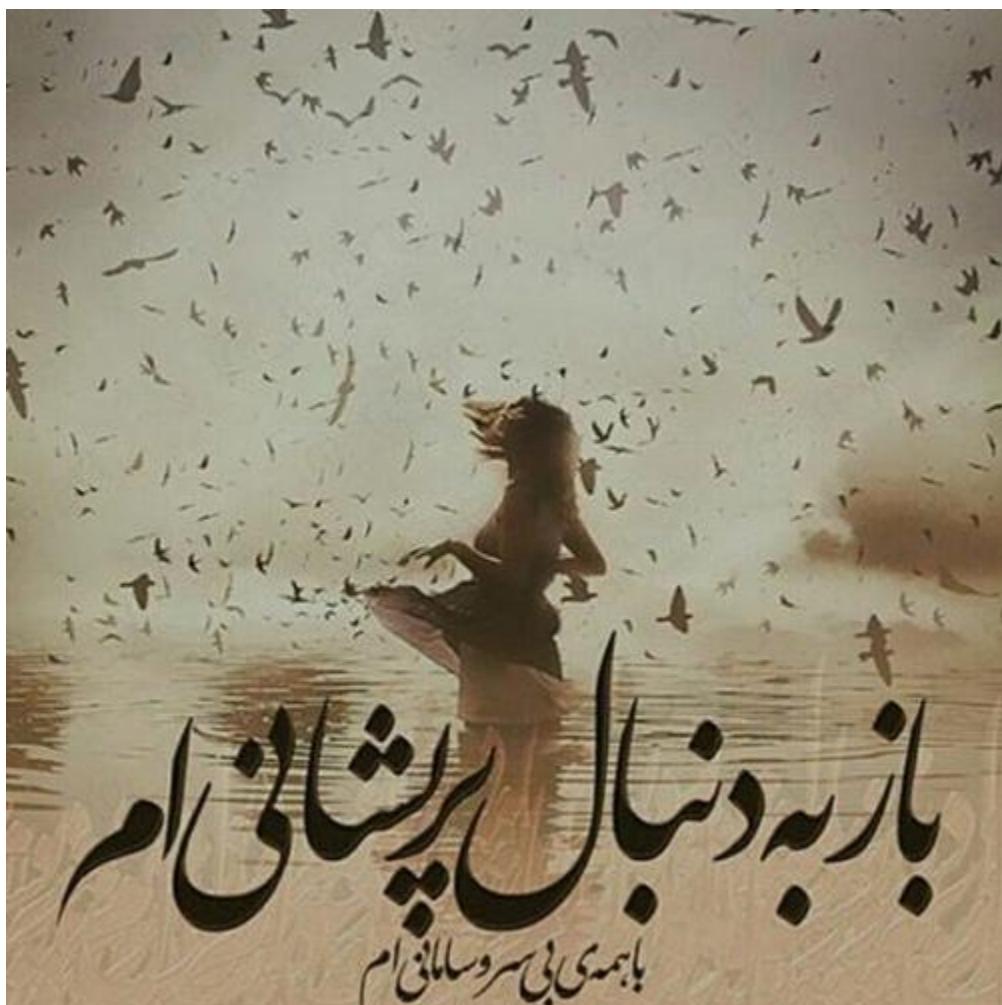

رمان باز به دنیال پرداختیم

نویسنده: الی نجفی

دقیقا آن روزها را به یاد دارم روزی که ننه رباب لباس هارا در قبح ریخته بود و به آن ها چنگ میزد صدای دست فروشی که فریاد میزد: جوجه ای، جوجه ای، فضای کوچه و خانه‌ی کوچک ما را پر کرده بود در همان هنگام بود که آقا میرزا با چهره ای خندان وارد شد

و فریاد زد: رباب کجا یی زود بیا که خبرهای خوبی آورده ام

ننه رباب از روی زمین بلند شد و دستانش را با چاقچوقش پاک کرد و گفت: خوش خبر باشی احمد میرزا، چه خبر شده؟

آقام با خوشحالی به ننه رباب گفت: بآخره اختر هم رفتنی شد

من با تعجب به صحبت های ننه رباب و آقا میرزا گوش میدادم و با خودم فکر میکردم که آقا میرزا چه نقشه ای برای سرنوشت و آینده‌ی من گشیده!

نه رباب انگاری که متوجهی حرف آقامیرزا نشده بود ولی من در قلبم حس های خوبی داشتم شاید قرار بود من

هم مثل اقدس و بقیهی دخترهای هم سن و سالم ازدواج کنم، هر تصمیمی که آقا میرزا برای من گرفته بود از این

بالاتکلیفی بهتر بود

من پانزده سال داشتم و تقریباً اکثر دخترهای هم سن و سال من به خانه‌ی شوهر رفته بودند چیزی که بیشتر از

همه من را ناراحت میکرد این بود که همین چند وقت پیش اقدس که همبازی و دوست قدیمی من بود نیز به خانه

ی شوهر رفته بود

من در اکثر روزها با اقدس قالی بافی و گلدوزی میکردم و با هم از رویاها و آرزوهایمان حرف میزدیم، چه

روزهای خوبی را در کنار اقدس گذرانده بودم و او برای من حکم خواهر نداشته ام را پیدا کرده بود چقدر با او

درد دل میکردم و به درد دلهای او گوش میدادم یادش به خیر که چه روزهای خوبی را با اقدس گذرانده بودم

ولی در این روزها، من بیشتر از همیشه احساس تنہایی و درماندگی و بی فایده بودن داشتم

چند سالی بود که آرزو میکردم یک شوهر خوب برایم پیدا شود و یا اینکه برای کلفتی به خانه‌ی یکی از

ثروتمندان شهر بروم چون میدانستم که با رفتن به خانه‌ی اغنا زندگی بهتری انتظار من را میکشد

با یاد آوری سلیمه که چند سال پیش برای کلفتی به خانه‌ی یکی از دولتمردان رفته بود لبخندی روی لبهایم نقش

بست چون شنیده بودم که سلیمه بعد از ازدواج موفقی که داشت به عنوان یکی از زنان خدمتکار وارد قصر ناصر

الدین شاه شده بود و با شوهرش در قصر کار و زندگی خوبی داشتند من نیز امیدوار بودم که مثل سلیمه بخت با

من یار شود و من با کار کردن در خانه های اشرافی و دولتمردان به نان و نوایی برسم

دولتمردام و ثروتمندان علاوه بر داشتن زنهای دائم زنهای صیغه ای نیز بر میگزیدند و من حتی به صیغه ای یکی از

دولتمردان شدن نیز رضایت داشتم

البته نه رباب همیشه میگفت: ارج و قرب زنهای دائمی از صیغه ای ها بیشتر است حتی اگر زن صیغه ای سوگلی

باشد و صیغه نود و نه ساله شود باز هم ممکن است شوهرش از او خسته شود و با پرداخت مبلغ ناچیزی، او را از

خانه بیرون کند

ولی من به همان صیغه شدن هم راضی بودم هر چه که بود بهتر از ازدواج با دهقانان و عمله ها و پیت کش ها و...

بود

از فکر کردن دست کشیدم و به نه رباب نگاه کردم، او چشمانش را ریز کرده بود و به آقا میرزا میگفت: نگنه

میخای اخترا شوهر بدی

آقا میرزا نگاهی به ننه کرد و گفت: از شوهر کردن خیلی بهتره، فکر کردی چرا تا حالا شوهرش ندادم چون منتظر

چنین فرصتی بودم

کنیزک دختر ابوالفتح خان داره ازدواج میکنه و من با ابوالفتح خان معتمدی درباره‌ی اختر صحبت کرده‌ام و قرار

شده که در همین آخر هفته که ان کنیزک به خانه‌ی بخت برود و من اختر را به انجا ببرم

ننه رباب مثل اینکه حرف آقا میرزا را باور نگرده بود چون به سمت قدح رفت و روی زمین نشست و شروع به چنگ

زدن لباس‌ها کرد و گفت: احمد میرزا خیلی خوش خیال نباش دلال باشی حتما تا حالا یک کنیزک برای دختر

دردانه‌ی ابوالفتح خان معرفی کرده

آقا میرزا که از حرف ننه رباب عصبانی شده بود به سمت ننه رباب رفت و گیس‌های ننه رباب را در دست گرفت و

گفت: ضعیفه تو پیش خودت چه فکری کرده‌ای؟

یعنی قصد کرده‌ای که من، آقا میرزا احمد ندیم را با یک دلاله مقایسه میکنم

و بعد در حالی که از عصبانیت دندان هایش را روی هم می فشد گفت: یعنی حرف یک دلاله از من بیشتر برای

ابوالفتح خان ارزش دارد؟

بعد هم موهای ننه رباب را کشید و ننه رباب طبق عادت همیشگی سکوت کرده بود و گیس های بلندش را با یک

دست گرفته بود

تا از بیشتر کشیده شدن گیسهای بلندش جلوگیری کرده باشد

اقا میرزا موهای ننه رباب را ول کرد و به اندر ونی رفت

در حالی که دستهایم را زیر چانه نهاده بودم خودم را فربه و در لباس های مفخری تصور میکردم که روی تشکی

لم داده ام و کنیزهای زیادی را در خدمت دارم، با صدای ننه رباب از رویا بیرون آمدم و گفتم: چی شده ننه؟

[ننه رباب با دست راستش ضربه‌ی محکمی روی دست چپ زد و گفت: جونم مرگ بشی ور پریده تو که هنوز اینجا

نشستی!

پاشو برو تا اقا میرزات صداش در نیومده و دوباره دعوا به پا نشده، برو و بشین پشت دار قالی تا من هم بیام

[خرامان خرامان و با هزار امید و آرزو به پشت دار قالی رفتم و شروع به قالی بافی کردم و با هر رج از قالی

تمام افکار و رویاهای از هم گسیخته‌ی من نیز بافته میشند و شکل میگرفتند

این چند روز را با فکر به هزاران رویای زیبا سپری کردم و بالاخره روز موعود فرا رسید

نه رباب آرامش نداشت و مثل تخمه‌ی بو داده به اینطرف و انطرف میپرید و بخچه و اسباب مرا میپیچید

هر چند که چیز زیادی برای بردن نداشم ولی نه رباب برای من یک یل و یک پیراهن گلدوزی شده و جوراب‌های

کتان سفید و چارقد و روبند و حتی یک جفت نعلین نو در بخچه نهاده بود که من با دیدن آنها حسابی ذوق زده

شده بودم

نه که خوشحالی را در چشم‌های من دیده بود دستی به گیس‌های بافته شده ام کشید

نه که خوشحالی را در چشم های من دیده بود دستی به گیس های بافته شده ام کشید و گفت : مدت‌ها بود که این

البسه را برای تو در صندوقچه نگهداری کرده ام تا روز مبادا آنها را به تو بدهم

اشک در چشمان نه رباب حلقه بسته بود بیچاره نه بعد از پانزده سال بزرگ کردن دخترش حالا داره من را با

هزار امید و آرزو راهی خانه‌ی سرکشیکچی شاه میکند

حالا میفهمم چرا این چند روز مدام به من غر غر میکرد و از من میخواست کارهای مטבח و اندرونی را به تنها بی

عهده دار بشوم

نه میترسید که کارهایی که به من سپرده میشود را ناشیانه انجام بدهم چون تنها امید اقا میرزا و نه رباب به

همین گنیزی من در خانه‌ی ابوالفتح خان بود.

نه در این روزها چندین بار به من گفته بود که از خدا میخواهد که سرنوشت بخت من را مثل بخت خودش سیاه

نوشته باشد

بیچاره ننه او برای من دعا میکرد که روزهای تلخی را که او تجربه کرده است من تجربه نکنم و من خوشحال بودم

که زیر سایه ی دعاها ننه رباب به خانه ی ابوالفتح خان میرفتم

با صدای فریاد آقا میرزا که اسم من را صدا میزد ننه رباب بخچه را به دستم داد و من را محکم در آغوش گرفت و

گفت: اختر از من به تو نصیحت وقتی که به خانه ی ثروتمندان وارد میشوی سعی کن همیشه سر به زیر و دست و دل

پاک باشی ممکن است که در آنجا چیزهایی بینی که هرگزتا به حال آنها را ندیده ای و یا چیز هایی بشنوی که از

شنیدن آنها متعجب شوی پس با چشم و دل پاک به خانه ی ابوالفتح خان برو و با پای راست وارد خانه شو، و در

آخر اضافه کرد: راستی اختر قبل از وارد شدن به خانه بسم الله بگو

اشکهای چشم ننه رباب را پاک کردم و گفتم: ننه من زیر دست خودت بزرگ شدم و چشم و دلم پاکه، پاکه اصلا

ناراحت نباش و فقط برای من دعا کن

ننه بار دیگه من را در آغوش کشید و بعد از آن من بخچه به دست به سمت آقا میرزا رفتم احساس میکردم باید از

خانه ی آقامیرزا برای همیشه خدا حافظی کنم و قبل از رفتن برای بار اخر به خانه ی کوچکمان نگاه کردم، به

حیاط کوچکمان که در وسط آن یک حوض سیمانی ساخته شده بود

در گوشه‌ی حیاط پله‌هایی بود که به سمت مطبخ منتهی میشد و ایوانی که دو درب در آن باز میشد که یکی از

درب‌ها درب اندرونی بود که در آن مینشستم و غذا میخوردیم و شبها همانجا میخوابیدیم و دیگری درب پستو یا

صندوق خانه‌ی کوچک خانه‌ی ما بود که در آن رخت خواب‌ها و البسه و لوازم شخصی را میگذاشتیم

همه‌ی خانه را با دقیق نگاه کردم و بی‌اراده اشک از چشم‌مانم جاری شد ولی قبل از اینکه آقام اشک‌هایم را ببیند

آنها را از روی صورتم پاک کردم و چادر و چاقچوقم را بر سر انداختم و پشت سر آقا میرزا به راه افتادم.

از بازار زیر گذر گذشتیم و مدت زیادی راه رفتیم، پاهایم خسته شده بود انگاری که از خانه‌ی ما تا خانه‌ی

ابوالفتح خان یک فرسنگ راه بود و من با خودم فکر میکردم بیچاره آقامیرزا که هر روز باید این راه را برای

رفتن به خانه‌ی ابوالفتح خان طی میکرد

در همین افکار بودم که آقا میرزا پشت در خانه‌ی بزرگی رسید و یک قاپوچی از در خارج شد و گفت: احمد میرزا

خوب شد که آمدی چون ارباب سراغ تو را میگرفت

آقا میرزا بهم اشاره کرد که در دالا ن منتظر بمانم

مدتی بعد زنی چاقچوق بر سر و روبند دار به من نزدیک شد و گفت: تو اختر هستی؟

باتته، په به آن زن جواب مثبت دادم و او از من خواست که با او نزد خانم بزرگ یعنی همسر اول ابوالفتح خان

برو姆

با آن زن از راهروی بلند گذشتیم و وارد حیاط اصلی خانه شدیم با دیدن حیاط خانه‌ی ابوالفتح خان آب دهنم را فرو دادم و با چشمان گشاد شده به اطراف نکاه کردم از دور میشد طویله و اصطبل را دید و اما در آنجا اتفاق‌هایی بود که من بدرستی نتوانستم از انها سر در بیاورم و از آنجایی که آن زن خیلی تند راه میرفت من هم پشت سر او قدم تند کردم و با هم وارد یک راهروی دیگر شدیم که به حیاط پشتی خانه میرسید

وقتی وارد حیاط پشتی خانه شدیم زنان زیادی را دیدم که در حال انجام کارهای مختلف بودند و در وسط حیاط حوض کاشی کاری فیروزه‌ای بزرگی قرار داشت و در اطراف حیاط اتفاق‌های زیادی بود که برخی ظاهراً مجلل

تر با درهای زیبا و برحی ساده با درهای چوبی بودند و همچنین یک ایوان با شکوه که به حیاط جلوه‌ی زیادی

داده بود و مطبخ بزرگی که از دور میشد دیگهای بزرگ مسی را که زیر آنها ذغال گداخته شده بود را دید

من با دیدن عظمت این خانه‌ی بزرگ در حالی که با کنجکاوی به اطراف نگاه میکردم بی اراده و با دهانی باز

پشت سر آن زن میرفتم و با هم از پله‌هایی که به یک ایوان بزرگ و زیبا میرسید بالا رفتم در ایوان ستون‌های

بزرگی دیده میشد که تماماً گچبری بودند و در ایوان درهای بزرگ چوبی وجود داشت که با شیشه‌های رنگارنگ

مزین شده بودند

اتفاقی که در بزرگ آن در وسط ایوان قرار داشت داخل شدیم

زنی فربه با لباس‌های زیبا و ابریشمی روی یک تشك مخلی نشسته بود و به مخده تکیه داده بود و یک زن دیگر

که از لباسهایش مشخص بود که خدمتکار است، مشغول گذاشتن ذغال گداخته روی فلیان بود

بعدها فهمیدم که این زن عذرآنام دارد و کارش مربوط به چایی و قلیان و سماور و اتوی ذغالی است

در واقع عذرآهیشه در حال گداختن ذغال برای غذا و چایی و قلیان و ... بود

با صدایی که خودم هم به زور میشنیدم گفتم: بله خانم

آن زن که گویی صدای من را نشنیده بود با صدای بلندی گفت: نکنه لالی دختر؟ با تو هستم اختر تو هستی؟

اینبار با صدای بلند تری گفت: بله خانم من اختر ندیم دختر احمد میرزای ندیم هستم

زن پک محکمی به قلیان زد و به یکی از مستخدمین که به نظر خیلی جوان بود گفت: پوران دخت را صدا بزند

مدتی در سکوت گذشت و خانم بزرگ گفت: روبندت را بردار

با دستانی لرzan روبندم را بالا زدم و خانم بزرگ حسابی من را برانداز کرد و گفت: نه مثل اینکه بر و روی خوبی

هم داری فقط خیلی لاغر استخوانی هستی بگو ببینم چند سال سن داری؟

با صدایی که سعی کردم به گوشش برسد گفتم پانزده سال خانم

خانم بزرگ پک عمیق دیگری به قلیان زد و چند باری سرش را تکان داد و گفت: با این حساب هم سن و سال پوران

دخت هستی

او بعد از مکث کوتاهی دوباره پرسید: میدانی که برای چه کاری به اینجا آمده‌ای؟

به قل قل آب درون تنگ قلیان نگاه کردم و گفتم: بله خانم من برای کنیزی دختر شما به اینجا آمده‌ام

ناگهان در چوبی با صدای نسبتا بلندی باز شد و به دیوار خورد و من با خودم فکر کردم خوب شد که این شیشه

های رنگی و زیبا که داخل در چوبی پنجره، پنجره ای با سلیقه‌ی زیادی کار شده بود از شدت این

ضربه نشکستند

به سمت در نگاه کردم و دختر کوتاه قد و بی نهایت فربه ای را دیدم که گیس هایش پریشان در اطرافش ریخته

شده بود او با صدای نسبتا عصبی به خانم نگاه کرد و گفت: ننه چکارم داشتی؟

خانم بزرگ با دست به من اشاره کرد و گفت: این گنیز جدید تو هست او را با خودت ببر

[بعد هم به آن دختر جوان که پوران دخت را صدا کرده بود گفت: بدروی این دختر در اتفاقی که به تو داده شده

خواهد ماند به او کمک کن تا وسایلش را در اتفاق بگذارد

پوران دخت به من نزدیک شد و با دقت به من نگاه کرد و گفت: زود باش با بدروی برو ولی بعد خیلی زود به اتفاق

من بیا و بعد از گفتن این حرف از اتفاق خارج شد

من از خانم بزرگ تشکر کردم و با ان دختر جوان که اسمش بدری بود به یک اتفاق کوچک که در گوشه‌ی

حیاط قرار داشت رفتیم

در راه با دقت به بدری نگاه کردم او دختر لاغر اندامی بود پوست سبزه اش در قسمت گونه و بینی پر شده بود از

حال‌های ریزی که بر اثر آفتاب سوختگی بوجود آمده بود

بدری چشم‌های ریزمشکی و بینی بزرگی داشت، در حال بر انداز کردن ظاهر بدری بودم که او در چوبی را باز

کرد و من وارد اتفاق شدم

اتفاق کوچکی بود و چیز زیادی در آن دیده نمیشد به غیر از یک گلیم رنگ و رو رفته و کمی وسایل که احتمالاً

وسایل بدری بود که در تاقچه با نظم چیده شده بودند وسایل را در گوشه‌ای از اتفاق گذاشتم و خواستم از اتفاق

خارج شوم که بدری گفت: اسمت اختر بود؟

به بدری نگاه کردم و گفتم اره من اختر هستم و خوشحالم که با تو هم اتفاقی شدم

بدری نگاهم کرد و گفت: من هم بدری هستم راستش اختر باید یک چیز مهم را به تو گوشزد کنم

با تعجب به بدری نگاه کردم و با خودم فکر کردم شاید تصمیم گرفته که از من نسخ بگیرد ولی در کمال ناباوری

بدری به من گفت: پوران دخت لجیاز و بهانه گیر است، اختر مراقب باش بهانه به دست او ندهی و گرنه او دستور

میدهد که تو را به فلک بینندن

با شنیدن اسم فلک تمام موهای ننم سیخ شدو از فکری که درباره‌ی بدری کردم خجالت کشیدم و از او تشکر کردم

و پرسیدم: اتفاق پوران دخت کجاست؟

بدری گفت با تو به اتفاق پوران دخت خواهم آمد

من خیلی سریع نعلین پوشیدم و با بدری به سمت اتفاق پوران دخت رفتیم

[چادر چاقچوق: حجاب و روپرداز زنان]

با کمک بدری اتفاق پوران دخت را که یکی از اتفاق های نزدیک به مطبخ بود پیدا کردم اتفاق پوران دخت یکی از اتفاق هایی بود که بر سر درش کاشی کاری هفت رنگ شده بود و در چوبی اتفاق به شیشه های رنگی مزین شده بود.

بدری در لحظه‌ی آخر خودش را به من نزدیک کرده و گفت: اختر خوب گوش بگیر ببین چی بیهت گفتم سعی کن با پوران دخت دوست نشی و انس نگیری و فقط به دستوراتش عمل کن

اختر بعد از گفتن این حرف از من جدا شد و رفت اما من در دلم حول و ولای عجیبی بود و حرفهای بدری مدام توى ذهنم تداعی میشد

به یاد حرفهای دلگرم کننده‌ی ننه رباب افتادم و درب چوبی را باز کردم و با پای راست و گفتن بسم الله وارد اتفاق پوران دخت شدم

پوران دخت در حالی که یک آینه‌ی دستی مینیاتوری در دست داشت و در حال انجام کاری بود به تندي وسیله‌ای را پشتش پنهان کرد و گفت: اختر از روی سکو شانه را بردار و گیس‌های من را مرتب کن

به اطراف نگاهی انداختم در اتفاق پوران دخت فرش دست بافی بود و دو مخده و تشك و تاچه ای که روی آن یک

گلابدان و یک آینه‌ی مسی و یک جا انگشتی نقره و یک چراغ الکلی فیتیله‌ای قرار داشت و همچنین سکوی

کوچکی که روی آن شانه و عطر دان و گیره‌ی سر و ... قرار گرفته بود

اتفاق پوران دخت خیلی زیبا و مرتب بود

پوران گیس‌های سیاه و بلند و پر پشتی داشت و خار کردن این گیس‌ها کار ساده‌ای نبود به سکویی که شانه روی

آن قرار داشت نزدیک شدم و شانه‌ی چوبی را در دست گرفتم و بارها از خدا خواستم که هنگام خار کردن گیسهای

بلند پوران دخت درد نگیرد تا او بر من خرد نگیرد چون من به شدت از فلک شدن هراس داشتم

با هزار ترس و لرز به پوران دخت نزدیک شدم و شانه‌ی چوبی را بین گیسهای پرپشتش فرو کردم و به آرامی

مشغول خار کردن گیس‌های پوران دخت شدم و بعد با دقیق موهای او را گیس باف کردم و گیره زدم

پوران دخت که از کارم خوشش آمد بود گفت: وا اختر تو بهتر از اعظم گیسهای مرا خار کردی از وقتی که

اعظم ازدواج کرده هیچ کس نتوانسته بود گیسهای مرا به این خوبی خار کند

با خوشحالی از رضایت داشت پوران دخت لبخندی زدم و گفت: ممنونم خانم امیدوارم که همیشه از من راضی

باشد

با تعجب به پوران دخت نگاه کردم و گفتم: اخه خانم ...

قبل از اینکه کلام را به پایان برسانم پوران دخت گفت: تو اصلاً میدونی که چرا نه برای من تو را به عنوان کنیز گرفته؟

سرم را تکان دادم و گفتم: نه خانم نمیدونم

پوران دخت از روی زمین بلند شد و به سمت آینه ای که روی تاچه قرار داشت رفت و دستی به گیس های بافته شده اش کشید و گفت: چون من به دوست بیشتر از کنیز نیاز دارم وقتی که قرار شد اعظم با محمود میرزا ازدواج کند من خیلی افسرده شدم چون اعظم همیشه کنار من بود تا روزی که دلاله اعظم را دیده بود و خواهرها و ننه و دایزه های محمود میرزا برای دیدن اعظم به اینجا آمدند و بعد از پسند کردن اعظم قرار ازدواج گذاشته شد و بعد از آن بدروی و چند نفر دیگر افرادی را برای کنیزی من پیشنهاد دادند اما ننه تصمیم گرفته بود که کسی را به کنیزی من بگمارد که مثل من جوان باشد تا شاید بتواند جای خالی اعظم را برای من پر کند

مدتی را با پوران دخت به گفت و شنود پرداختیم و پوران دخت از اینکه میدید من هم سن و سال او هستم بسیار

خرسند شده بود

از طرفی از مهربانی پوران دخت خوشحال بودم و از طرفی حرف های بدري باعث وحشت من میشدند

بنابر این سعی میکردم که کارهایی را که پوران دخت به من واگذار میکرد به بهترین نحو ممکن انجام بدهم

کم کم به اعضای خانه ای ابوالفتح خان عادت کرده بودم از نهی اخمو و عبوس ابوالفتح خان که همه او را نه

نصرت صدا میزدندو خانم بزرگ و جیران زن دوم ابوالفتح خان و بچه های قد و نیم قدش گرفته تا زن سوم

ابوفتح خان و بدري که گویی از من دل خوشی نداشت و دیگر اعضای خانه که همه ی آنها به غیر از چند

نفری با من مهربان بودند.

و اما یکی از آن چند نفر که با من انس نداشتند بدري بود که مثل روز اول با من گرم نمیگرفت و شبها که برای

خواب به اتاق میرفتم بدون هیچ کلامی به من پشت میکرد و در سکوت میخوابید و من هنوز از رفتارهای عجیب و

ضد و نقیض بدري در حیرت بودم.

خانم بزرگ گویی که از کار من رضایت داشت چون یکی دوبار به من به عنوان پاداش یک سکه‌ی بزرگ نقره که در

یک طرف آن عکس شیر بود و آن روی دیگر سکه نوشته شده بود شاه مظفرالدین السلطان داده بود و من با

خوشحالی آن دو سکه را بین دستمال گلدوزی شده‌ای که ننه رباب به من داده بود گذاشته بودم و بین بخچه‌ی

البسه پنهان کرده بودم

بزودی ماه محرم فرا میرسید و قرار بر این بود که به مدت ده شب در خانه‌ی ابوالفتح خان مراسم عذر داری

حسینی برگزار گردید

همه به نوعی برای مراسم در تدارک بودند

رابطه‌ی من با پوران بیشتر دوستافه شده بود و از این بابت بسیار راضی و خرسند بودم

خانم بزرگ تصمیم گرفته بود برخلاف همیشه که بزاز و خیاط به خانه میآمدند این بار با چند نفر از اعضای خانه و

خدم و حشم برای خرید ملزومات و پارچه به بازار برود و از جمله کسانی که قرار بود با خانم بزرگ به بازار

برود بدربی بود که به عنوان خدمتکار اورا همکاری میکرد و پوراندخت که مثل همیشه مرا برای همراهی انتخاب

میکرد همچنین زن سوم ابوالفتح خان که زیور الملوك نام داشت و به نوعی سوگولی محسوب میشد و هفت ماهه

شکم دومش را آبستن بود او نیز کنیزی داشت که سکینه نام داشت و زنی میانه سال بود و به خوبی از زیور الملوك

مراقبت میکرد و قرار شده بود که سکینه همراه با زیور به بازار بیاید

از دیگر کسانی که تصمیم به خرید در بازار داشت مادر ابوالفتح خان بود که زنی عبوس و بد زبان بود او نیز کنیزی

را با خودش همراه کرده بود قرار شده بود که همه با هم به بازار برویم

از بابت رفتن به بازار بسیار خرسند بودم چرا که در خانه‌ی پدرم احمد میرزا نه هیچ گاه مرا به بازار نبرده بود به

یاد دارم که او چندین بار با همسایه‌ها به بازار رفته بود اما در خانه‌ی ما کسی برای انجام امور منزل نبود برای

همین هنگامی که ننه به بازار میرفت من هم برای طعام آش میپختم و کارهای خانه را انجام میدادم و مدتی به

قلاب بافی میپرداختم و منتظر بازگشت ننه رباب میشدم

اما در اکثر مواقع ننه رباب از فروشنده‌های دوره گرد خرید میکرد و کمتر وقتی پیش می آمد که ننه عزم رفتن به

بازار کند

برای همین به بازار رفتن با پوران دخت و زنهای خانه‌ی ابوالفتح خان برای من تجربه‌ای جدید و هیجان انگیز

بود.

آبستن: باردار

خار گردن: شانه زدن موها

برای رفتن به بازار آماده بودیم و همه چادر و چاقچون کرده در حیاط پشتی منتظر خانم بزرگ بودیم حتی زیور

الملوک با آن شکم بزرگش که زیر چادر پنهان شده بود در گوشه ای از حیاط روی سکوی کوچکی نشسته بود و

منتظر خانم بزرگ بود.

بعد از آمدن خانم بزرگ ما از او شنیدیم که دو اسب و کالسکه منتظر ما هستند بنابر این همه با هم از خانه خارج

شدیم و دو دسته شدیم و با کالسکه ها به سمت بازار رفتیم

در نزدیکی بازار همهمه زیادی بود و دستفروشان و دوره گرد ها و سالکان و همچنین زنانی که برای خرید به

بازار امده بودند تمام مسیر را احاطه کرده بودند و درشکه چی به سختی میتوانست مسیر را برای حرکت اسب و

کالسکه باز کند درشکه چی راه را به سمت بازار بزرگی که آجودانیه نام داشت باز میگرد و بازار آجودانیه بین

میدان توپخانه و باغ شاه قرار داشت و ما تقریبا نزدیک بازار از درشکه پیاده شدیم

برای من خیلی جالب بود بازار مکانی بود که سقف بلندی داشت که از دو سمت به صورت منحنی به هم متصل

شده بود و در بالا گنبدهای شکل بود

در بازار همهمه عجیبی بود زنهای زیادی برای خرید به بازار آمده بودند همه می پشت سر هم در راسته ای

بازار در حرکت بودیم و به حجره ها نگاه میگردیم از جمله حجره هایی که در بازار وجود داشتند حجره های مسگرها

و عبا باها و فرش فروش ها و خوارو بار فروش ها و کلاهدوزها و عطاری ها و... بود

همه‌ی کنیز‌ها بی که به دنبال زنان ثروتمند بودند کیسه‌های خرید را حمل میکردند و زنانی در بازار بودند که

چندین کنیز به همراه داشتند و من از دیدن آنها متعجب بودم

همیشه فکر میکردم ابوالفتح خان خیلی ثروتمند است ولی با دیدن زنهای ثروتمند و کنیز‌های آنها متوجه شدم که

ابوففتح خان از قشر متوسط جامعه بود و ما از قشر ضعیف جامعه بودیم

همه با هم به یک حجره‌ی بازاری رفتیم، پارچه‌های رنگارنگ و زیبایی در حجره‌ی بازاری بود پارچه‌های

معمولی و حتی پارچه‌هایی که من همیشه داشتن آنها را در رویاهایم تصور میکردم خانم بزرگ یک پارچه‌ی

کوپ مشکی برای ایام محرم پسندیده بود و زیور و مادر ابوالفتح خان به شدت مشغول وارسی و زیر و رو کردن

پارچه‌ها بودند بعد از نیم ساعتی که در حجره‌ی بازاری بودیم زیور الملوك هم یک پارچه‌ی زیبای ابریشم

ایکات و پارچه‌ای مخلف که روی آن به زیبایی گلابتون دوزی شده بود خرید ولی مادر ابوالفتح خان بعد از کلی

زیر و رو کردن اجناس بازاری به همه‌ی آنها دهن کجی کرد و از خرید پارچه در این حجره صرف نظر کرد و اما

خانم بزرگ برای خودش و پوراندخت چندین پارچه‌ی زیبا خرید و من گاهی با تمام وجود آرزو داشتم که مانند

پوران دخت لباس‌هایی با پارچه‌های فاخر داشته باشم بعد از گذر از قسمتی از راسته‌ی بازار و دیدن حجره

های بازاری و کفاسی و... همچنین خرید کردن پیروزمندانه‌ی مادر ابوالفتح خان به راسته‌ی زرگرهای رفتیم

و من که خرید‌های پوران دخت را با خود حمل میکردم با دهانی باز به حجره‌های زرگری نگاه میکردم

در تیمچه‌ی زرگرها شلوغی سر سام آوری بود و اگر پا به پای بقیه نمیرفتم حتما آنها را گم میکردم خانم بزرگ

روبروی یک حجره ایستاد و به مادر شوهرش گفت: نیت کرده‌ام برای جهاز پوران دخت قبل از محرم امسال یک

عقیق یمنی پنج تن بخرم تا انشالله به زودی این فرزند آخری هم ازدواج کند و خوشبخت شود

خانم بزرگ و بقیه وارد حجره شدند ولی من مقابل در حجره ایستادم و به هیاهوی توصیف نشدنی بازار نگاه کردم

دست فروشان در این تیمچه از بازار خیلی زیاد بودند

صدای جیغ و شیون چند زن نظر مرا جلب کرده بود آنها با هم بر سر خرید یک جنس از یکی از حجره‌ها نزاع

میکردند

با دیدن آن همه شلوغی و سر و صدا خریدهای پوراندخت را که روی دستم سنگینی میکرد در دستم کمی جا به جا

کردم و وارد حجره شدم

خانم بزرگ یک گردنبند عقیق بسیار درشت در دست داشت و زیور الملوک که همیشه سعی بر این داشت که خودش

را هم سطح خانم بزرگ بداند در حال دیدن چند بابا قوری برای بچه‌ای که به زودی به دنیا می‌آمد، بود

حجره: دکان

پارچه‌ی ایکات: در دوره‌ی قاجار بافت نوعی پارچه‌ی ابریشم چند رنگ و در هم بافته‌ی سایه دار موسوم به

ایکات رایج بوده که نمونه‌هایی از آن هنوز باقی است

راسته‌ی بازار: گذر گاه اصلی و فرعی بازار که مسیری نسبتاً طولانی بوده و در آن فروشگاه‌های به هم پیوسته

قرار داشت

تیمچه‌ی بازار: فضایی از بازار هست که به عرضه‌ی یک نوع کالای خاص میپردازد

وقتی از حجره‌ی زرگر باشی خارج شدیم زیور دستش را بر کمر گذاشت و شروع به گلایه از بارداری و راه رفتن

زیاد کرد زیور خیلی فربه نبود اما بدنه گوشتشی و پُر داشت و شکمش از روز اولی که به خانه‌ی ابوالفتح خان

آمده بودم ورقلمییده تر شده بود و تا آنجایی که از دیگران شنیده بودم سوگولی ابوالفتح خان بود و به خاطر

بارداری اش حسابی ناز میکرد و ابوالفتح خان هم ناز او را میخرید چند باری ابوالفتح خان را دیده بودم او قد

بلندی داشت و سبیل‌های پر پشت و کلفتی که بسیار بلند بود کت بلند و شلواری گشاد داشت و دستاری به کمر بسته

بود و کلاهی بر سر داشت و از زیور خیلی بزرگتر میزد البته زیور هم زن زیبایی نبود ولی به قول نه بزرگ زشت

ها بخت و اقبال سفیدی دارند زیور هم از آن دسته‌ای بود که با ازدواجش و آمدن به خانه‌ی ابوالفتح خان سفید

بخت شده بود و خانم بزرگ و مادر ابوالفتح خان از آنجایی که میدانستند این زن خیلی حیله گر است و اگر به

ناله هایش توجهی نکنند حتما پیش ابوالفتح خان ببل زبانی میکند و از بی توجهی آنها نسبت به خودش و بچه اش

شکایت میکند مجبور میشدنند گاهی نسبت به ناله های زیور توجه نشان بدنهند

مادر ابوالفتح خان که ذهنی عاقل و بداخله ای بود به کنیز زیور دستور داد تا از دستغروشان بازار برای زیور الملوك

پیاله ای شربت بخرد و با دستهای لاغر و استخوانیش دست زیور را گرفت و به سمت سکویی که در گوشه ای از بازار

قرار داشت برد و زیور روی آن سکو نشست

خانم بزرگ که از لوس بازیهای زیور خسته شده بود نگاهی به مادر ابوالفتح خان کرد و گفت: من با بدیری به حجره

ی عطاری میرم و تا زیور داره استراحت میکنه بر میگردم

به را حتی میشد فهمید که رفتن به حجره ی عطاری برای خانم بزرگ بهانه ای بود تا خودش را از دیدن ناز

کردن های زیور الملوك معاف کند

مدتی بود که همه ایستاده بودند و زیور روی سکو نشسته بود و آه و ناله میگرد

کوکب تند در حالی که پیاله ای شربت در دست داشت به زیور نزدیک شد و گفت: این شربت را بخورید خانم

جان تا حالتون بهتر بشه و پیاله ای شربت را به دست زیور داد

زیور پیاله را به زیر روبندش برد و تمام شربت داخل پیاله را یکجا سر کشید

با اینکه برای رفتن به بازار خیلی هیجان زده بودم اما امروز فهمیدم رفتن به بازار به عنوان کنیز چیزی نیست که

باعث خوشحالی من شده باشد بدترین قسمت این بازار رفتن این بود که هج دستهایم از حمل کردن خریدهای

سنگین درد میکرد و پاهايم خسته بود اما باید به دستورات پوران دخت که حالا به دلیل خستگیش از خرید

کردن دو برابر شده بود نیز عمل کنم

امروز علاوه بر کارهای مربوط به پوران دخت در کارهای مربوط به ما محرم نیز شرکت میکردم

خیاط با پارچه‌هایی که از بازار خریده بودیم برای خانم بزرگ وزیورو پوران دخت لباس دوخته بود

لباس‌های پوران دخت خیلی زیبا شده بودند و من با حسرت به آنها نگاه میکردم

فردا اولین روز ماه محرم بود و علاوه بر کوچه و خیابان بر در و دیوار خانه نیز پارچه‌های سیاه و سبز نصب شده

[بود]

فصل دوم

ماه محرم

فضای خانه‌ی ابوالفتح خان رنگ و بوی محروم گرفته بود قرار بود که هر شب در مراسم عزاداری به عزا داران

غذای نذری داده شود در نزدیکی مطبخ دیگ‌های بزرگ پلو بوسیله‌ی آشپزها و زنان خدمتکار آماده شده بود

بتول و کوکب مشغول ورز دادن خمیر نان بودند و قرار شده بود که قبل از پخش غذای نذری خمیر را به تنور

مطبخ بزنند فصل دوم شروع دوستی مقدمات مراسم انجام شده بود و که به اتفاق رفته بودم تا برای مراسم

آماده شوم البسه‌ای را که نه رباب با هزار زحمت برای من تهیه کرده بود را پوشیدم و بعد از آماده شدن به

سراغ پوران دخت رفتم وقتی وارد اتاق شدم پوران دخت را دیدم که مثل روز اولی که به این خانه آمده بودم،

آینه‌ی مینا کاریش را در دست گرفته بود و با ورود من به اتاق چیزی را در پشت‌ش پنهان کرد ولی بر خلاف آن

روز من این روزها با پوران دوست شده بودم و با او احساس راحتی می‌کردم به همین دلیل به پوران نزدیک شدم

و گفت: پوران یک سوال پرسم جوابم را میدهی؟ پوران که گویی فهمیده بود چه چیزی در سر داشتم دستش را از

پشت هیکل درشتی بیرون کشید و گفت: میدانم چه میخواهی پرسی ولی اختر قول بده به کسی در این باره

حرفی نزی بی سرمه دان خاتمی که در دست داشت نگاه کردم و گفت: خیالت راحت باشه پوران من در این باره با

هیچ کس حرف نمی‌زنم پوران دخت دست من را گرفت و با فشار دست او مقابلش روی زمین نشستم و پوران دخت

قلم سرمه دان را برداشت و به آرامی در ابروهای من کشید و بعد انگشتان تپلش را کمی به سیاهی قلم کشید و

موهای پشت لب من را با آن رنگ کرد و آینه‌ی مینا کاری را به دستان من داد هنوز در بیت کارهای پوران دخت

بودم و با اشاره‌ی پوران در آینه به خود نگاهی انداختم اما وقتی که در آینه به صورت سفید و موهای مشکی

صورتم نگاه کردم غرق در شادی شدم

پوران با دیدن شادی من خندید و گفت: اختر ولی فراموش نکن که هر کس از تو پرسید که چطور زیباتر شده ای

بگو در گرمابه از سفیدآب استفاده کرده ام با تعجب به پوران نگاه کردم و از سر رضایت لبخندی زدم من امروز

یکی از رازهای زیبایی پوران دخت را فهمیده بودم و از این بابت خوشحال بودم و خدا را شکر میکردم که صبح

امروز با پوران و خانم بزرگ و چندین زن دیگر به مناسبت اولین روز ماه محرم به گرمابه‌ی عمومی که در

نزدیکی خانه‌ی ابوالفتح خان بود رفته بودم و بهانه‌ای برای این تغییر داشتم در ذهنم زیور را تصور میکردم که با

آن شکم بزرگ سعی میکرد برای ابوالفتح خان دلبri کند و حتماً بعد از فهمیدن قضیه‌ی سفیدآب ساعتها در

گرمابه به ساییدن پوست صورتش مشغول میشد از آنجایی که خوب میدانستم زیور زن حسود و چشم و نظر تنگی

است خودم را برای روبه رو شدن با او آماده کردم بعد از آماده شدن پوران دخت با هم به حیاط که به دو قسمت

تقسیم شده بود و قسمت زنانه و مردانه با پارچه‌ای از هم جدا شده بود رفتیم در قسمت مردانه منبری گذاشته

شده بود من و پوران در قسمت زنانه نشستیم و به زنانی که در مراسم عزاداری شرکت کرده بودند نگاه

میکردیم هر سال برای عذا داری امام حسین ع با ننه رباب به مراسم تعزیه خوانی و مراسم عزاداری

حسینی میرفتیم اما اینبار با همیشه فرق داشت زنهایی که در عزاداری شرکت کرده بودند اکثراً لباسهای فاخری

پوشیده بودند و جواهرات زیادی داشتند که بوسیله‌ی آن به یکدیگر فخر میفروختند من در کنار پوران و دختر

خاله اش سلیمه خاتون و کنیز او نشسته بودم و در این مدت عذرآ و زیور و همچنین چند نفر دیگر از من درباره‌ی

تغییر چهره‌ام پرسیدند و من در جواب همان چیزی را میگفتم که پوران از من خواسته بود در همان روزها بود که

پوران به من یک سرمه دان زیبا هدیه داد و من برای مخفی کردن سرمه دان سراغ دستمال گلدوزی شده‌ای که

نه رباب به من داده بود رقم و در کمال تعجب با جای خالی دو سکه‌ی نقره‌ای که خانم بزرگ به من داده بود

مواجه شدم

ا دیدن جای خالی دو سکه‌ی نقره تمام البسه‌ام را زیر و رو کردم ولی اثری از آنها پیدا نکردم از نبودن سکه‌ها

بسیار اندوهگین شدم و با پریشانی زیاد موضوع را برای پوراندخت گفت و پوراندخت به من اطمینان داد که دزد

سکه‌های من را پیدا میکند و من با فرار احتی به این موضوع فکر میکرم که دستمزدی که من در خانه‌ی ابوالفتح

خان میگرفتم را آقا میرزا دریافت میکرد و این دو سکه‌ی نقره تنها پولی بود که من برای خودم داشتم ولی به

راحتی آنها را از دست داده بودم چند روزی از شروع مراسم عزاداری میگذشت و پوران دخت در این چند روز

هر بار که من را فرار احتی میدید میگفت: اختر زانوی غم به بغل نگیر من منتظر یک فرصت هستم تا دزد سکه‌های تو

را پیدا کنم تنها امیدم برای پیدا شدن سکه‌ها به پوران بود چون او تنها کسی بود که هر روز به من قول میداد که

دزد سکه‌هایم را پیدا میکند به یاد دارم که در یکی از همان روزهایی که در خانه‌ی ابوالفتح خان مراسم

عزاداری برگزار میشد و خانه‌پر از رفت و آمد و هیاهو بود برای نماز ظهر تعدادی از زنان از جمله خانم بزرگ و

بدربی به مسجد رفتند و بعد از رفتن آنها پوران با خوشحالی به من نگاه کرد و گفت: اختر عجله کن که باید به اتفاق

تو برویم از حرف پوران متعجب شدم چون او هیچ گاه به اتاق من نیامده بود و همیشه من برای خدمت کردن به

اتاق پوران دخت میرفتم با تعجب پوران دخت را به اتاق کوچکمان هدایت کردم و در چوبی را باز کردم و برای

وارد شدن به او تعارف کردم پوران نکاهی به اتاق انداخت و گفت : تو در این اتاق زندگی میکنی ؟

سرم را به نشانه‌ی مثبت تکان دادم پوران سرسی نکاهی به اتاق انداخت و گفت : اختر فرصت نداریم زود به من

بگو که بقچه‌ی بدري کجاست؟

با دست به بقچه‌ی بدري اشاره کردم و پوران دخت به سرعت بقچه را باز کرد و مشغول بررسی بقچه شد

من که تا به حال از این قبیل کارها نکرده بودم با دیدن پوران که تمام وسایل بدري را زیر و رو میکرد، به شدت

میترسیدم و دستانم میلرزید

پوران که از پیدا کردن سکه‌ها در وسایل بدري‌نا امید شده بود میخواست بقچه را به حالت اول مرتب کند اما در

همان لحظه صدای برشور دو جسم فلزی را شنیدیم

پوران به من نگاه کرد و گفت : اختر تو هم صدا را شنیدی ؟

به پوران دخت نزدیک شدم و در کنارش روی زمین نشستم و مشغول جست و جو شدم

پوران با زیرگی سکه ها را پیدا کرد و گفت: این دختره ور پریده سکه ها را در جیب یکی از لباسهایش گذاشته

بود

با دیدن سکه ها غرق در خوشحالی شدم و میخواستم که سکه ها را بردارم ولی پوران دخت دستان تپش را

روی دستم گذاشت و گفت: اختر صبر داشته باش به زودی سکه هایت را پس میگیری ولی قبل از آن من باید این

موضوع را به گوش ننه برسانم تا دیگر کسی جرأت دزدی در این خانه را نداشته باشد.

مراسم عزاداری در آن شب برگزار شد و بعد از مراسم پوران من را نزد خانم بزرگ برد و به او گفت: ننه سکه

هایی را که به اختر داده بودی پیدا شدند

خانم بزرگ از شنیدن این حرف خوشحال شد و گفت: خدا را شکر که سکه هایت را پیدا کردی اما اینبار بیشتر

مراقب وسائل قیمتی خودت باش تا گم نشوند

پوران به ننه اش نگاه کرد و گفت: اما ننه چرا نپرسیدی که سکه ها کجا بودند؟

خانم بزرگ با تعجب به پوران نگاه کرد و پرسید: مگه کجا بودند؟

پوران تمام داستان را برای خانم بزرگ تعریف کرد و خانم بزرگ با شنیدن اینکه این کار، کار کنیز خودش

بدری بوده اول متعجب و بعد عصبانی شد و به پوران گفت تا وقتی که نتوانسته ای درباره‌ی بدری چیزی را ثابت

کنی بهتر است که به او تهمت نزنی

پوران نیز با سرخوشی سرش را بالا گرفت و گفت: نه برای اثبات کاری که بدری یکرده مدرکی دارم و خانم بزرگ را

به اتفاق مشترک من و بدری آورد

بدری با دیدن خانم بزرگ در اتفاق متعجب شد و وقتی که فهمید قرار است بقجه‌ی لباس‌های او وارسی شود رنگ

از صورتش پرید

پوران و خانم بزرگ مشغول وارسی شده بودند و پوران سکه‌ها را دقیقاً از همان جایی که گذاشته شده بود

برداشت و مقابل خانم بزرگ گرفت

خانم بزرگ با دیدن سکه‌ها و رنگ و روی پریده‌ی بدری متوجه‌ی تمام ماجرا شد و به او گفت که او را تنبیه

سختی خواهد کرد

وقتی پوران و خانم بزرگ به اتفاق‌های خودشان رفتند من از بدری پرسیدم که چرا این کار را با من کرده است و

او در حالی که از ترس تنبیه‌ی که در انتظارش بود با رنگ و روی پریده آشکارا میلرزید گفت: من به تو گفته بودم

که با پوران دوست نشوی چون من امیدوار بودم که پوران از تو راضی نباشد و عذر تو را بخواهد چون من خواهri

دارم که خیلی به این کار نیاز داشت و با آمدن تو به عنوان کنیز پوران دخت همه ی نقشه های من نقش بر آب

شد و من برای گرفتن انتقام و حق خواهرم آن سکه ها را از بقجه ی تو برداشتیم تا آنها را به خواهرم بدهم تا بتواند

با آن سکه ها کمی از مشکلات خودش را حل کند و بعد بدون هیچ حرفی بقجه اش را مرتب کرد و به زیر لحاف

خزید

صبح فردا خانم بزرگ دستور داد که بدري را به فلك بینند و من که از پیدا شدن سکه هایم خوشحال بودم حالا با

فهمیدن دلیل بدri برای این کارش و به خاطر تنبیه که میشد عذاب و جدان داشتم

پاهای لاغر و نحیف بدri را به چوب بزرگی بسته بودند و دو نفر پاها را بلند کرده بودند و خانم بزرگ با ترکه ی

چوبی آماده ی ضربه زدن به پاهای بدri بود

با دومین ترکه ای که به پای بدri برخورد کرد اشک از چشمانتش جاری شد و من که عذاب و جدان داشتم با

شنیدن ناله ها و اشک های بدri خودم را به خانم بزرگ رساندم و از او خواستم که دست از تنبیه کردن این دختر

بیچاره بردارد

خانم بزرگ بعد از زدن چند ترکه ی دیگر به پاهای بدri ترکه را روی زمین انداخت و به اتفاقش رفت

تمام افراد خانه ی ابوالفتح خان نظاره گر این تنبیه بودند و این موضوع باعث شرم‌ساری بدri شده بود

به بدري نزديك شدم و خيلی زود پاهای او را از فلك جدا کردم و به او در بلند شدن کمک کردم و با کمک کوکب

او را به آفاق بردم

او از اينگه ميديد من جلوی ييستر قنبيه شدنش را گرفته ام متعجب بود ولی با حال و روزی که داشت در اينباره

حرفی نزد

کوکب را به مطبخ فرستاده بودم تا برای پاهای متورم بدري مرهمي بياورد و خودم به سمت بقچه‌ی لباس هایم

رفتم

در همان لحظه در چوبی آفاق باز شد و هيكل درشت پوران نمایان شد

پوران در حالی که پیاله‌ای در دست داشت وارد آفاق شد و به سمت بدري رفت

من با تعجب به پوران و بدري نگاه ميکردم و ميديدم که پوران از پیاله مرهم برميداشت و به پاهای بدري که هنوز

رد ترکه‌ها بر روی آنها به پرنگی نمایان بود می‌ماليد

خيلي سريع از بين البسه سكه هايي را که خانم بزرگ به من داده بود، برداشت و به سمت عذر رفتم و سكه‌ها را به

سمت او گرفتم

به نظر میرسید که بدری شوکه شده بود چون اول نگاهی به پوران و پاهای مرهم گذاشته شده اش کرد و بعد به

سکه هایی که به سمتش گرفته شده بود نگاه کرد

با دیدن بہت و ناباوری بدری دهان باز کردم و گفتم : من به این سکه ها نیازی ندارم خواهر تو بیشتر از من

نیازمند این سکه ها است، این سکه ها را از طرف من به خواهرت بده

پوران دخت در حالی که دستهایش را که آغشته به مرهم شده بود با دامنش چین دار گوتاهش پاک میکرد به

بدری گفت : از نه ی من ناراحت نباش چون تو هم کار درستی نکرده بودی که بی اجازه سکه های اخترا

برداشتی و

نه مجبور بود که تو را به خاطر این کار تنبیه کند

صدای گریه ی خوشحالی توام با غم و اندوه بدری در آن اتفاق کوچک و کاه گلی پیچیده بود

وقتی به گریه های او فکر میکنم تنها دلیل گریه های او را خوشحالی میبینم شاید بدری از مهربانی و همدردی من

و پوران دخت نسبت به خودش خوشحال شده بود و دقیقا به یاد دارم که پس از آن روز من و پوران دخت و

بدری بیشتر از دیگران با هم مأنسوس شدیم

فصل سوم

در این مدت ننه رباب چند باری برای دیدن من به خانه‌ی ابوالفتح خان آمده بود و من هر بار بعد از رفتن ننه

رباب با به یاد آوری خاطراتی که در خانه‌ی بابا میرزا داشتم از فرط دلتنگی در خلوت اشک میریختم

امشب آخرین شب روضه و عذاداری در خانه‌ی ابوالفتح خان بود

امشب گداختن آتش در مטבח به عهده‌ی من گذاشته شده بود و عذرانیز به دستور خانم بزرگ مشغول پذیرایی از

میهمانان بود و گاهی برای بردن چایی به مטבח می‌آمد

حسابی از گرمای ذغال‌های گداخته شده کلافه شده بودم

به غیر از من چند نفر دیگر نیز در مטבח حضور داشتند و هر کدام از ما در حال انجام کاری بودیم

در حالی که برای آوردن هیزم از مטבח خارج میشدم عذر را دیدم که هراسان به سمت مטבח آمد و با دیدن

ایستاد و نفس زنان گفت: اختر مژده‌گانی بده که مادر آمیرزا حسن خان اعتماد الدوله پوران دخت را برای نوه‌ی

کوچکش خواستگاری کرد

با شنیدن این حرف حسابی خوشحال شدم و در دلم برای پوران آرزوی خوشبختی کردم و به عذر را گفتم: حالا چه

اتفاقی خواهد افتاد؟

عذر ا لبخندی زد و گفت: قرار شده که بعد از اربعین حسینی آمیرزا حسن خان و پسرش و چند تن از مرد ها برای

صحبت و قرار و مدار با ابوالفتح خان به اینجا بیایند

عذر ا لحظه ای ساکت شد و بعد از آن گفت: اما اختر وقتی که پوران ازدواج کند و به خانه ی اعتماد و دوله ها

برود تکلیف تو چه میشود؟

با شنیدن این حرف لبخندی که روی لبهایم جا خشک کرده بود به یکباره محو شد حق با عذر ا بود بعد از ازدواج

پوران چه سرنوشتی انتظار من را میکشد؟

حتی فکر بازگشت به خانه ی آقا میرزا من را آزار میداد و از طرفی من که با پوران حسابی انس گرفته بودم قطعاً

دوباره بعد از رفتن او احساس تنهایی میکردم

همه ی دوستان و هم سن و سالهای من به خانه ی بخت رفته بودند اما آقا میرزا به همه ی خواستگارهای من جواب

رد میداد زیرا او طمع بدست آوردن دامادی ثروتمند را داشت من هنوز ازدواج نکرده بودم و هر بار با دیدن

ازدواج دوستانم دلگیر تر و تنها تر از قبل میشدم و حالا با فکر کردن به رفتن پوران حسابی پریشان خاطر و غمگین

شده بودم

صدای نوحه خوان که در مدح حضرت ابا عبدالله مداعی میگرد در کل فضای خانه ی ابوالفتح خان طنین انداز

بود

و من در حالی که به حرارت زیر دیگ های غذا رسیدگی میگردم بی اراده اشک میریختم و از خدا طلب کمک

....میگردم

فصل چهارم

رسم چهل منبر

آن روز ، روز تاسوعا بود و قرار شده بود که با خانم بزرگ و پوران و ننه ی ابوالفتح خان و چند تا از زنهای

خدمتکار از جمله من و عذرآ برای برگزاری این رسم به خانه ی حاج زرگر باشی برویم و کاچی بپزیم و به یاد چهل

منزل اسرای کربلا در چهل منبر شمع روشن کنیم

خانه ی حاج زرگر باشی در محله ی نارون طالقانی قرار داشت و مسیر پیاده روی زیادی در پیش داشتیم

زیور الملوك با آن شکم قلنیه اش تصمیم گرفته بود که با ما به خانه‌ی حاج زرگر باشی بباید اما وقتی نهی

ابوالفتح خان از موضوع با خبر شد آشکارا رنگ صورتش تغییر کرد احتمالاً مادر ابوالفتح خان از حمافت‌های زیور

خسته شده بود چون با کنایه به زیور گفت : فعلا حاجت تو همین بچه‌ی داخل شکمت هست پس الکی خودت و ما و

آن طفل معصوم را به زحمت نینداز و در خانه بمان

زیور لبهایش را آویزان کرد و گفت : من پارسال تاسوعاً نذر کرده بودم که بعد از گرفتن حاجت برای ادای نذرم

در چهل منبر شمع روشن کنم

نه‌ی ابوالفتح خان سری تکان داد و گفت : حتماً سال دیگه با بچه‌ات به این مراسم میروی و شمع روشن میکنی

با جمع شدن همه‌ی زن‌ها مانیز چارقد پوشیدیم و رو بند زدیم و از خانه خارج شدیم

با جمع شدن همه‌ی زن‌ها مانیز چارقد پوشیدیم و رو بند زدیم و از خانه خارج شدیم

سرقاسر محله‌های شهر با پارچه‌ی سیاه پوشیده شده بود

بآخره به محله‌ی نارون رسیدیم دور تا دور کوچه‌پرچم‌های سیاه نصب شده بود و در کوچه مردم زیادی که اکثر

آنها زنان سیاه پوش که صورت آنها با رو بند پوشیده شده بود و کودکانی که صورتهای کثیف آنها خبر از خوردن

کاچی نذری میداد در رفت و آمد بودند

افراد زیادی نیز که اکثر آنها به نظر از دسته‌ی سالکان بودند مشغول فروش شمع و چای و مقنعه‌ی نماز و مهر

بودند

جمعیت به قدری زیاد بود که خانم بزرگ از ما خواست که به هیچ وجه از هم جدا نشویم با حرف او موافق

بودم چون اگر هم‌دیگر را گم می‌کردیم امکان نداشت که بتوانیم دوباره بقیه را پیدا کنیم

وارد خانه‌ی حاج زرگر باشی شدیم دور تا دور حیاط خانه‌ی حاج زرگر باشی و تمام دیوارهای آن با پرچم‌های

بزرگ و عریض و طویل مشکی که هر کدام با شعر و یا حدیثی در مورد عاشورا و امام حسین (ع) و حضرت

ابوالفضل پوشیده شده بود

اتاق‌هایی با طاقچه‌های کوچک نیز در این خانه خودنمایی می‌کرد

به درخواست مادر ابوالفتح خان همه با هم به کنار منبر که درست در حیاط خانه قرار داشت رفتیم و در مجمع

بزرگی که پایین منبر گذاشته شده بود و در آن شمع‌های زیادی می‌سوزخت شمع روشن کردیم

در دل من غوغای عجیبی بود و سیل اشکهایم جاری شده بود احساس می‌کردم قلبم به سختی شکسته شده

نیت کردم و از خدا خواستم که به من کمک کند تا من نیز مثل دیگر هم سن و سالهایم راهم را پیدا کنم و زندگی ام

سر و سامانی بگیرد

یکی از مداحان به بالای منبر رفت و شروع به نوحه خوانی کرد و ما برای پختن کاچی به قسمتی که در آن محله

قرار داشت و به زیر نخل رفتهیم و من و زیور با بکار گیری دستوران خانم بزرگ کاچی پختیم و آن را بین کسانی که

در آن اطراف بودند پخش کردیم و بعد از روشن کردن یک شمع دیگر از خانه‌ی حاج زرگرباشی خارج شدیم و به

سمت مکان‌هایی که در آن روضه برگزار شده بود رفتهیم و در پای سی و نه منبر دیگر نیز شمع روشن کردیم و

حاجت خواستیم

نهار ظهر را از نذری‌هایی که گرفته بودیم در خانه‌ی بنکدار صرف کردیم و در مراسم عزاداری خانه‌ی بنکدار

شرکت کردیم

برخلاف خانه‌ی حاج زرگر باشی که همه‌ی زنها رو بند داشتند در خانه‌ی بنکدار زنان بدون چادر و چاقچوق

مشغول سینه زنی و نوحه خواهی و عزاداری حسینی بودند

از در خانه به اینطرف ورود همه‌ی مرد‌ها ممنوع شده بود و زنان عزادار احساس آرامش بیشتری در این خانه

داشتند و همچنین مادر ابوالفتح خان که خسته شده بود توانست در گوشه‌ای جایی برای نشستن پیدا کند و مدتی

استراحت کند

روزهای عزا داری امام حسین (ع) از محدود روزهایی بود که زنها

وقتی که خسته و نالان به خانه‌ی ابوالفتح خان رسیدیم هوای تاریک شده بود

این اولین سالی بود که رسم چهل و یک منبر را به جای می‌آوردم و این تجربه‌ی جالبی در زندگی من بود چون قبلا

با ننه رباب فقط برای عذاداری به تکیه‌ها و حسینیه‌های اطراف خانه‌ی کوچکمان میرفتیم....

توضیحات:

درباره‌ی نذر چهل و یک منبر:

ماه محرم به قول قدیمی‌ها عید بزرگ زنان بوده مخصوصاً روزهای عاشورا و تاسوعاً زنان بسیار مشغولیات داشته

اند

از جمله‌پای چهل و یک منبر شمع روشن می‌گردند و بعد در زیر یک نخل حلوا می‌پختند

در آن زمان در اکثر محله‌ها یک نخل وجود داشت که بعضی از زنان نذر می‌گردند که اگر خدا به آنها فرزند پسر

دهد پسرشان قمه زن بشود و وقتی که نذر آنها ادا می‌شد همان نوزاد را قنداقی را در بغل می‌گرفتند و یک پارچه به

جای کفن بر گردنش می‌انداختند و او را به امام زاده زید و یا مجلسی در سبز میدان می‌بردند و دلاک یکی دو تیغ

به پیشانی بچه‌ی شیر خوار می‌زد و کسی به گریه‌های آن طفل اهمیت نمیداد زیرا عقیده داشتند که نذر باید ادا

شود در غیر اینصورت طفل جوانمرگ خواهد شد

فصل ششم

تغییر سرنوشت

از اوایل ماه محرم زمزمه هایی درباره ای ازدواج پوران دخت در گوش و کنار خانه ای ابوالفتح خان به گوش

میرسد و هر جا که کنیز ها اوقات فراغت پیدا میکردند و دور هم جمع میشدند اکثر صحبت های آنها حول محور

ازدواج پوران دخت با نوه ای آمیرزا حسن خان اعتماد و الدوله که یکی از ثروتمندان این دوره محسوب میشد

میچرخید

تا آنجایی که من فهمیده بودم نوه ای آمیرزا حسن خان که ابوالفضل خان نام داشت قبل ازدواج کرده بوده ولی

از قضا و قدر روزگار بچه دار نشده بود و اکنون به پیشنهاد مادر بزرگش تصمیم دارد که با بزرگان خاندان نام دار

و معروف اعتماد الدوله برای خواستگاری دختر ابوالفتح خان به خانه ای او بیاید و از آن جایی که تا اربعین

حسینی صبر کرده بودند قرار شده بود که آخر این هفته به خواستگاری بیایند

از حرفها و پچ هایی که شنیده میشد متوجه شده بودم که ابوالفتح خان از خوشحالی که بابت این خواستگاری

دارد، سر از پا نمیشناشد

تا جایی که فهمیده بودم این خوانواده بسیار معروف و سرشناس بودند و به نوعی در دربار نفوذ داشتند

با این اوصاف ابوالفتح خان باید با دمش گردو میشکست چون از حرف هایی که قبلا از پوران دخت شنیده بودم این

موضوع را به خوبی فهمیده بودم که ابوالفتح خان طمع این را داشت که با ازدواج پوران دخت جایگاه خودش را

مرتفع تر و مستحکم تر کند و این امر با ازدواج پوران با ابالفضل خان مقدور میشد

با فکر به ابوالفتح خان به فکر آقا احمد میرزا خودم افتادم او هم مثل ابوالفتح خوان طمع داشتن دامادی

پولدارتر از خودش را داشت و شباهت من و پوران دخت این بود که بر خلاف هم سن و سالهای خودمان ، هنوز

ازدواج نکرده بودیم ولی پوران دخت همیشه خوش شانس تر از من بود و من بارها به او غبطه خورده بودم حتی

به خاطر لباسهایی که میپوشید و به آنها ایراد میگرفت بارها به او غبطه خورده بودم و در دلم آرزو میکردم که ای

کاش یکی از لباس های زیبا و دامن های ابریشمین او را داشتم

این روزها فهمیده بودم که ما آدم ها به خاطر چیزهایی که داریم خوشحال نیستیم بلکه به خاطر نداشته هایمان

حسرت دیگری را میخوریم

پوران از بالا به همه چیز نگاه میکرد و من حسرت داشته های پوران را میخوردم و از طرفی بدری حسرت داشته

های من را میخورد

بدری بیچاره یک کنیز زاده بود و تا آخر عمر باید به دیگران خدمت میکرد او آرزوی داشتن پدر و مادر من و

حتی تمام داشته هایی که برای من بی ارزش شده بود را داشت و من در آرزوی داشتن زندگی پوران دخت

بودم

و اما پوران خیلی خوش شانس بود چون او داشت به آرزویش میرسید چون با این ازدواج او به جایگاهی که

میخواست و به همه ی آرزوهاش میرسید

از همه ی اینها بگذریم به یاد دارم که در اخر همان هفته در خانه ی ابوالفتح خان غوغایی به پا بود و دستورات بود

که پشت دستور صادر میشد و ما کنیزهای بیچاره نیز حتی فرصتی برای اجابت مزاج نمی یافتیم

خانم بزرگ برای پوران لباس هایی که آرزویش را داشت خریده بود و پوران حسابی سعی کرده بود ابروها و

موهای پشت لبس را تیره کند تا سفیدی پوستش نمایان تر شود

همه ی ما کنیزها که به مטבח رفت و آمد داشتیم چادر و چاقچوق پوشیده بودیم و چون مردهای غریبه ی زیادی

در حیاط رفت و آمد داشتند روبند زده بودیم

بدری به من گفته بود که در روضه خانم بزرگ پوران را به اندرونی فرا میخواند و در آنجا زن میرزا حسن خان

اعتماد و الدوله و عروسش که مادر داماد میشود سر و گیس پوران را بو میکنند و دندانهاش را میبینند و بعد از آن

قرار میشود که در صورت موافقت داماد ، مردهای بزرگ خاندان اعتماد والدوله برای صحبت به منزل ابوالفتح

خان بیایند

به حرفهایی که از بدری شنیده بودم فکر میکردم که صدایی مرا از فکر خارج کرد

این صدا، صدای کسی به غیر از غلام نوچه‌ی ابوالفتح خان نبود

به خاطر پوست بسیار سبزه‌ای که داشت به غلام سیاه معروف بود

ابروها و سبیل کلفت غلام سیاه و همچنین چشمان ریز و حیله‌گر و چهره‌ی سیاه او باعث میشد تا دیگران از او

حساب ببرند و شاید به همین دلیل بود که ابوالفتح خان غلام سیاه را همیشه با خود همراه میکرد

باید اعتراف کنم که همه‌ی کنیز‌ها و نوگرهای خانه‌ی ابوالفتح خان از جمله خود من ، از غلام میترسیدیم و به

نوعی دستورات او را فرمایشات ابوالفتح خان میدانستیم و سریع آوامر او را اجرا میکردیم

به سمت صدا برگشتم و برخلاف همیشه که چهره‌ی غلام جدی و عبوس بود اینبار خنده‌ی بلند و چندش آوری کرد

و با اینکار او من متوجه شدم که برخلاف چهره‌ی سیاهش دندان‌های سپیدی دارد

نگاه متعجب من به صورت خندان غلام سیاه بود و او بعد از خندیدن با قدم بلندی به من نزدیک شد و من که

ترسیده بودم قدمی به عقب برداشتمن و پاییم به لگن مسی که روی زمین مטבח گذاشته شده بود خورد و از برخود من

با آن ظرف مسی صدای بلندی برخواست

به احتمال زیاد غلام متوجهی ترس من از این حرکت ناگهانی که انجام داده بود شد چون قدم آمده را دوباره به

عقب برداشت و پرسید: تو کدامیک از کنیزان هستی؟ بعد زیر لب با خود زمزمه کرد شاید هم کلفت باشد!

با سوالی که غلام سیاه پرسید برخود لرزیدم و با تنه پته گفتم: من کنیز پوران دخت بانو هستم ولی شما برای چه

کاری به مטבח آمده اید؟!

غلام که گویی تازه به یاد آورده بود که برای چه کاری پا به مטבח گذاشته دوباره حالت جدی به خود گرفت و

گفت: میهمان ها رسیده اند قلیان ها و چایی را سریعاً آماده کنید بعد با قاطعیت زیادی که همیشه هنگام دستور

دادن در صدایش بود گفت: به هیچ عنوان روبندت را جلوی میهمانان حتی زنها برنمیداری، مفهوم شد؟

سرم را به نشانه‌ی پاسخ مثبت تکان دادم و غلام از مטבח خارج شد

هنوز در بہت رفتارهای غلام سیاه بودم که زینت وارد مטבח شد و هیجان زده گفت: اختر کجایی دختر! دست

جنbian که میهمانها رسیدند

همین که میخواستم بعد از آماده سازی تشریفات لازم برای صدا زدن نوکران از مطبخ خارج شوم زینت با صدای

تقریباً بلندی گفت: اختر چی شده دختر؟ امروز هوش و حواس درست و حسابی نداری! هر کس ندونه خیال میکنه

برای تو خواستگار او مده!

دختر رو بندت را بنداز روی صورت شاید میهمانها در حیاط باشند

با شنیدن این حرف از زینت متوجهی دلیل رفتار عجیب غلام سیاه شدم و از خودم عصبانی شدم

هر چند که غلام در این خانه زیاد رفت و آمد داشت ولی من هنوز او را محروم نمیدانستم و تابه حال در مقابل

او بدون روبنده ظاهر نشده بودم

روبنده ام را روی صورتم انداختم و از مطبخ خارج شدم

حق با زینت بود چون یکی از مردان میهمان از اقاق بیرون آمده بود و در جستجوی مستراح بود

مرد صورت گندم گون و سبیل های بلندی داشت و وقتی من را دید آدرس مستراح را پرسید

در همان لحظه غلام سیاه از راه رسید و مستراح را به آن مرد نشان داد و با خشم به من گفت: به چه منظوری با

این مرد غریبه هم کلام شدی؟

از سوال غلام تعجب کردم و با خودم گفتم : اختر بخت تو را با ذغال نوشتند بین کارت به کجا رسیده که باید به

نوجه‌ی اربابت هم جواب پس بدی

با صدای خشمگین غلام ترسیدم و دوباره در دل بر بخت بدم لعنت فرستادم

غلام با خشم و به حالت دستوری گفت که به اندرونی بروم و تارفتن میهمانها از اندرونی خارج نشوم

من هم دلیل بیرون آمدنم از مطبخ را گفتم و به شدت سرم را به عقب برگرداندم و ایش بلندی گفتم ، در واقع با

اینکار میخواستم به او بفهمانم که از او و دستوراتش منزجر هستم و بعد از ترک آنجا به اندرونی رفتم

چندین زن که شامل ننه و ننه بزرگ و خاله و عمه و... داماد و عروس میشدند در اندرونی به گفت و شنود مشغول

بودند و پوران که صورت سفیدش حالا حسابی گلگون شده بود سر به زیر و ساكت گوشه ای از اتفاق نشسته بود و

بساط چای و قلیان و شربت و شیرینی فراهم بود و من در اندرونی از میهمانان پذیرایی میکدم و در سکوت به

صحبت هایی که بین آنها رد و بدل میشد گوش میدادم بعد از ساعتی عذرآ طبق هایی از غذاؤ شربت به اندرونی

آورد و من طبق ها را رو بروی میهمانان گذاشتم و آنها بعد از خوردن پلویی که برایشان تهیه شده بود به خانه

هایشان رفته و به این صورت مراسم تمام شد اما اصل ماجرا که صحبت درباره‌ی مسایل مربوط به ازدواج بود از

جمله مهریه و شیرها و تعیین روز عروسی در قسمت مردانه صورت گرفته بود

از فردای مراسم خواستگاری ، غلام را زیاد میدیدم

به بهانه های مختلف با من هم صحبت میشد و از طرف دیگر دستورات گاه و بی گاه او بود که مرا از همیشه کلافه تر کرده بود.

آن روزها با اینکه پوران را خوشحال میدیدم ولی بسیار دلکیر بودم و غم و غصه‌ی فراوانی روی قلبم سنگینی میکرد و مدام به آینده‌ی نا مشخصی که در انتظارم بود فکر میکردم.

خانواده‌ی داماد چند روز بعد از مراسم خواستگاری و گذاشتن قول و قرار های ازدواج، هدایایی از خانه‌ی داماد به وسیله‌ی چندین مجمع به منزل عروس فرستاده بودند.

وسایل داخل مجمع‌ها عبارت بود از: یک انگشت‌تر طلا برای پوران دخت که انگشت‌تری بسیار زیبا و سنگین بود و دو چادر و چاقچوق و روبند و دو پیراهن ابریشمی و یک تنبان و دو دامن چین دار زیبا و دو جفت نعلین و دو عدد پستان بند و زیر جامه و جوراب و یک کاسه‌ی نبات و دو کله قند و همچنین مجمع‌هایی از میوه و شیرینی و برای پدر و مادر پوران دخت

نیز هدایایی شامل تعدادی لباس که در مجمع‌های جدا از هم و بسته به فصول مختلف سال انتخاب شده بود و تمام این هدايا از طرف خانواده‌ی داماد به عروس و خانواده‌اش تقدیم شده بود.

مراجع جدیدترین رمان های ایرانی و خارجی www.love98.ir

به یاد دارم که در یکی از همان روزها خانم بزرگ و مادر بزرگ ابوالفتح خان به همراه دو نفر از خانم های

خانواده‌ی داماد برای خرید عروسی رفته بودند و به سلیقه‌ی خودشان و به خرج داماد برای پوران دخت، آینه و

شمعدان و البسه و لوازم سفره عقد و ... خریداری کرده بودند.

پوران به من میگفت که استرس زیادی دارد و به نوعی از ازدواج با ابوالفضل خان میترسد و هراس دارد که او نیز

مانند زن اول ابوالفضل خان بچه اش نشود و اینطور به نظر میرسید که هزاران ترس و فکر منفی به قلب و ذهن او

راه پیدا کرده بود، با اینکه پوران از کارهایی که قبل از باز شدن بختش انجام داده بودند برای من تعریف

کرده بود ولی حالا که بختش باز شده بود استرس و ترس عجیبی بر او چیره شده بود

پوران از کارهایی که خانم بزرگ و مادر ابوالفتح خان با کمک هم برای باز شدن بخت او انجام داده بودند برای

من تعریف کرده بود

آنها برای پوران چارقد خریده بودند و آن را به قصاب داده بودند تا چارقد را از روده‌ی گوسفند نذری رد کنند تا

وقتی که پوران دخت آن چادر را بر سر می‌اندازد بخت او باز شود یا اینکه او را از میان کمان پنهان زنی عبور داده

بودند

هنوز فراموش نکرده‌ام که چگونه پوران دخت داستان عبور کردنش از کمان پنهان زنی را با آب و قاب برای من

تعریف میکرد و من از خنده ریسه میرفتم

در آن روز خانم بزرگ از عمد پیر مرد پنه زن را به خانه فرا خوانده بود و پیر مرد بیچاره مشکوک شده بود که

در این خانه دختر دم بختی حضور دارد و به همین دلیل از کمانش جدا نمیشد پوران میگفت که حتی وقتی که

خانم بزرگ و مادر ابوالفتح خان پیر مرد پنه زن را برای خوردن چای به داخل دعوت کرده بودند او از

رفتن امتناع کرده بود بیچاره پیر مرد میدانست که اگر دختر دم بختی از کمان پنه زنی او عبور کند به زودی زه

کمان هنگام پنه زنی پاره میشود و به این ترتیب بخت دختر باز میگردد ولی ترمیم کردن زه کمان پنه زنی کاری

بس دشوار بود و به همین دلیل پیر مرد حتی برای لحظه ای از کمان فاصله نمیگرفت

اما خانم بزرگ و مادر شوهرش از پیر مرد پنه زن به مراتب زرنگ تر و باهوش تر بودند چون که خیک پیر مرد را با

خوراندن شربت و چایی فراوان بالا آورده بودند و او را راهی مستراح کرده بودند

و با زیرکی تمام و هر گرو خندیدن به ریش پیر مرد بینوا، پوران دخت را از بین کمان پنه زنی عبور

داده بودند

با فکر کردن به پیر مرد لبخند تلخی روی لبهایم نشست شاید او اینک جایی در همین نزدیکی با زه کمان پاره شده

اش دست به گریبان شده است و سعی بر درست کردن آن دارد

و اما بالأخره پوران بعد از اینهمه نذر و نیاز راهی خانه ی بخت میشود

با یاد آوری کارهایی که برای بخت گشایی پوران شده بود در ذهنم جرقه ای روشن شد و به یاد لباس مرادی که

ننه رباب برای من به خانه‌ی ابوالفتح خان آورده بود افتادم

ننه رباب میگفت که در روز بیست و هفتم ماه رمضان بین دو نماز ظهر و مغرب در مسجد محله مشغول دوختن

پیراهن بوده است و این پیراهن را پیراهن مراد میخوانند و برای باز شدن بخت من لباس مراد را دوخته بود تا من

آن را بر تن کنم و بختم باز بشود

با به یاد آوردن لباس مرادی که ننه رباب به من داده بود به سرعت خودم را به بچه ام رساندم و لباس سفید

رنگ مراد را از بچه خارج و با گفتن بسم الله و نیت کردن لباس را بر تن کردم

به روز ازدواج پوران نزدیک و نزدیک تر میشدیم و خانم بزرگ حسابی سرگرم آماده سازی جهاز برای پوران دخت

بود و همه به نوعی در کارهای قبل از عروسی به خانم بزرگ کمک میکردند در همین اوضاع و گیر و دار ابوالفتح

خان نیز زمزمه هایی درباره‌ی غلام میکرد و اینطور به نظر میرسید که به زودی من را برای نوچه اش غلام سیاه

از آقا میرزا خواستگاری میکند. تنها امید من به این بود که آقا میرزا با توجه به اینکه همیشه رویا های دور و

درازی درباره‌ی ازدواج من داشت به ازدواج تنها دخترش با یک نوچه رضایت ندهد آنقدر از اشاره‌ای که

ابوففتح خان به خواستگاری غلام از بابا میرزا کرده بود منزجر و ناراحت بودم که لباس سفید مرادی که ننه

رباب با هزاران عشق و امید برایم دوخته بود را پاره کردم و با حالت نزار بالای سر لباس نشستم و به مرادی که

هرگز به آن نمیرسیدم فکر کردم و به بخت سیاهی که داشتم و سیاهی آن از ذغال نیز بیشتر بود لعنت فرستادم از

غلام متنفر بودم از خنده های کریه او بیزار بودم در حالی که رو بروی لباس پاره پاره شده ای مراد که با هزار امید

و آرزو با دستهای مهربان نه رباب دوخته شده بود نشسته بودم و از عمق وجودم اشک میریختم پوران سرزده به

اتفاق من و بدري وارد شد و با دیدن من در این شرایط خنده ای که روی لبهایش بود به یکباره محو شد پوران و

بدري تنها کسانی بودند که از پیراهن مرادي که بر تن میکردم خبر داشتند پوران با دیدن لباس پاره پاره ای مراد

متعجب شد و به من نزدیک شد و گفت: اختر این چه کاری بود که کردی؟ چرا لباس مرادي که ننه ات برای تو

دوخته را پاره کردی؟ با چشمها خیس به پوران نکاه کردم و گفتم: پوران بخت من به سیاهی ذغال است پس

پوشیدن لباس سفید مراد برایم سودی ندارد از بخت سیاه من غلام سیاه من را از پدرت خواهان شده و پدر تو من

را از آقا میرزا خواستگاری کرده درحالی که اشک میریختم به هیکل تپل پوران پناه بردم و گفتم: اگر آقا میرزا با

این ازدواج موافقت کند.... بغضی که راه گلویم را بسته بود و مرآ از ادامه ای صحبت باز داشته بود، برای مدتی در

آغوش پوران گریه کردم و از بخت بدم شکوه سر دادم با تکان شدیدی که پوران خورد از او فاصله گرفتم و با

تعجب به او خیره شدم پوران با دستهای سفید و تپلش دست مرآ کشید و کشان کشان به اتفاق خانم بزرگ برد

خانم بزرگ که با بدري و عذرآ وقدس و ننه ی ابوالفتح خان مشغول گلدوزی متکاهای جهاز پوران دخت بود، با

دیدن پوران که در را به شدت به دیوار کویید جیغ بلندی کشید و دستش را روی قلبش گذاشت ننه ی ابوالفتح

خان با صدای عصبانی گفت: چه خبر شده ننه بعد هم به بدري نگاهی کرد و گفت: پاشو یک پیاله آب بیار، زن

بیچاره زهره ترک شد من از خجالت کاری که پوران کرده بود سرم را به زیر انداخته بودم بعد از اینکه خانم

بزرگ پیاله‌ی آب را سر کشید و حالت جا آمد با صدای ملایمی گفت: ننه پوران تو چه عادت بدی داری قلبم از

جا کنده شد پوران سرش را به پایین انداخت و گفت: ننه من عصبانی بودم مگه قرار نبود من کنیزم را با خودم به

خانه‌ی ابوالفضل خان بیرم؟ خانم بزرگ سرش را به تایید حرف پوران تکان داد و گفت: خوب حالا مگه چی شده

نه پوران دوباره عصبانی شد و با ناراحتی گفت: ننه مگه خبر نداری آقام اختر را واسه غلام سیاه لقمه گرفته؟

خانم بزرگ با تعجب به ننه‌ی ابوالفتح خان نکاه کرد و گفت: خانم جون شما خبر داشتید؟ ننه‌ی ابوالفتح خان زیر

لب گفت: یه چیزهایی میدونستم ننه، فهمیده بودم که این غلام سیاه خاطر اختر را میخواهد ولی شستم خبر دار

نشده بود که قرار شده اختر را خواستگاری کنند پوران به مادر ابوالفتح خان نزدیک شد و گفت: ننه جون تو رو به

خدا قسمت میدم که یه کاری بکن بعد هم به خانم بزرگ نکاه کرد و ملتمسانه گفت: ننه من را بدون کنیز چطور به

خانه‌ی بخت میفرستی؟ ننه‌ی ابوالفتح خان میان صحبت‌های پوران آمد و گفت: ننه خیالت نباشه خودم با آقات

صحبت میکنم اگه نشد و رضایت نداد چاره‌ای به غیر از حرف زدن با این زن احمق نداریم و احتمالاً گره‌ی کار ما

به دست زیور باز میشه خانم بزرگ با شنیدن اسم زیور چهره اش را در هم کشید و گفت: من اگر بلد بودم مثل این

بزمجه برای ابوالفتح خان عشوه بربیزیم و قروغمزه بیام حال و روزم بهتر از این بود بیین کارم به کجا کشیده که

باید دست به دامن این زنیکه‌ی هفت خط بشم به نظر میرسید که خانم بزرگ دلش حسابی از دست زیور خون بود

چون با گوشه‌ی دامن چین دار بلندش اشکی را که گوشه‌ی چشمش بود پاک کرد و مشغول گلدوزی شد این که

چرا خانم بزرگ ناراحت بود و چه اتفاقی بین او و زیور افتاده بود را هرگز فهمیدم اما میتوانم درک کنم که خانم

بزرگ چقدر از زنی که با عشوه و ناز شوهرش را از چنگش در آوردده بود متنفر بود *** بالآخره وساطت ننهی

ابوالفتح خان و درخواست و عشوه گری های زیور کار خودش را کرد و ابوالفتح خان غلام را از ازدواج با من

منصرف کرده بود و آقا میرزا که از سکوت ابوالفتح خان متوجهی منتظر شدن ازدواج من و غلام شده بود سرو

سنگین به خواستگاری جواب ره داده بود خلاصه که احساس میکردم به لطف پوران و ننه بزرگ و خانم بزرگ

خطر بزرگی از سرم رفع شده بود و اینگونه بود که سرنوشت من با دخالت این ها تغییر یافت ... خانم بزرگ جهیزیه

ی پوران دخت را آماده کرده بود و قرار شده بود که من نیز به عنوان کنیز پوران دخت به خانه ای ابوالفضل خان

اعتماد الدوله بروم از این بابت آنقدر خوشحال بودم که سر از پا نمیشناختم احساس میکردم که سرنوشت من در

حال تغییر است پوران برخی از لباسهای قدیمی اش را که حالا پوشیدن آنها را به عنوان عروس اعتماد الدوله ها

به دور از شان و منزلت خودش میدانست به من داده بود و من با آن لباس ها که همیشه در حسرت داشتن آنها

بودم احساس میکردم که زیبایی ام دو چندان شده است قرار بود وقتی با اختر به خانه ای جدید میروم لباس های

جدید را پوشم و با لباسهای ساده ام خدا حافظی کنم خانم بزرگ که خیلی روی این مسایل حساس بود تأکید

داشت که من به عنوان کنیز پوران باید ظاهری آراسته و مرتب داشته باشم در این مدت یکی دو مرتبه نه رباب به

دیدنم آمده بود و از رفتن من به خانه ای اعتماد الدوله ها بسیار خوشنود بود نه رباب میدید که زندگی من از

زندگی او و آقا میرزا خیلی بهتر شده و از این بابت خدا را شکر میکرد

وز ها به سرعت سپری میشد و یکی دو روز مانده بود به مراسم عروسی که به درخواست خانم بزرگ و با برنامه

ریزی های از قبل انجام شده، ابوالفتح خان به همراه خانواده‌ی داماد ترتیب حضور طبق کش‌ها و چند قاطر را

برای بردن جهاز پوران دخت داده بود همچنین تعدادی نقاره زن نیز آماده برای هنر نمایی در طول مسیر خانه‌ی

ابوفتح خان تا خانه‌ی داماد بودند با آمدن طبق کش‌ها همه‌ی ما مشغول آماده‌سازی و تزیین طبق‌ها شدیم و

با پارچه و نقل طبق‌ها را تزیین کردیم و بعد از آن به ترتیب جهاز را که شامل دیگر های مسی و قابل‌مه و ملافه‌های

گلدوزی شده و لحاف‌هایی که خانم بزرگ داده بود به اکبر لحاف دوز تا با سلیقه‌ی زیادی دوخته شود آبکش‌ها و

مجموع‌های مسی و آفتابه لکن و سماور و متکا و وسایل دیگری که مهمترین آنها آئینه و قرآن بود در طبق گذاشته

شد و با شروع هنر نمایی نقاره زن‌ها اول از همه طبقی که در آن آئینه و شمعدان و قرآن قرار داشت و بعد از آن

طبق‌های دیگر را طبق کش‌ها از خانه خارج کردند و پشت سر طبق کش‌ها همه‌ی ما با شادی و سرور و با پای

پیاده به سمت خانه‌ی داماد روانه شدیم مسیر تقریبا طولانی بود ولی با وجود نقاره زنها و شادی و سروری که بر پا

بود طولانی بودن مسیر نمود نمیکرد وقتی به خانه‌ی ابوالفضل خان اعتمادالدوله رسیدیم خانه‌ی بزرگی را دیدیم

که بی شباهت به قصر نبود مطمعن بودم که ابوالفتح خان به خاطر این ازدواج بسیار خرسند بود من که کنار پوران

دخت ایستاده بودم متوجهی نگاه های متغير پوران به اطراف شدم با اینکه صورت پوران زیر رو بند پنهان شده

بود ولی تعجب را از نگاه پوران دخت میدیدم خانه‌ی ابوالفضل خان اعتمادالدوله در چهار باغ قرار داشت رو به

روی درب خانه‌ی ابوالفضل خان آب و جارو شده بود و مشخص بود که آنها تدارکات لازم را برای ورود خانواده

ی عروس دیده اند و این را میشد از آب و جارو شدن حیاط و جلوی درب خانه متوجه شد با فکر کردن به این

موضوع که قرار شده که من هم همراه با پوران دخت، پای به این خانه‌ی اعیانی بگذارم قند در دلم آب میشد از

حیات اصلی خانه و زیبایی آن هرچه بگویم کم گفته ام حیاط خانه بیشتر شبیه به باغ بود از بزرگی حیاط که

بگذریم باعچه‌های بزرگی داشت که پوشده بود از گل‌های زیبا و درختهای توت و گرد و خرمالو و ... حیاط به

شکل یک مستطیل بسیار بزرگ بود و در اطراف حیاط اتاق‌هایی با سقف بلند و طاق‌های گنبدهای شکل قرار داشت

که هر کدام از آنها ایوانی جداگانه داشت کمی که جلوتر رفته چشمم به شاه نشین خانه افتاد اتاقی با سقف بلند

و گنبدهای شکل که در مقابل آن حوض بزرگی ساخته شده بود درب بزرگ و ارسی‌های رنگین(پنجره‌هایی با شیشه

های منقوش و رنگارنگ) که وقتی اشعه‌های آفتاب، به سطح آب داخل حوض میتابید و با زاویه‌ی شکسته شده به

ارسی‌های رنگین میتابید، باعث میشد که نوری با رنگ‌های شیشه‌های منقوش روی سقف انعکاس پیدا کند خانه

آن قدر بزرگ و زیبا بود که همه محو تماشا شده بودیم شنیده بودم که ابوالفتح خان صورت اسبابی که به خانه‌ی

داماد برد بودیم را به داماد نشان داده است و از او بابت آنها سیاهه(رسید) دریافت کرده است بعد از چیدن

جهاز و آراستان هنرمندانه‌ی آن در اتاق بزرگی که مختص پوران دخت بود، طبق کش‌ها علاوه بر دستمزد پارچه

ها و نقل‌هایی که برای تزیین استفاده شده بود را نیز با خود بردند

پوران دخت با اینکه آرزوی زندگی در این خانه‌ی بزرگ را داشت ولی بسیار مضطرب بود

شب هنگام وقتی که در اتاق پوران مشغول جمع آوری البسه‌ی او بودم پوران را از همیشه محزون‌تر دیدم

بعد از بستن بقچه‌ی او به سمتش رفتم و گفتم: پوران چرا زانوی غم بغل گرفتی؟

پوران که نگاه ماتش به در و دیوار اتاق بود با صدای آرامی گفت: اختر اگر ابوالفضل خان آدم بدی باشه چه کنم

؟

کنار پوران نشستم و دستان تپل او را در دست گرفتم و گفتم: نگران نباش آقات تو را به آدم بدی نمیده

پوران چهره‌اش را در هم کشید و گفت: ولی اختر من نگرانم که ثروت اعتماد والدوله‌ها چشم آقام را کور کرده

باشه، اموز و وقتی که واقعیت زندگی ابوالفضل خان را دیدم دلم ریخت

خنديدم و گفتم: خنگ خدا پاشو و زانوی غم بغل نگير

شکون نداره پوران، نا سلامتی تو عروس هستی بعدشم مگه تو اصلاً ابوالفضل خان را دیدی که داری درموردش

اینطور حرف میزني؟ حالا بعداً که خاطر خواه شدی از حرجهات پشیمون میشی

پوران با حرف من خنديدم و گفت: راست میگی من اصلاً اونو ندیدم

خنديدم و گفتم عجله نکن عروس خانم حالا، حالاها هم آقا داماد رو نمیبینی

ترسی که فقط یک دختر با شرایط من و پوران آن را میفهمید

ابوالفتح خان نیز مثل آقا میرزای من فقط به ثروت و اسم و رسم افراد اهمیت میداد و ترس من از این بود که

خدای ناگرده پوران دخت سیاه بخت شود

فصل هفتم

عقد کنان و عروسی پوران دخت

بعد از مراسم جهاز بران پوران دخت را به حمام بردند و برای این کار حمام را فُرق کرده بودند و در حمام به کف

دست و پاها و سر انگشتان پوران دخت، حنا کذاشتند و در تمام مدنی که در حمام بودیم مرتب شیرینی و میوه و

چای به میهمانان که در حال سرور و شادی بودند تعارف میکردیم

وقتیکه پوران از حمام خارج شد، من و خانم بزرگ مشغول کمک کردن به او برای پوشیدن لباسهایش شدیم زن ها

نیز دایره و تنبک و ساز میزدند و برای پوران این شعر را میخواندند

گل در او مرد از حموم

سنبل در او مرد از حموم

آقا دومادو بگو عروس در او مرد از حموم

یار مبارک بادا ایشالله مبارک بادا

و....

بعد از آن به خانه‌ی ابوالفتح خان آمد و بوسیله‌ی نخ کرک‌های صورت پوران دخت را برداشتند

و بعد از آن کرک‌های بین دو کتف پوران دخت را کندند زیرا نه‌ی ابوالفتح خان و بقیه‌ی زن‌ها معتقد بودند

که موهای بین کتف باعث نحسی است و باید آنها را قبل از خوانده شدن خطبه‌ی عقد از دختر دور کرد تا نحسی و

بدی از او دور گردد

صورت سفید پوران دخت به سرخی میگرایید و دستان سفید و تپلوی او یخ زده بود

مشاطه ای که به دستور خانم بزرگ به خانه آمده بود به نظر از کار خودش راضی بود چون دستها را به هم میسایید

و میگفت: بکشم و خوشکلم کن، حالا میبینی که چقدر خوشگل شدی عروس خانم و ...

اما من با دیدن حال و روز پوران دخت خودم را به سماور ذغالی رساندم و برای او چایی و نبات درست کردم

بعد از اینکه حال پوران بهتر شد کم کم پوست گلگون صورتش، سفید و البته از همیشه روشن تر شد زن مشاطه

صورت پوران دخت را بزک کرد و با سرخاب و سمه و سرمه به صورتش رنگ و لعاب داد

در تمام مدتی که من در کنار پوران دخت بودم بقیه‌ی کنیزها و زن‌ها مشغول تزیین پنج دری شده بودند چونکه

قرار بود خطبه‌ی عقد در آنجا خوانده شود

و من که مشغول رسیدگی به امور پوران دخت بودم برای بوداشتن کفش سفید اطلسی که از خانه‌ی ابوالفضل

خان برای روز عقد فرستاده شده بود به اتفاق عقد رفتم

در آنجا سوزنی ترمه‌ای رو به قبله انداخته بودند و یک آئینه‌ی قدی و قرآن و یک جار پنج شاخه‌ای که از خانه‌ی

داماد آورده شده بود در اتفاق حاضر بود و قسمتی از اتفاق را خوانچه‌هایی که دیروز از خانه‌ی داماد با مطلب و

ساز و آواز به خانه‌ی عروس آورده بودند و بابت آنها سیاهه گرفته بودند گذاشته شده بود همچنین شمع‌های

جارها و خوانچه‌ها که عقیده داشتند از پا گذاشتن عروس در اتفاق عقد تا خاقمه‌ی تشریفات باید روش

باشد و چندین خوانچه‌ی میوه و شیرینی و آجیل و اسفند پای عقد یک نان سنگ خیلی بزرگ که روی آن با

سیاهداهه‌ی رنگین مبارک باد نوشته بودند و قدح آب که به نشان روشنایی در اتاق گذاشته شده بود به چشم

میخورد

مشاطه: آرایشگر

بزک: آرایش کردن

پنج دری: اتاقی بزرگ که همان تالار اصلی خانه محسوب میشود و اغلب رو به ایوان بزرگی است و پنج پنجره‌ی به

هم پیوسته برای آن در نظر گرفته شده و در خانه‌های اعیانی این اتاق بسیار بزرگ و با پنجره‌هایی با شیشه‌های

منقوش بوده و اصولاً حوض بزرگی رو بروی این ایوان ساخته میشده

مطرب: نوازنده

کفش‌ها را برداشتیم و به سرعت خودم را به اتاق پوران رساندم

پوران را در حال انجام کاری دیدم با شناختی که از پوران داشتم خوب میدانستم که در حال انجام چه کاری

است

صداییم را صاف کردیم و گفتم مراقب باش بزک صورت را خراب نکنی

پوران با گفتن الان خیلی بهتر شد به سمت من برگشت او لباس سفیدی را که خیاط با ظرافت و دقت هرچه تمامتر

برای او دوخته بود پوشیده بود

لباس سفید و بلند با آستینهای بلند و یقه‌ی کاملاً پوشیده که هیکل تپلوی پوران را پُر تر نشان میداد و پوران با

پوشیدن آن لباس و بزرگ صورت و اما سیاه شدن موهای پشت لبس بسیار زیبا شده بود

با پوران دخت مدتی را در اتاق ماندیم و وقتی که پوران دخت را احضار کردند او به اتفاق عقد رفت

به خاطر اعتقادی که خانم بزرگ و دیگر زنان داشتند فقط زنان سفید بخت موقع جاری شدن خطبه‌ی

عقد میتوانستند در اتاق حضور داشته باشند و ما نیز به اجبار در حیاط منتظر شدیم

آخوندی که با ابوالفتح خان برای اجرای خطبه‌ی عقد به خانه آمد بود پیرمردی با ریش‌های انبوه بود او پشت

در پنج دری و جایی که به زنان دید نداشت فشست و مدتی بعد مشغول خواندن خطبه‌ی عقد شد

من از پشت شیشه‌های رنگی پنج دری پوران دخت را میدیدم که چار قد سفید را روی صورت اندادخته و قرآن

میخواند و دو نفر از زنان خوشبخت از اقوام خانم بزرگ و همچنین زیور الملوك پارچه‌ی سفیدی را روی سر

عروس نگاه داشته بودند و نان سنگکی که روی آن مبارکباد نوشته بود را روی پارچه گذاشته بودند و زیور نیز

مشغول ساییدن قند روی پارچه و نان بود و این کار را بر این عقیده انجام میدادند که عروس نزد داماد شیرین و

سفید بخت شود

صدای پیر مرد عاقد که میگفت: سر کار خانم پوران دخت معتمدی اجازه میدهید شما را به عقد دائمی، قایمی و

همیشگی جناب مستطاب آقای ابوالفضل خان اعتماد الدوله در بیاورم صداق مهریه‌ی بک جلد کلام الله

مجید آینه یک جام، لاله یک زوج، یک عقیق پنج تن، یک شمایل مرتضی علی (ع)، ده دست لباس، یک پارچه

آبادی در یزد، دو دست لباس فرنگی، و سیصد تومان بر ذمه میباشد. خدا مبارک فرماید انشالله . به گوش میرسید

...

در همین حین یکی از کنیزان مشغول جوشاندن دو تخم مرغ در هفت ادویه بود و این کار را به نیت اولاد برای

عروس و داماد میکرد و نه ای ابوالفتح خان نیز با ناخ هفت رنگ به پارچه ای سوزن میزد با اعتقاد به اینکه با اینکار

زبان خواهرشوهر و مادر شوهر را میدوزد

پلاخره بعد از اجرای کلی رسم و رسوم صدای بله گفتن پوران دخت و بعد از آن صدای شادی و هلهله‌ی زنان به

گوش رسید

ابوالفضل خان اعتماد الدوله در بیاورم صداق مهریه‌ی بک جلد کلام الله مجید آینه یک جام، لاله یک زوج، یک

عقیق پنج تن، یک شمايل مرتضی علی (ع)، ده دست لباس، یک پارچه آبادی در يزد، دو دست لباس فرنگی، و

سيصد تومان بر ذمه ميپاشد. خدا مبارک فرماید انشالله . به گوش ميرسيد

...

در همين حين يكى از كنيزان مشغول جوشاندن دو تخم مرغ در هفت ادویه بود و اين کار را به نيت اولاد برای

عروس و داماد ميکرد و نه‌ی ابوالفتح خان نيز با نخ هفت رنگ به پارچه‌اي سوزن ميزد با اعتقاد به اينكه با اينكار

زبان خواهرش و مادر شوهر را ميدوزد

بلاخره بعد از اجرای کلى رسם و رسوم صدای بله گفتن پوران دخت و بعد از آن صدای شادی و هلهله‌ی زنان به

گوش رسيد

یک هفته از زمان عقد میگذرد و در تمام این مدت هم در خانه‌ی اعتمادالدوله و هم در خانه‌ی ابوالفتح خان

میهمانی و سور و سرور بر پا بود و قرار بر این بود که امروز عروس و داماد را دست به دست بدھند تا امروز پوران

دخت نتوانسته بود ابوالفضل خان را ببیند

پوران آرام و قرار نداشت و به شدت مضطرب بود او از طرفی برای دیدن شوهرش بی تاب بود و از طرف دیگر

بسیار نگران و دستپاچه بود

شنیده بودم که ابوالفضل خان میخواسته که مخفیانه و بدور از چشم دیگران سنت ندیدن عروس را بشگند و

عروسش را ببیند اما قلاش او بی نتیجه مانده بود زیرا یکی از نوچه‌های ابوالفتح خان سر بزنگاه سر رسیده و

ابوالفضل خان در دیدن پوران دخت ناکام مانده بود

شب شده بود عروس بزرگ کرده و لباس سفید و تمیز پوشیده آماده بود اسب سفیدی را برای بردن عروس به

خانه‌ی داماد تیمار کرده بودند

من که حسابی دلشوره داشتم چه برسد به پوران دخت که احتمالاً زیر آن همه سرخاب و سفیدآب چهره‌ای رنگ

پریده داشت

در آنکه تنها نبودیم و عده‌ای از اقوام پوران دخت نیز حضور داشتند به همین دلیل پوران به من حرفی نزدیک نبود

ولی من میتوانستم استرس و ترس را از چشمانش بخوانم

وقت موعود فرا رسید و همه‌ی زنان دور تا دور پوران دخت را گرفتند و چارقد سفید به او پوشاندند و او را با دایره

و تنبک تا حیاط خانه بدرقه کردند و سوار بر اسب نمودند عده‌ای از دوستان عروس مشعل در دست داشتند و عده

ای مشغول زدن ساز و تنبک بودند و تا خانه‌ی داماد هلهله و شادی کردند

احتمالاً پوران از خدا میخواست که هر چه زودتر شوهرش را ببیند

با ورود ما به خانه‌ی ابوالفضل خان تعداد زیادی به استقبال ما آمدند عروس را از اسب پیاده کردند و او را به

اندرونی برداشتند و همه‌ی زنان نیز با عروس پای به اندرونی گذاشتند

مردی با قد نسبتاً متوسط که چشمانی نافذ داشت و سن او حدود سی و پنج سال بود و سبیلهای باریکش متناسب با

چهره اش بود وارد اندرونی شد

صدای هلهله و شادی زنان بلند بود ابوالفضل خان به سمت عروس سفید پوشش رفت و چارقد سفید عروس را کنار

زد در یک لحظه همه ساكت شدند و وقتی که حجاب کنار رفت و چشم ابوالفضل خان به جمال عروس روشن

شد مطابق با رسم همیشگی و با صدای بلند بسم الله الرحمن الرحيم گفت و دوباره صدای هلهله کردن زنان بلند

شد

دومین رسمی که اجرا شد مطابق با یک عقیده قدیمی بود که هر کس بتواند پیش دستی کند و پایش را روی پای

طرف مقابل بگذارد در خانه حکممش روان است

پوران دخت که به نظر میرسید با دیدن ابوالفضل خان بسیار خوشحال شده و داماد بر وقف مرادش بوده سعی بر

گذاشتند پایش روی پای داماد داشت ولی به نظر ابوالفضل خان زرنگتر از این حرفها بود زیرا به سرعت پاهایش را

کنار میکشید و صدای زنان که میگفتند پوران زود باش یا ابوالفضل خان را تشویق میکردند فضای خانه را پر کرده

بود و به این صورت این رسم تبدیل به یک مسابقه‌ی جدی شده بود

پوران برخلاف همیشه بسیار فرض شده بود و پاهای کوچک و تپلویش را از خطر نجات میداد اما در اخر ابوالفضل

خان پایش را روی پای پوران دخت نهاد و به این ترتیب پوران دخت مغلوب شد اما با این حال بسیار خوشحال به

نظر میرسید

نیمی از حواس من به خوشحالی پوران دخت بود و نیم دیگر آن معطوف به کاری بود که خانم بزرگ به من واگذار

کرده بود

بیچاره خانم بزرگ به دلیل اینکه رسم نبود مادر عروس با ما به خانه‌ی داماد بیاید در خانه مانده بود او قبل از اینکه پوران را از اندرونی خارج کنند او را نصیحت‌های مادرانه کرده بود و در آخر او را از زیر قرآن رد کرد و از او خدا حافظی کرد

من که حرف‌های خانم بزرگ را به پوران شنیده بودم دلم برای او می‌سخخت

خانم بزرگ به پوران گفته بود که با لباس سفید به خانه‌ی شوهر می‌رود و باید با کفن سفید آن خانه را ترک کند و باید به شوهرش احترام بگذارد و بالای حرف او حرفی نزند و هرگز از چیزی شکایت نکند و به کم و زیاد قانون باشد

و ...

خانم بزرگ بعد از نصیحت‌هایی که به پوران دخت کرد من را کنار کشید و به من ماموریت داد که سکینه که

دختری نابالغ است را در هنگام مهممه به یک جای خلوت ببرم و یک تکه قاتمه‌ی سیاه (یک جور طناب سیاه

ضخیم). یک تکه چرم و یک میخ، به او بدهم تا در حالی که زنان مشغول دایره و تبنک هستند گوشه‌ی دنج و

خلوتی بشینند و چرم را با میخ بکوبد و طناب سیاه را دور میخ بپیچد و به نام خانواده‌ی ابوالفضل خان گره بزنند

چونکه سکینه دختر کوچکی بود مجبور بودم چیز هایی که در حال گره زدن قاتمه باید میگفت را برایش بازگو کنم

در خانه‌ی ابوالفضل خان سکینه را پیدا کردم و با هم به نزدیکی چاه آب خانه رفتم از نظر من در حال حاضر

اینجا تنها جایی بود که فعلاً دنج و خلوت بود و دست کم، کمتر از بقیه‌ی جاهای خانه خدم و حشم میدیدیم

سکینه روی زمین نشسته بود و چرم میکوبید وقت گره زدن قاتمه بود

رو به سکینه کردم و گفتم: زود باش تا کسی نیومده گره‌ی اول را بزن و با من تکرار کن

سکینه‌ی بیچاره که از دستورات من اطاعت میکرد در حالی که قاتمه را به دور میخ گره میکرد حرف‌های من را نیز

تکرار میکرد

بستم زبان قمر الملوك مادر شوهر پوران را....

بستم زبان فخری خواهر شوهر پوران را.....

در حال گفتن اسم آخرین فرد بودم و سکینه تکرار میکرد که صدای پای دو نفر که به سمت چاه آب می‌آمدند به

گوش رسید

سریع میخ و چرم و قاتمه ای که گره خورده بود را از سکینه گرفتم و زیر چار قد پنهان کردم و با سکینه به سمت

درختهای بلندی که در باغ کنار چاه قرار داشت رفتیم و پنهان شدیم

دو مرد در حالی که گرم گفت و گو بودند به چاه نزدیک میشند چشمانم را ریز کردم تا در آن تاریکی شب بهتر

بتوانم آن دو نفر را ببینم

یکی از مردها به نظرم آشنا می آمد

کمی مرد را برانداز کردم صورت گندم گون و سبیل های بلند و چشمان جذاب و نافذی که در تاریکی شب برق

میزد... ناگهان ذهنم هشیار شد که من این مرد را در شب بله بران پوران دخت دیده بودم همان شبی که غلام سیاه

برای من شاخ و شانه میگشید و من را به اندرونی فرستاده بود

کنجکاو شدم و با دستی که روی بینی گذاشته بودم به سکینه فهماندم که باید ساکت بماند

آن مرد به طور حتم از بستگان نزدیک ابوالفضل خان بود که امشب ساقدوش او شده است

خوب میدانستم که میهمانی امشب مردانه نبود و فقط داماد با چند نفر ساقدوش در قسمت مردانه بود

کوش تیز کرده بودم و حرف های آن دو را میشنیدم : مردی که قد کوتاه تری نسبت به آن مرد آشنا داشت میگفت

: کی شود که پلوی عروسی تو را بخوریم ؟ بین داش اسی بهتره که دیگه گذشته ها را فراموش کنی و زندگی

جدیدی را شروع کنی

مرد گندم گون پاسخ داد : جعفر خوب گوش بگیر و بین چی میگم : میخام که این پنه را از گوشت بیرون کنی

، کاش بقیه هم این پنه را از گوششون در بیارن که یه روزی دوباره سور وسات عروسی اسمال خان پهن بشه ، از پلو

، ملو هم خبری نیست

صدای اعتراض مرد قد کوتاه بلند شد که میگفت : تا کی میخای اینطوری زندگی کنی ، این که نشد زندگی ، مطمئن

باش اون خدا بیامرز هم رضایت نداره که تو اینقدر گوشه گیر بشی و خودت را از همه کنار بگشی

مرد گندم گون که به نظر کلافه میرسید با صدای نسبتاً بلندی گفت : جعفر دست از زدن این حرفها بردار چون فقط

خودت را خسته میکنی یا برمیم که ابوالفضل خان منتظر منه

با دور شدن آن دو مرد نفس راحتی کشیدم و میخ و فاتمه و چرم را در دستم فشردم تا بعداً آن را به دست خانم

بزرگ برسانم تا سر فرصت آنها را در گورستان کهنه چال کند و زبان بدخواهان پوران دخت را برای همیشه بینند

وقتی که با سکینه خود را به جمع زنان رساندیم آنها در حال اجرای مراسم جلوه دادن بودند. آنها صورت پوران

دخت را شسته بودند و مشاطه ای را که از قبل برای بزرگ کردن عروس خبر کرده بودند در حال بزرگ کردن پوران

دخت بود. بعد از اتمام کار مشاطه زنان روی سر پوران نقل و سگه ریختند و با تنبک و دایره شروع به نواختن و

خواندن اشعار عروسی همراه با رقص کردند. همچنین در ادامه مراسم زینب ییگم شمعی که شبیه یک دست بود و

پنج فیتیله داشت را روشن کرد و قسمتی از شمع را که شبیه مچ دست بود درون لوله مسی گذاشت و آن پیچ انگشت

روشن را در مقابل پوران بالا و پایین گاهی به پوران نزدیک می کرد و با صدای خوبش اشعاری درباره زیبایی

حضرت زهرا می خواند و بقیه زن ها با دست زدن و تکرار کردن قسمت هایی از متن شادی و سرور می کردند. بعد

از مراسم جلوه دادن قرار بر خوردن شام شد که توسط خانواده ابوالفضل خان فراهم شده بود. تمام مهمانان امشب

زنان بودند و تنها مردانی که در خانه حضور داشتند ابوالفضل خان و ساقدوش های او بودند که شام را با هم میل

می کردند. اما در قسمت زنانه، زنان بر سر سفره های متعددی می نشستند. پیرزن ها، جوان ها و خانواده عروس

، خانواده داماد حتی کارکنان حمام، حمامتی، بند انداز، مطرب های زنانه و کلفت ها و کنیز ها و زنان مشاطه

ای که در بزرگ کردن عروس نقش داشتند، هر دسته سفره ای جداگانه داشتند. رسم بر این بود که پوران دخت و

ابوالفضل خان که عروس و داماد بودند امشب شام را با مهمانان میل نکنند. زنان بعد از صرف شام و کشیدن قلیان

بعد از شام به خانه هایشان برگشتند و هر کدام یک نعلبکی پلوی عروسی برای اهل خانه خود برداشتند زیرا به عقیده

آنها هر کسی که پلوی عروسی را بخورد تا چهل روز غم و غصه به سراغش نمی آید.

در آن شب ابوالفتح خان دست پوران دخت را در دست ابوالفضل خان گذاشت و دخترش را به او سپرد

تعدادی از زنان که از اقوام پوران دخت بودند و در کارهای عقد و عروسی تبحر داشتند از جمله خاله ها و عمه

های پوران دخت آن شب را در خانه‌ی ابوالفضل خان ماندند و بقیه‌ی زنان از جمله خود من به خانه‌ی ابوالفتح

خان رفتیم

خیلی دلم میخواست که امشب را در خانه‌ی ابوالفضل خان باشم تا اگر پوران دخت با من کاری داشت بتوانم به او

خدمت کنم اما به خاطر اینکه رسم نبود که دختر باکره در خانه‌ی عروس و داماد بماند با بقیه به خانه‌ی ابوالفتح

خان بازگشتم

امشب شب آخری بود که در خانه‌ی ابوالفتح خان سپری میکردم و هیجان تجربه‌ی زندگی در خانه‌ی بزرگ

ابوالفضل خان، خواب را از چشمانم ربوده بود

در اتفاق مشترکی که با بدروی داشتم نشسته بودیم و صحبت میکردیم از مراسم عروسی گرفته تا خانواده‌ی داماد و

حتی فامیل‌های خانم بزرگ و پوران حرف میزدیم و روزهای گذشته را با اتفاق هایش دوره میکردیم

من و بدروی که از فردا راه و مسیر سرنوشتمن از هم جدا شده بود تا نزدیکی صبح بیدار بودیم و با هم صحبت

میکردیم و گاهی نکاه هر دوی ما به بقچه‌ی آماده شده‌ای که نزدیک در اتفاق به ما دهن کجی میکرد می‌افتد

هیچ وقت روزی را که به خانه‌ی ابوالفضل خان پای گذاشتم را فراموش نمیکنم دقیقاً روز بعد از عروسی

پوراندخت بود که همه با هم به خانه‌ی ابوالفضل خان رفتیم

در خانه‌ی داماد یک دسته مطرب شروع به نواختن کرده بودند و بعد از صرف نهار عروس و دامادروی ایوان

بزرگ شاه نشین نشستند و آنگاه همراه با نوازنده‌ی مطرب پدر و مادر داماد و خواهر و برادر نسوانی که به داماد

و پدر او محروم بودند هر یک به اندازه‌ی استعداد و توانایی خود پایکوبی و دست افسانی کردند

بعد از آن عروس و داماد دوباره به اندرونیشان میرفتند و تا سه روز از اتفاق خارج نمیشدند

در خانه‌ی ابوالفضل خان اتفاقی بزرگتر و دلباذ تر از اتفاقی که مشترک با بدري داشتم به من داده شد

من نیز با گشتن و سرزدن به جاهای مختلف این خانه‌ی بزرگ خودم را سرگرم میکردم زیرا پوران دخت هنوز با

ابوالفضل خان در اتفاق به سر میبرد و شاید این برای پوران دخت خیلی خوب بود چون در این مدت بیشتر با اخلاق

و خصوصیات ابوالفضل خان آشنا میشد

در این خانه‌ی بزرگ افراد زیادی زندگی میکردند از جمله قمر سلطان که ننه‌ی اخmalو و زمخت ابوالفضل خان و

عروس اعتماد د والدوله‌ی بزرگ بود

با اینکه قمرسلطان به نظر بسیار زمخت و بد خلق به نظر میرسید ولی مشخص بود که پوران دخت را پسندیده است

و با او سر کج خلقی ندارد زیرا وقتی با پوران دخت صحبت میکرد کمی نرمتر میشد شاید فکر میکرد که پوران

دخت قرار است به او نوه‌ی کوچکی بدهد و به همین دلیل با پوران نرم‌تر رفتار میکرد

از دیگرکسانی که در این خانه به سر میبرد عمه ملوک بود او خواهر آمیرزا حسن خان اعتماد الدوله بود او پیززن

بسیار مهربانی بود و در حال حاضر تنها شخصی بود که به خاطر حضورش در این خانه احساس دلگرمی میکردم

یکی از کنیز‌های اینجا که اسمش خیر النساء بود در باره‌ی عمه ملوک چیزهایی به من گفته بود

با یاد آوری حرف‌های خیر النساء با خود فکر کردم که بیچاره عمه ملوک احتمالاً زن رنج گشیده‌ای هست ولی با

همه‌ی سختی‌هایی که در زندگی اش گشیده بر خلاف قمرسلطان بسیار مهربان و دلسوز است

کنار حوض نشستم و به حوض کاشی کاری شده‌ی فیروزه‌ای رنگ و ماهی‌های قرمزی که در آب بازی میکردند

چشم دوختم و به دیگر اعضای مهم در این خانه فکر کردم

از خود آمیرزا حسن خان اعتماد و الدوله که با زناش در این خانه زندگی میکرد تا نوه‌ی کوچکش که اسماعیل

نام داشت

آمیرزا حسن خان سه زن عقدی داشت که به غیر از ننه مونس دو زن عقدی دیگر نیز داشت که یکی از آنها زنی

میانه سال بود ولی از دو زن دیگر جوان تر بود و پوی رخ نام داشت

نه مونس ننه‌ی صفر میرزا بود و همچنین ننه بزرگ ابوالفضل خان بود

او از دار دنیا یک دختر و یک پسر داشت که دخترش عمه ملوک و پسرش صفر خان اعتماد الدوله بود البته ناگفته

نمایند که آمیرزا حسن خان اعتماد الدوله از هر کدام از زنای عقدی دیگرش هفت، هشت تا بچه‌ی دیگر پس

انداخته بود که بعضی از آنها نیز در این خانه زندگی میکردند

نه مونس زنی چروکیده و مهربان بود به احتمال زیاد عمه ملوک مهربانیش را از مادرش به ارث برده بود

عمه ملوک که بچه‌ای نداشت ولی آقا صفر پنج دختر و دو پسر داشت

که دو تا از پسرهای او از قمر سلطان بودند و شاید به همین دلیل بود که قمر سلطان خیلی به خود میباشد هر چه

که بود او دو پسر زاییده بود

پسر بزرگ قمر سلطان که ابوالفضل خان بود و پسر دوم او آقا اسماعیل نام داشت

من هنوز پسر دوم قمر سلطان را ندیده بودم ولی تا آنجایی که فهمیده بودم او سال‌ها بود که راهش را از

خوانواده جدا کرده بود و در خانه‌ای که برای خودش خریده بود به تنایی زندگی میکرد

با صدای شخصی که اسمم را صدا میکرد چشم از ماهی ها و حوض کاشی کاری برداشتیم و عمه ملوک را دیدم که

در حالی که چارقدش را دور کمر بسته بود با دو تکه لباس و یک لگن مسی به من نزدیک میشد

از روی سنگهای حوض بر خاستم و به سمت عمع ملوک رفتم و تشت را از او گرفتم و گفت: عمه ملوک چرا به من

نگفته‌ید که به شما کمک کنم

عمه ملوک با همان لبخند مهربانش که همیشه روی لبهای چروکیده اش نقش میبیست گفت: ننه من خودم میخواستم

که رخت شویی کنم، فیروزه کنیزم میخواست رخت ها را بشورد ولی من از بیکاری عاجز شده ام

ننه، زوده تو این چیزا رو بفهمی، از قدیم گفتن: سلمونیا که بیکار میشن سر همدیگه رو میتراشن

ما هم از بیکاری سرمون رو به بیکاری گرم میکنیم

تشت را کنار حوض در پاشویه گذاشتیم و کنار آن نشستم نگاهی به عمه ملوک که با تعجب کارهای من را زیرنظر

داشت کردم و از جا بلند شدم و در حالی که لباس ها را از او میگرفتم او را به سمت لبهی حوض هدایت کردم و

گفت: عمه ملوک من لباس های شما رو میشورم و شما واسم از جوونی و خاطرات تعریف کن

عمه ملوک لبخندی زد و لب حوض نشست و گفت: آی ننه اگر بپوشی رختی، بشینی به تختی، تازه میبیننت به

چشم اونوقتی

شروع به چک زدن رخت های عمه ملوک کردم ولی تمام حواسم به حرفهای عمه ملوک بود عمه ملوک دوباره لب

باز کرد و گفت: هی که چه روز گارانی بود نه

وقتی با جعفر خان که غلام میرزا معین الدین پسر ناصرالدین شاه بود ازدواج کردم و به قصر رفتم زندگی

برایم گلستان بود

از طرفی هم میرزا معین الدوله برای جعفر چیزی کم نمیداشت نه، اشرفی بود که پشت اشرفی تو جیب جعفر

میرفت و کیسه‌ی جعفر هر روز پر تر میشد

دو سالی گذشت و من بچه ام نشد تا اینکه جعفر شروع به اذیت کردن من کرد

با تعجب به عمه ملوک نگاه کردم و مشتاق برای شنیدن ادامه‌ی زندگی عمه ملوک گفتم: بعدش چی شد عمه

ملوک

عمه ملوک نگاهش را به ماهی‌های قرمز داخل حوض دوخت و گفت: باشه ننه عجله نکن زندگی صد سال اولش

سخته..

هی وای که چه روزایی رو گذروندم همه‌ی خوشحالی ام از بودن در قصر و زندگی مجلل پر زده بود و رفته

بود

اره ننه زندگیم جهنم شده بود یک روز جعفر چنان با آفتابه‌ی مسی چنان بر سرم گویید که خون روان شد

فردای اون روز دوباره پشیمانی کرد من هم به او گفت: جعفر نه سرم را بشکون و نه گردو تو جیبم کن

امان از مال دنیا! تا پارسال تاپاله رو عوض نون تافتون میگرفت واه تقو عوض شاهی سفید! (کنایه از آدم تازه به دوران رسیده) هی ننه جونم برات بگه که جعفر به چند روز نکشیده زن عقد کرد واز بخت بد ما ضعیفه شد

سوگولی جعفر خان، تازه اوضاع وقتی بدتر شد که سوگولی جعفر آبستن شد که دیگه ملوک شده بود خدمتکار

آخرش هم همون ورپریده کاری کرد که جعفر عذر منو خواست و طلاق من رو کف دستم داد و از قصر بیرون کرد

عمه ملوک آه بلندی کشید و گفت: در زیر این گنبد آبنوس یک جا عروسی و یک جا عذاست ننه، سرنوشت ما هم

اینطوری رقم خورده بود

در حالی که رخت های عمه ملوک را میفسردم پرسیدم: خوب چرا دوباره شوهر نکردید؟

عمه ملوک لبخند مهربون همیشگی رو تحويل من داد و گفت: خواستگار که داشتم ننه اما از نازابودنم بیم داشتم

، چهار سال آزگار زن جعفر بودم و نتوانستم یه بچه تو دومنش بزارم

عمه ملوک آه بلندی کشید و گفت: میتوانستم زن صیغه ای آدم های مهم دربار بشم ولی نه گیس عاریه ای واسه

آدم گیس میشه و نه شوهر صیغه ای واسه ادم شوهر میشه

عمه ملوک در حالی که هنوز در خاطرات گذشته غرق بود لگن مسی را که رخت های شسته شده در آن قرار داشت

از من گرفت و در حالی که آه میکشید از من دور شد

عمه ملوک زن مهربانی بود شاید اگر ازدواج کرده بود بچه دار میشد و مجبور نبود به خانه‌ی پدرش بازگردد

به سمت باغ و درخت های بلند و سر به فلک کشیده‌ی آن قدم برداشت

شنیده بودم که میرزا حسن خان اعتمادوالدوله به باطنی علاقه مند است از دور درخت های سربه فلک کشیده‌ی

کاج را میدیدم درخت های میوه‌ی انجیر و توت و خرمalo و زرد آلو و همین طور پیچک های امین الدوله که عطر

آن انسان را مدهوش میکرد به چشم میخورد مشخص بود که این باغ بابان دلسوزی دارد که این چنین زیبا و

سرسبز است

آقا میرزا حسن خان مرد سالمندی بود ولی ماشالله خیلی سر حال بود و برای تفنن و سرگرمی به مراقبت از باغ

میپرداخت

او را در جشن عروسی پوران دخت دیده بودم مردی پیر با سبیل های بسیار بلند و قیافه ای که بسیار اقتدار در آن

دیده میشد و با اینکه مرد سن داری بود خیلی مرتب و خوش پوش بود

که البته همه‌ی اینها به خاطر وجود ننه مونس بود او هنوز با وجود دو زن دیگر میرزا حسن خان باز هم برای او

دلسوزی میکرد و به امورات میرزا رسیدگی داشت

آقا میرزا صفر خان که پسر آمیرزا حسن بود با پدر خود یک دنیا توفیر داشت

او برخلاف پدرش که مردی مستبد و جدی بود انسانی به ظاهر شوخ طبع و مهربان بود و بر خلاف او همسرش

قمر سلطان بود که همه‌ی اهل خانه از نیش زخم زبان هایش به دنبال سوراخی برای مخفی شدن میگشتند و به

احتمال زیاد عنان زندگی این زوج در دست قمر سلطان بود و او با اقتداری که داشت امور را در دست میگرفت

خدا میداند که سرنوشت پوران دخت با وجود این زن به کجا ختم میشد! با این فکر به خود لرزیدم و با صدای بلند

گفتم: الٰهی آخر و عاقبت همه‌ی ما را به خیر کن

چار قدم را که در حین شستن رخت های عمه ملوک دور کمر بسته بودم روی سرم انداختم، در حالی که در باغ

قدم میزدم، صدای آوازی عامیانه را شنیدم که با صدای کودکی خوانده میشد

امشب حنا میبندیم

اگر حنا نباشه

طوق طلا میبندیم

خرامان، خرامان به سمت صدا رفتم و دختری شش یا هفت ساله را دیدم که زیر درخت زردآلو نشسته بود و با

چوبی که در دست داشت روی خاک ها خطوط بی مفهومی میکشید و شعر میخواند

با صدای بلندی از او پرسیدم: آهای دختر تو نقاشی کشیدن را دوست داری؟

دخترک که از آواز خواندن دست کشیده بود و حالا با چشمانی متعجب به من نگاه میگرد گفت: سلام، فکر

کنم شما را توی عروسی دیدم!!!

خندیدم و گفتم: البته که دیدی، چون من کنیز پوران دخت خاتون هستم اما تو اسمت چیست؟

دخترک در حالی که دوباره بیخیال شروع به خط کشیدن روی خاکها گرده بود گفت: همین بس

قدمی به او نزدیک شدم و پرسیدم: تو در این خانه زندگی میکنی؟ مادرت کجاست؟

دخترک با سر به سوالم جواب مثبت داد و بعد با تمام توان دوید و از باغ خارج شد

بعد از کمی گشتن در باغ و اطراف خانه‌ی اعتمادالدوله به اندرونی کوچک اما دوست داشتنی خودم پناه بردم

قرار بود فردا ابوالفضل خان و پوران دخت از حجله خارج شوند و من از حالا برای دیدن پوران دخت و حرف زدن

با او لحظه شماری میکردم

دلم میخواست همه‌ی اطلاعاتی را که در این سه روز از اعضای خانواده‌ی اعتمادالدوله به دست آورده‌ام، به

پوران بدهم و او نیز از ابوالفضل خان برای من بگوید

فصل هشتم

آغاز فصل جدید زندگی

بلاخره روز موعود فرا رسید و پوران دخت و ابوالفضل خان از حجله خارج شدند

ننه مونس و عمه ملوک هلهله میکردند و نقل و سکه بر سر عروس و داماد میریختند

پس از حمام بردن عروس و داماد بالآخره همه چيز آرام شد و من توانستم با پوران دخت تنها شوم

اندرونی پوران بسیار بزرگ و زیبا بود و بالای تاچه های آن آینه کاری و کج کاریهای زیبایی بود

وسایل و اسباب نو و نور هفت رنگ منعکس شده روی سقف زیبایی زیادی به اندرونی پوران دخت داده بود

اسباب سماور و صندوقچه‌ی زیبا و مخده‌های محملي و.... چیزهایی بودند که به زیبایی و مجلل بودن اندرونی

پوران دخت می‌افزود

وقتی که من مشغول خار کردن گیس‌های بلند و پر پشت پوران دخت بودم با هم درباره‌ی موضوعات زیادی

صحبت کردیم

از جمله قصه‌ی عمه ملوک و چیزهایی که در این سه روز متوجه شده بودم، پوران نیز درباره‌ی ابوالفضل خان

حرف‌هایی میزد از جمله این که او مرد مهربانی و خوش طبعی است ولی بدون اجازه‌ی ننه قمر سلطان و آقا

صفدر میرزا آب نیز نمیخورد

با شنیدن این حرف که پوران آن را با خوشحالی بیان میکرد به فکر فرو رفتم و به این نتیجه رسیدم که خوشبختی و

بدبختی پوران دخت به دست ابوالفضل خان نیست بلکه به دست قمر سلطان آن زن خودخواه و مقرور است

از وقتی که قرار عروسی پوران دخت گذاشته شده بود قمر سلطان به پوران وعده داده بود که وقتی پا به خانه ی

شوهرش میگذارد به او کنیزی اختصاص داده میشود و پوران که من را در کنار خودش میخواست از قمر سلطان

تشکر کرده بود و به او گفته بود که کنیز من به همراهم به این خانه خواهد آمد

قمر سلطان خیلی از این موضوع استقبال نکرده بود و به پوران گفته بود که در هر صورت از طرف خانواده ی

شوهرش به او کنیزی داده میشود و امروز به دستور قمر سلطان قرار بود که آن کنیز به خدمت پوران

دخت برسد

پوران که لباسهای تشنگ بسیار زیبا و فاخر تر از قبل شده بود در اتفاقش روی تشکچه ی محمل نشست و در حالی که

هیکل تپلویش را روی مخدۀ محمل قرمز رنگ رها کرده بود پرسید: چطور به نظرم میرسم؟

خندیدم و گفتم: دقیقا مثل مادرت به نظر میرسی، مثل روزی که من برای اولین بار به خانه ی پدرت پا گذاشتم

پوران لبخند مهربانی زد و گفت: امیدوارم این لقمه ای که قمر سلطان برای من گرفته به خوشمزگی تو باشه

خندیدم و گفتم: از کجا معلوم شاید از من خوشمزه تر بود اصلا از کجا معلوم شاید نو که او مد به بازار کهنه بشه دل

آزار

خودم هم نمیدانستم به چه دلیل ولی از آمدن یک کنیز دیگر برای پوران خوشحال نبودم و با خودم میگفتم که

شاید این یک حسادت بچه گانه است

صدای خنده‌ی پوران بلند شد که میگفت: از حالا داری بهش حسودی میکنی نترس تو برای من خیلی با ارزشی

از حرفی که پوران زد متوجه شدم که او هم پی به حساسیت و حسادت من برد ه است برای همین سعی کردم بیشتر

بر خودم مسلط باشم

لبخند زدم و گفتم حسودی چیه پوران فقط نگرانم که نگنه با او مدن یه آدم جدید من را فراموش کنی

پوران دخت با قاطعیتی که در صدایش مشخص بود گفت: اگه فکر میکنی خوبی ها و محبت های تو رو فراموش

میکنم پس خیلی خنگی اختر حالا برو بین این دختره چرا هنوز نیومده؟

با حرفی که از پوران دخت شنیده بودم ته دلم خوشحال شدم و بعد از پوشیدن چاقچوق به سمت در حیاط رفتم

از دور دوزن را دیدم که به سمت من می‌آمدند و یکی از آنها با دیدن من قدم نند کرد و نفر دوم نیز طابعیت از

او سریع تر قدم بر میداشت

یکی از این دو زن کنیز قمر سلطان بود او زنی مسن بسیار زیرک و مرموز بود و زنی که همراهش بود به نظر چاق

بود و هنگام راه رفتن فس ، فس میگرد و به احتمال زیاد او قرار بود که کنیز پوران دخت شود وقتی که او را نزد

پوران بردم و روبند از صورتش برداشت چهره اش را با دقیق برانداز کردم

زنی با پوست گندمگون و گونه های چاق و چشمانی متوسط و بینی که تیزی آن به پایین متمایل بود و دهانی تقریبا

گشاد و لبهای کلفت

روی هم رفته چهره ای معمولی داشت

به نظر کم سن و سال نمیرسید و دست کم سی تا سی و پنج سال سن داشت

از اینکه خانه‌ی اعتماد الدوله‌ها به قدری بزرگ بود که مجبور نبودم با این زن هم اتاق شوم بسیار خوشحال بودم

تا آنجایی که من فهمیده بودم این زن که بتول نام داشت از پوران خواسته بود که با شوهر و فرزندش به خانه

ی اعتماد الدوله‌ها نقل مکان کند اما پوران که حضور من را شبانه روز در کنار خود داشت به بتول خانم گفته بود

که میتواند صبح تا عصر کار کند و بعد از آن به خانه برود ، این کار پوران من را خیلی خوشحال کرده بود

با اینکه بتول خانم زن سن دار و خوبی به نظر میرسیداما من بدون هیچ دلیلی نسبت به او حس بدی داشتم و گاهی

فکر میگردم که شاید این حس ریشه در حسادت دارد.

هوا رو به تاریکی میرفت و مدتی بود که چراغ فیتیله ای در اندرونی پوران دخت میساخت

بتول خانم خیلی وقت پیش به خانه رفته بود و من به امورات پوران دخت رسیدگی میکردم

بعد از اینکه موهای بلند پوران دخت را با قدم ابوالفضل خان به خانه آمد و من و پوران خوب میدانستیم که طبق

معمول قبل از آمدن به اندرونی خودش برای دست بوسی قمر سلطان میرود

بعد از اتمام کارهای پوران از اندرونی او خارج شدم

صدای لالایی خواندن عمه ملوک به گوش میرسید و از آنجایی که عمه ملوک فرزندی نداشت کنجهکاوی من

تحریک شد و قدم زنان به اندرونی عمه ملوک نزدیک شدم و کودکی را دیدم که سر روی زانوی عمه ملوک

گذاشته بود و عمه موهای خرمایی و بلند کودک را نوازش میکرد

عمه ملوک با دیدن من اشاره ای کرد که وارد اندرونی شوم و من در سکوت کنار اتفاق نشستم تا زمانی که کودک به

خواب ببرود

این کودک را قبل از باغ دیده بودم

سوالات زیادی ذهنم را مشغول کرد ۵ بود

این دختر چه کسی بود که در خانه‌ی اعتماد الدوله‌ها زندگی میکرد؟

بعد از اینکه کودک به خواب رفت عمه ملوک با صدای آرامی گفت: اسمش همین بس است، طفل معصوم بچه‌ی

خوبیه‌اما حیف که نه‌ی درست در مونی نداره

از قدیم گفتن که انگور خوب نصیب شغال میشه

هی ننه اگه اون روزها که من زن این جعفر پدر سوخته بودم یه همچین دسته گلی خدا بهم داده بود حال و روزم

این نبود

با دهانی باز به عمه ملوک نگاه کردم و پرسیدم این بچه‌ی کیه؟

عمه ملوک اه صدا داری کشید و گفت: دختر بیچاره ته تقاریه صفر میرزا است

مادرش حوریه اصلا به این طفل معصوم توجهی ندارد او امید داشت که با آوردن یک پسر کاکل زری برای صفر

میرزا خودش را هم تراز با قمر سلطان بداند

با شنیدن اسم حوریه او را به خاطر آوردم من یکی دو بار حوریه بیگوم را در حیاط دیده بودم پس او زن صفر

میرزا بود!

عمه ملوک در ادامه‌ی صحبت‌هایش گفت: وقتی که حوریه شکم سومش را آبستن شده بود اقوام و در و همسایه به او

میگفتند که اینبار بعد از دو دختر یک پسر کاکل زری میزاید ولی بر خلاف تصورات همه نوزاد دختر بود

حوریه که با شنیدن این حقیقت تا یک هفته به این طفل معصوم شیر نداد و من و ننه مونس با شربت قند بچه را زنده

نگه داشته بودیم و ننه مونس کم کم به گرفتن دایه برای طفل فکر میکرد که بالآخره حوریه تصمیم گرفت به طفل

شیر بدهد

از آن پس اسم آن طفل را همین بس گذاشتند تا دیگر بعد از او دختری به دنیا نیاید

حیف که کسی قدر این فرشته را نمیدونه، گاهی روقتها همین بس شبها پیش من یا ننه مونس میخوابه

به عمه ملوک گفتم: اما من دو خواهر همین بس را در خحانه ندیده ام!

عمه ملوک اخم هایش را در هم کشید و گفت: این حوریه شیطون را درس میده و از اونجایی که علاقه ای به دختر

هایش نداشت آنها را قبل از نه سالگی شوهر داد زنی که حوریه باشه اگه هفت تا دختر کور و کچل داشته باشه اگه

اراده کنه همه را یک ساعته شوهر میده

اینبار دقیق تر از همیشه به همین بس که در خواب ناز بود نگاه کردم موهای خرمایی بلند و پوست گندمی و

چشمانی که بسته بود و مژه های بلندی که بسیار زیبا بود

عمه ملوک که نگاه کاوشگر من را روی همین بس میدید گفت: حیف این همه زیبایی نیست؟ این دختر بیچاره هیچ

وقت نمیخندد مگر وقت هایی که اسماییل میرزا برای دیدن آمیرزا حسن خان و ننه مونس و بقیه به این خونه

میاد

اسماییل میرزا خواهر کوچکش، همین بس را خیلی دوست دارد و برای خنداندن این طفل معصوم هر کاری میکند

بعد هم آه بلندی کشید و گفت: آی ننه، اسماییل میرزا اسبش را گم کرده و پی نعلش میگردد، خدا همه‌ی اموات را

رحمت کنه از جمله شوکت خانم و بچه‌ی بی گناهش

با تعجب به عمه ملوک گوش سپرده بودم که صدایی از اندرونی پوران دخت شنیدم

صدایی که شنیدم صدایی ابوالفضل خان بود که اسم مرا صدا میزد. شتابان خودم را به اندرونی پوران دخت

رساندم و ابوالفضل خان را هراسان و رنگ پریده دیدم، او با دست پوران را به من نشان داد که رنگ پریده و

بیهوش کنار مخدۀ محمل افتاده بود، سراسیمه خودم را به پوران رساندم.

ابوالفضل خان برای اوردن حکیم باشی از اندرونی خارج شد و پشت بند آن عمه ملوک و قمرالسلطان و صفر میرزا

وارد اندرونی شدند.

با دیدن پوران در آن حالت بسیار پریشان شده بودم و دست از پا نمیشناختم.

با امدن حکیم باشی و وردستش همه از اتفاق خارج شدیم مدتی گذشت و مدتی بعد حکیم باشی با چهره‌ای خندان

از اندرونی خارج شد و رو به ابوالفضل خان گفت:

چشمت روشن میرزا مژدگانی ما یادت نره زنت آبستنه.

همه‌ی اهل خانه از جمله قمرالسلطان بسیار خوشحال شدند البته قمر سلطان بعد از شنیدن این خبر تنها کاری که

کرد تکان دادن سرش از روی رضایت بود خیلی عجیب بود که بدون اینکه سخنی بگوید از ما جدا شد و رفت

صفر میرزا که بعد از رفتن قمر سلطان فرصت را برای بذله گویی و شیرین کاری مناسب میدید حسابی فضارا با

حرف‌هایی که میزد شاد کرد و در اخر به حکیم باشی مبلغ قابل توجهی به عنوان شیرینی داد و رفت

به نظر میرسید که پوران دخت بعد از شنیدن خبر بارداریش هنوز در بہت و ناباوری به سر میبرد او هنوز با دهانی

باز و هاج و واج به ما زل زده بود و به قربان صدقه رفتن های عمه ملوگ گوش میگرد

صدای جیر جیر کهای بی شباهت به صدای لالایی نبود ولی امشب خواب با چشمانم غریبگی میگرد

با اینکه خواب به چشمانم نمی آمد ولی بار خستگی دیروز روی دوشم سنگینی میگرد از جایم برخواستم و فیتیله‌ی

چراغ الکلی را روشن کردم

نور کمی داخل اتاق سو سو میگرد از اتاق خارج شدم و به ستاره‌هایی که در اسمان شب چشمک میزدند نگاه کردم

اما در همان لحظه سایه‌ای دیدم

از ترس آمدن دزد یکباره تمام وجودم یخ بست و قدرت حرکت کردن از من ساقط شد

سایه به سمت باغ حرکت کرد و در تاریکی ناپدید شد

در این چند روز گذشته بسیار خوشحال بودم و ابوالفضل خان برای باردار شدن پوران دخت به اقوام و آشنايان

ولیمه داده بود و در همان روز خانم بزرگ و بقیه‌ی افراد خانه‌ی ابوالفتح خان را که برای میهمانی ولیمه به خانه

ی اعتماد الدوله‌ها آمده بودند دیدم و از جمله کسانی که همراه با خانم بزرگ برای تبریک گفتن و دیدن پوران

دخت آمده بود بدري بود که با دیدن او حسابی سر ذوق آمده بودم.

مراجع جدیدترین رمان های ایرانی و خارجی www.love98.ir

از بدري خبر هاي جديدي شنide بودم از جمله به دنيا آمدن فرزند آخر ابوالفتح خان که نامش را محمود گذاشت

بودند و خبرهایی درباره ای اقدس و بقیه ای خدمت کارها و مهمترین خبری که شنیدم این بود که خانم بزرگ و

ابوففتح خان ابدري و غلام را برای هم لقمه گرفته بودند و به زودی قرار بود که بدري زن صيغهاي غلام

بشود

از آنجايی که بدري خيلي مشكل مالي داشت و باید به خانواده اش نيز کمک ميکرد قبول گرده بود که صيغه اي

غلام سياه شود

با اينكه اصلا از غلام سياه دل خوشی نداشم و خوب ميدانستم که بدري از درد ناچاري تن به اين ازدواج داده

است ولی به او تبريك گفتم و ظاهر به خوشحالی گردم

با اينكه اصلا از غلام سياه دل خوشی نداشم و خوب ميدانستم که بدري از درد ناچاري تن به اين ازدواج داده

است ولی به او تبريك گفتم و ظاهر به خوشحالی گردم

از ديگر اخباری که از بدري گرفته بودم اين بود که ابوالفتح خان به خاطر پسر دار شدنش از خوشحالی سر از پا

نميشناسد و زیور الملوك نيز از اين قضيه بسیار سوء استفاده گرده است و با به دنيا آمدن محمود حسابی خودش را

گم گردد و به همه سروري ميکند و از آنجايی که خانم بزرگ بعد از ازدواج پوران دخت احتياج به آرامش داشت و

زیور بر خلاف او زنی شرور بود خانم بزرگ که از قب و قاب گذشته افتاده بود ، از موضع خود عقب نشيني گرد و

زیور همه‌ی امور مربوط به خانه را در دست گرفت و خانم بزرگ نیز با نه‌ی ابوالفتح خان بیشتر وقت فراغتش را

صرف رفتن به امامزاده‌ها و زیارت بقعه‌های متبرک میکرد

در آن روز با بدري و پوران مدت زیادی صحبت کردم اما با شنیدن خبر بارداری پوران و ازدواج بدري احساس

نهایی کردم و غم سنگینی در قلب احساس کردم اینبار نیز مثل دفعه‌ی قبل همه‌ی دوستانم سر و سامان گرفته

بودند و من کم کم به خاطر آقا میرزا و حتی نه رباب که با او مخالفت نمیکرد داشتم به یک پیر دختر دیوانه

تبديل میشدم

در این چند روز اخیر با همه‌ی اتفاقاتی که افتاده بود و شنیدن همه‌ی این اخبار هنوز هم به آن سایه فکر میکرم

سایه‌ای که برای من تبدیل به کابوس شده بود و اکثر شب‌ها به خاطر ترس از آن سایه تا نزدیکی صبح بیدار بودم

و بعد از آن شب که از بارداری پوران دخت با خبر شده بودم سه یا چهار شب دیگر نیز آن سایه را دیده بودم که

طبق معمول همیشه به سمت باغ میرفت و از بخت بد من، هر شب سیاهی این سایه از شیشه‌های منقوش اتفاق

میگذشت و روی دیوار و سقف سایه‌ای وهم برانگیز ایجاد میکرد و من از ترس اینکه کسی انگ دیوانگی به من نزد

از آن سایه حتی به پوران نیز چیزی نگفته بودم

تصمیم داشتم که حداقل دیوانه نبودنم را برای خودم اثبات کنم و برای این کار در یکی از شباهی مهتابی فصل

بهار لباس پوشیدم و برای احتیاط چاقچوق پوشیدم و روبنده زدم و تا نیمه‌های شب منتظر ماندم در ان شب مهتابی

من ترس را با تمام وجود حس میکردم ولی عزم کرده بودم که هر طور هم که شده امشب این سایه را تعقیب کنم تا

بفهمم راز این سایه و باغ چیست

پلاخره انتظار به پایان رسید و نقش سایه روی سقف اتاق نمایان شد، در حالی که از ترس میلرزیدم از اندرونی

خارج شدم و در تعقیب سایه برآه افتادم، در سکوت شب به وضوح صدای کوب، کوب قلبم را میشنیدم که از ترس

زیاد در قلاطم بود

هر لحظه با خودم فکر میکردم احتمال دارد که هر آن سایه ای با چشم های قرمز به من حمله ور شود ولی بر ترسم

پیشی گرفتم و همراه با سایه وارد باغ شدم

درخت های باغ بر خلاف همیشه که بسیار زیبا بودند حالا چهره ای مخوف و سیاه داشتند و صدای هو هوی بادی که

بین درختان میپیچید چهره‌ی باغ را ترسناک تر از همه وقت کرده بود

همه‌ی شجاعتم را جمع کردم و در باغ به دنبال سایه گشتم گویی که سایه بین انبوه درختان باغ محو شده بود اما

به جای سایه مردی را در باغ دیدم و از حضور او در این وقت شب در باغ متعجب شدم مدقی مرد را تماشا کردم

اما در آن تاریکی چهره‌ی مرد قابل رویت نبود، آن مرد در جایی که قبل اهemin بس را دیده بود نشسته بود و با

صدای نامفهوم و آهسته با خودش صحبت میکرد و من قبل از رفتن ان مرد ناشناس و قبل از اینکه کسی مرا در باغ

ببیند به اندرونی ام بازگشتم اما فکرم حسابی مشغول شده بود

من و بتول خانم هر دو در اتفاق پوراندخت بودیم و بتول خانم مشغول تعریف کردن از بچه هایش برای پوران بود که

صدای خنده ای کودکانه به گوش رسیدم

از پشت پنجره‌ی اتفاق پوراندخت به حیاط نگاه کردم و همین بس را در حال خندیدن و دویدن در اطراف حوض

دیدم همراه با مردی که او را تعقیب میکرد و با صدای بلند میخندید

این اولین بار بود که خنده‌ی این طفل معصوم همین بس را میدیدم چون از وقتی که به این خانه آمده بودم هرگز

او را در حال خندیدن ندیده بودم

با دقت بیشتری به آن مرد نگاه کردم خودش بود اسماعیل میرزا برادر ابوالفضل خان بود که با همین بس بازی

میکرد در حال نگاه کردن به آن دو بودم که قمر سلطان را دیدم که به سمت حوض میرفت

اسماعیل میرزا با دیدن قمر سلطان چهره عوض کرد و ابرو در هم کشید و به یکباره تبدیل به یک انسان خشک و

جدی شد

همین بس که گویی شرایط را سنجیده بود از آنجا دور شد و اسماعیل میرزا با ابروهای گره خورده و بدون هیچ

حرفی با قمر سلطان خانه را ترک کرد

با دیدن رفتاری که اسماعیل میرزا با ننه اش داشت متعجب شدم رفتار او وقتی که با همین بس بازی میکرد و وقتی

که قمر سلطان به آنها نزدیک شده بود خیلی با هم فرق میکرد گویی که بین مردی که چند لحظه پیش دیده بودم

با مردی که این خانه را ترک کرد یک دنیا تفاوت بود

مدتها از آن شبی که بر ترسیم غلبه کردم و آن سایه را تعقیب کردم میگذشت و من کمک به سایه و مردی که به باع

میرفت انس گرفته بودم و قماشای سایه ای که به سمت باع در حرکت بود برای من تبدیل به سرگرمی شده بود

هنوز با کسی درباره‌ی این موضوع حرف نزدیک بودم حتی به پوران دخت نیز حرفی نزدم و خودم نیز دلیل این

رازداری را نمیدانستم

این روزها من و بتول خانم همیشه در کنار پوران بودیم چون حرکت کردن و راه رفتن با آن خیک بزرگ برای

پوران دخت دشوار شده بود

اتفاق عجیبی که در این چند ماه افتاده بود از جمله اینکه پوران متوجه شده بود که بتول خانم برای قمر سلطان

خبر چینی میکند و به یاد دارم یک روز که در کنارش بودیم درباره‌ی این موضوع صحبت کرد و بتول خانم که از

رو شدن دستش جلوی پوران خجالت زده و ترسیده شده بود شروع به اتمام کرد و از آنجایی که پوران قلب

مهربان و بخشنده‌ای داشت از گناه بتول خانم چشم پوشی کرد و قرار شد که بتول خانم فقط اخباری را که

پوران دستور میدهد به قمر سلطان گزارش کند

پوران دخت هشت ماهه آبستن بود و ما باید کمک برای وضع حمل اقدامات لازم را انجام میدادیم

در این مدت گاهی بانه مونس و عمه ملوک و پوران به جاهای زیارتی و بازار رفته بودیم و گاهی همین بس را نیز

با خود میبردیم

از روزی که همین بس را کنار حوض در حال خنده‌دن دیده بودم دیگر صدای خنده‌نش را نشنیده بودم و گاهی

روزها در اوغات فراغت با همین بس بازی میکردم و عجیب سعی داشتم که دوباره صدای خنده‌هایش را با

گوشاییم بشنوم

شاید من غم و رنجی که در جان و روح این کودک معصوم رخنه کرده بود را میشناختم شاید به این دلیل بود که

من نیز مثل همین بس با داشتن خوانواده و دوستی مثل پوران باز هم تنها بودم

همین بس به جایی از باغ رفت که بار اول او را انجا در حال نقاشی دیده بودم و اما آن مرد او نیز به همین قسمت

از باغ آمده بود! هنوز گاهی به آن سایه و آن مرد فکر میکنم

کاهی شب ها تا دیر وقت بیدار میماندم تا حضور آن مرد را که به سمت انتهای باعث میرفت را حس کنم و بعد از

عبور آن مرد چشمانم سنگین میشد و به خواب فرو میرفتم

همین بس بارها اینجا نقاشی کشیده بود و چیزهای عجیبی درباره‌ی بچه‌ای که شاید مثل او نقاشی دوست داشته

باشد حرف میزد

در حالی که به دستهای کوچک همین بس که با چوب درخت زرد آلو روی خاک اشکالی میکشید نگاه میکردم با

خود گفتم که باید سر از این راز سر به مهر در بیاورم و تصمیم گرفتم که هر طور که شده امشب چادر چاقچوق کنم

و با آن مرد یا همان سایه‌ی شبها صحبت کنم شاید او حقیقت را درباره‌ی اینکه چرا نیمه شب به این باعث می‌آید برای

من فاش کند

در همین افکار بودم که بتول خانم فس فس کنان خودش را به انتهای باعث رساند و در حالی که نفس نفس میزد

گفت: اختر زود بیا خانم کار مهم باهات داره ، فکر کنم به خانم یه خبر بدی داده باشن چون یه نفر او مده بود دیدن

خانم از اون موقع تا حالا خانم مرغ پر کنده شده و با رنگ و روی پریده داره بال بال میزنه

باشنیدن این حرف از بتول خانم سیلی محکمی به صورتم زدم و گفتم: ای وای خدا مرگم بده یعنی چی شده؟ و

خودم را خیلی سریع تر از بتول به اندرونی پوراندخت رساندم و فریاد زدم پوران

پوران دخت که خیکش حسابی بزرگ و سنگین شده بود با دیدن من به سختی و نفس نفس زنان از روی زمین

برخاست قدمی به من نزدیک شد و بعد از اینکه آب دهانش را فرو داد گفت: اقدس اینجا بود

با شنیدن اسم اقدس چشمانم برق زد و لبخند زدم، دلم برای اقدس، بدري، خانم بزرگ و ننهٔ ابوالفتح خان حتی

زبورالملوک نیز تنگ به یکباره همهٔ برق شادی از چشمانم پرید دستانم یخ بستم و دیگر چیزی نفهمیدم

بچه‌ی لباس هایم را در دست گرفتم و نگاهی به اتاق انداختم ایستادنم جلوی شیشه‌های رنگین جلوی نور را

گرفته بود و در بین رنگهای قرمز و آبی و زردی که روی سقف نقش بسته بود سایه‌ای ایجاد شده بود به یاد قراری

که با خودم گذاشم افتادم و لبخندی تلخ روی لبانم نقش بست قرار بود که با آن سایه دیدار کنم ولی خودم تبدیل

به سایه‌ای شده بودم که عزم رفتن کرده بود

بار دیگر به اتاق نگاه کردم و بعد به سمت اندرونی پوران دخت به راه افتادم

قبلابا عمه ملوک، ننه مونس، همین بس و اعضای خانه حتی قمرسلطان خداحافظی کرده بودم

آه بلندی کشیدم که حتی ذره ای از گرمای آتش درونم را کم نکرد ، پوران که در ایوان منتظر من بود نکاهی

غمگین به من و بقجه ی درون دستم انداخت و وقتی که به او نزدیک شدم من را در آغوش گرفت و گفت : اختر تا

قبل از به دنیا آمدن بچه اینجا باش

سرم را تکان دادم و با صدایی که به خاطر بغض دو رگه شده بود گفتم : دعا کن

هرگز فکر نمیکردم که روزی چنین خبری را بشنوم و در این شرایط سختی که پوران داشت او را ترک کنم

از آغوش پوران بیرون آمدم و به بتول خانم که در نزدیکی من و پوران ایستاده بود گفتم : مراقب پوران باش

بتول خانم چشمی گفت و دستش را رو به آسمون گرفت و گفت : الهی خدا پشت و پناهت باشه اختر

بتول خانم را در آغوش گرفتم و بوسه ای روی گونه ی پوران گذاشتم و از آن دو فاصله گرفتم

نکاهی به حوض کاشیکاری زیبای وسط حیاط کردم و اه کشیدم ، با اینکه دوری از پوران داشتم در این شرایط برایم

سخت بود اما باید به خانه ی آقا میرزا میرفتم باید حداقل به خاطر همه ی درد ها و رنج هایی که ننه رباب به

خاطر من کشیده بود این روزها را در کنارش میبودم

فصل نهم

با وارد شدن به خانه‌ی پدری تمام خاطرات گذشته از جلوی چشمانم عبور کردند

تمام خاطرات ریز و درشت از بازی کردن من با دختر منیر خانم گرفته تا روز آخری که در این خانه بودم

نگاهی به حیاط انداختم و به یاد ننه رباب افتادم که وقت غذا با دیگچه‌ای که در دست داشت از مطبخ خارج میشد

و به سمت اندرونی می‌آمد، حوض کوچکی که او همیشه در کنار آن مینشست و ظرفها و رخت‌ها را میساید

یاد وقتهایی که آقا میرزا ننه رباب را کتک میزد و آن زن محظوظ صدایش در نمی‌آمد و در آخر یاد بقچه‌ای

افتادم که روز رفتن به خانه‌ی ابوالفتح خان ننه به من داده بود، او با هزاران عشق و امید ته مانده‌ی پولی که آقا

میرزا برای خرید به او داده بود پس انداز کرده بود و برای من رخت نو خریده بود

وای که ننه رباب چقدر مهربان بود اشک از چشمانم سرازیر شد و با قدم‌های سنگین به سمت اندرونی رفتم اما در

اندونی حتی اثربی از ننه رباب ندیدم قدم تنده و صندوق خانه و مطبخ و حتی مستراح را نیز از نظر گذراندم

متعجب وارد حیاط شدم و روی لبه‌ی حوض نشستم

مدتی نگذشته بود که آقا میرزا با زنی وارد خانه شد، فکر میکردم که آن زن ننه رباب هست هرچند که زن به نظر

زیر چاقچوق فربه تر از ننه بود

زنی جوان بود با تعجب به آقا میرزا نگاه کردم

آقا میرزا با صدای نسبتا بلندی گفت بلاخره اومدی ورپریده ؟

ننه ات چشمش به در سیاه شد

آقا میرزا که از نگاه های من متوجهی سوالهای من شده بود نگاهی به زن جوان که چهره ای نه چندان زیبا

داشتن کرد و گفت: سکینه قراره در نبود رباب به کارهای خونه رسیدگی کنه

خودم را با سکینه و آقا میرزا مشغول نکردم و سریع پرسیدم ننه کجاست توی اندر....

قبل از اینکه حرفم به اتمام برسه آقا میرزا در انباری را به من نشان داد و گفت: من که نمیتوانستم به خاطر یه ضعیفه

ی لاجونی جونم رو به خطر بندازم

باشنیدن این حرف از آقا میرزا رنگ از رخسارم پرید و با تمام توان به سمت انباری رفتم

در انباری را باز کردم و به سرعت پله های قناص و بلند و کوته ای انبار را طی کردم و داخل شدم

بوی تعفن فضای انبار را پر کرده بود

در گوشه‌ای از انبار لحاف نخ نمایی پهن بود که نه رباب من روی آن چمباشه زده بود و شاید خوابیده بود

به سمت نه رفتم و او را تکان دادم

نه رباب تکان نامحسوسی خورد و با صدای ضعیفی گفت: اختر هنوز نیومده؟

لا صدای بغض آلودی نه را صدا زدم

نه رباب سرش را بالا آورد و با دیدن من گفت: الهی نه قربونت بشه اختر

خوب شد قبل از مردنم ارزوم براورده شد و بار آخری دیدمت

بعد هم خودش را گنار کشید و گفت: از اینجا برو

به نه رباب که زیر چشمانش به کبودی میرفت و حسابی لاغر شده بود نکاه کردم و گفتم: من تازه او مدم نه بلند

شو تا از اینجا ببرمت

نه رباب آهی کشید و گفت: نوبت به من رسیده که دنیا رو ترک کنم ولی تو از اینجا برو قبل از اینکه این بیماری

به تو واگیر کنه برو اختر

اشک هایم روان شده بود زیر کتف نه رباب را گرفتم و همان طور که میخواستم بلندش کنم گفتم: جواب محبت های

تو این نیست نه با من بیا

نه رباب که توانی برای مقابله با من نداشت به سختی در کنار من قدم برداشت و از انبار خارج شدیم

وقتی به حیاط رسیدیم صدای فریاد آقا میرزا بلند شد که میگفت: دختره‌ی احمق هنوز نفهمیدی نه ات و با گرفته

برای چی این زن مردنی رواز انبار بیرون آورده؟

بدون توجه به داد و فریاد های آقا میرزا نه را کنار حوض بودم و او را کنار حوض نشاندم و برای اولین بار جلوی

آقا میرزا سینه سپر کردم و گفتم: اگه خودت جای نه بودی چه؟

توی این خونه‌ی لعنتی جایی بهتر از اون انبار برای نه پیدا نکردی؟

و بعد برای اولین بار فریاد زدم که نه‌ی من هنوز نمرده

بعد هم به سکینه اشاره کردم و گفتم تا وقتی که من توی این خونه هستم لازم نکرده این ضعیفه کارهای خونه رو

بکنه پس بهتره که همین حالا از اینجا بره

انقدر خشمگین بودم که تمام تنمک از خشم میلرزید

آقا میرزا که حس کرده بود این اختر با اختری که قبلاً میشناخت حسابی توفیر داره با صدای آرام تری گفت: تو هم

مثل نه ات وبا میگیری اختر، رباب رو به انبار ببر

من که حسابی دلم از آقا میرزا پر بود با تمام وجودم فریاد زدم و گفتم: بهتر که وبا میگیرم حداقل از دست پدری

مثل تو راحت میشم نکنه میترسی که جیره ای که به خاطر من از اعتماد دوله ها میگیری قطع بشه؟

آقا میرزا که حرف من برایش گران تمام شده بود به سمت حمله ور شد اما من دیگر آن اختر گذشته نبودم و اقا

میرزا که فهمید برای رام کردن من نمیتواند به زور و کتک متوصل شود فریاد زد دختره‌ی بی حیا و با سکینه از

خانه خارج شد

با رفتن آقا میرزا به صندوق خانه رفتم و لباس‌های تمیزی برای نه رباب آوردم و با احتیاط کامل صورت و

دستهایش را شستم البسه و وسایل صندوق خانه را به اندرونی بدم و برای نه یک رخت خواب انداختم و نه را به

صندوق خانه بدم

باید به مطبخ میرفتم و تشت یا قدحی پیدا میکردم که نه در آن قی کند و بعد آن اگر من مبتلا نشده بودم

باید ظرف را و وسایل نه رباب را میسوزاندم

با اینکه میدانستم ممکن است وبا به من سرایت کند اما تصمیم گرفته بودم که نه رباب را تا لحظه‌ی مرگ تنها

نگذارم در ضمن اینکه امیدی نیز برای زندگی کردن نداشم چونکه خوب میدانستم که بعد از نه رباب کسی را

ندارم البته پوراندخت را فراموش نکرده بودم ولی پوران با به دنیا آمدن بچه اش من را فراموش میکرد و اما آقا

میرزا که از ترس گرفتن وبا خانه را ترک کرده بود چه بسا که از ترس سرایت بیماری، من و نه رباب را در

این خانه زنده، زنده نسوزاند، بنابر این از گرفتن وبا و مرگ باکی نداشم

از قبل شنیده بودم که چایی مواد ضد عغونی کننده دارد و تنها قلاشی که برای زنده ماندن میکردم شستن دست و

صورت با چایی دم کشیده بود

یک هفته از امدن من به خانه‌ی آقا میرزا گذشته بود و حال نه رباب و خیم تر شده بود در این مدت هیچ کس

حتی از همسایه‌ها نیز سراغی از ما نگرفته بودند و همه به خاطر ترس از مبتلا شدن به وبا از ما دوری میکردند.

به عقیده حکیم‌ها وبا یک بیماری گرم بود و من شیوه رایج درمان که خواراندن سردی و خنک نگهداشتی بیمار بود

برای نه رباب اجرا کردم. به همین دلیل روزی چند مرتبه به نه رباب ابغوره میدادم و با اب سرد بدن او را خنک

میکردم.

همه‌ی این روزها من از نه رباب به همین صورت مراقبت کردم و بعد از مراقبت دستانم را با دقت با چایی میشستم

در روز‌های اخیر نه رباب دیگر توانی برای حرکت نداشت حتی پلک‌هایش را به سختی باز میکرد و من که

احساس میکردم نه صدای مرا میشنود برایش از روزهایی که در خانه‌ی ابوالفتح خان و اعتماد دوله‌ها زندگی

میکردم تعریف میکردم.

نه روز گذشت و اجل نه رباب رسید.

در این روز‌های اخر وقتی که نه رباب حالت انقدر وخیم نشده بود که میتوانست صحبت کند آخرین آرزویش را

به من گفته بود، ارزو داشت که در یکی از اماکن مقدس به خاک سپرده شود و به من گفته بود که در تمام عمر

برای کفن و دفنش در جوار یک امامزاده پس انداز کرده است و آن پس انداز را زیر درخت انجیر در حیاط چال

کرده است.

تصمیم گرفته بودم که آخرین آرزوی نه رباب را بر آورده کنم.

توضیحات: در بین شیعیان این اعتقاد بود که دفن اموات در اماکن مقدس و زیارتی میتواند به نوعی موجب

آموزش گناهان یا تخفیف در انها شود و بسیاری از ثروتمندان مایل بودند پس از مرگ در یکی از اماکن مقدس به

خاک سپرده شوند و این امر برای مستضعفین و قشر ضعیف جامعه یک ارزو بود که به واسطه‌ی پس انداز در تمام

عمر میسر میشد

برای درمان بیماری های شایع از جمله وبا در طب سنتی تئوری گرمی و سردی به کار گرفته میشد و از انجایی که

وبا طبع گرم داشت به وسیله‌ی سرد نگه داشتن و خوراندن سردی به فرد مبتلا با آن مبارزه میکردند در صورتی

که اینکار باعث نزدیک شدن مرگ فرد مبتلا میشد

برای برآورده کردن آرزوی نه رباب جسد او را دو سه روزی به امامت گذاشته بودم تا امروز که با پولی که نه

رباب زیر دختر انجیر چال کرده بود و پس انداز خودم با کاروانی که به همین منظور به سوی امامزاده داود

حرکت میکرد رهسپار شدیم

الاغ ها و قاترهای این کاروان را در دو طرف با کیسه های طناب پیچ بار کرده بودند، یعنی بار هر قاتر و الاغ دو

کیسه بود که در دو طرف پالان آن حیوان آویخته بودند ولی این کیسه ها با کیسه های بار معمولی از نظر شکل و

حجم اختلاف زیادی داشت

بعد از رسیدن به امامزاده داود، نه رباب را در جوار امامزاده دفن کردند و من خوشحال بودم که نه رباب بعد

از زندگی سختی که داشت حالا به آرزویش رسیده بود

ساعت های زیادی در کنار قبر نه رباب قرآن خواندم و از خدا خواستم که به واسطه‌ی امامزاده گناهان ناچیز نه

رباب بخشیده شود تا حداقل در دنیای باقی خوب زندگی کند

یک ماه از رفتن من از خانه‌ی اعتمادالدوله‌ها گذشته بود

همه‌ی همسایه‌ها و مردمی که از بیماری ننه رباب خبر داشتند هنوز از ترس و با از من دوری میکردند

در این مدت تنها به عزاداری برای ننه رباب پرداخته بودم و خبری از آقا میرزا نبود تا اینکه دیروز با زن صیغه

ای به خانه آمد و من که دیگر نفس کشیدن در این خانه برایم دشوار شده بود بقچه‌ی البسه ام را آماده کردم تا

دوباره به خدمت پوران دخت برگردم

آقا میرزا که از در و همسایه شنیده بود که ننه رباب را در جوار امامزاده داود به خاک سپرده ام درباره‌ی ننه

رباب هیچ نپرسید و با این خونسردی که از خود نشان میداد آتش درون من را شعله ور تر میکرد

حیف از ننه رباب بود که تمام عمرش را در کنار آقا میرزا و به پرستاری از او گذرانده بود

برای آخرین بار به حیاط خانه نگاه کردم و تمام خاطراتی که از ننه رباب داشتم را به خاطر سپردم و بعد از اینکه

اشک چشمانم را با گوشه‌ی چاقچوقم پاک کردم رو بنده انداختم و از در خارج شدم

تقریباً چند قدمی با خانه‌ی اعتمادالدوله‌ها فاصله داشتم که ابوالفضل خان را دیدم که با اسماعیل میرزا از در

خانه خارج شد و دقیقاً رو بروی در با اسماعیل میرزا مشغول گفت و گو شد

وقتی به آنها رسیدم سلام کردم و خواستم که وارد خانه شوم ولی ابوالفضل خان از ورود من به خانه جلوگیری

کرد و گفت: ضعیفه‌ی گیس بریده، تا حالا کدوم گوری بودی؟

من که از لحن پرخاشگر او ترسیده بودم با صدای لرزانی گفتم: ابوالفضل خان خانم از دلیل غیبت من با خبر بودند

ابوالفضل خان چینی به ابروان پر پشتی داد و گفت: حالا که بزرگزاده‌ی ما به دنیا آمده فرصتی برای رجوع به

پوران دخت ندارم، خوش ندارم که به خاطر تو ضعیفه به بیراه بروم و جان پوران و بزرگزاده‌ام را با، وبا به

مخاطره بیندازم پس از اینجا دور شو و دیگر برنگرد

با شنیدن این حرفها از ابوالفضل خان به این فکر کردم که به غیر از این خانه جایی برای ماندن ندارم و از طرفی

بازگشت به خانه‌ی آقا میرزا با آمدن آن زن صیغه‌ای امکان پذیر نبود به همین دلیل به دست و پای ابوالفضل خان

افتادم و شروع به التماس کردم

ام ضجه‌ها و التماس‌های من هیچ اثری در تصمیم ابوالفضل خان نکرد، او برای خلاص شدن از شر من وارد خانه

شد و قاپوچی‌ها را برای جلوگیری از ورود من به خانه جلوی در گذاشت

در بین صدای ضجه و شیون های خودم صدای مردی را شنیدم که از من می خواست از روی زمین برخیزم

صدا برایم نا آشنا نبود این صدای اسماعیل میرزا بود بارها صدای او را که با همین بس بازی میگرد، شنیده بودم

فصل دهم

اژدهای خشمگین یا فرشته‌ی نجات

با غروری که شکسته شده بود و قلبی پر درد با بقچه‌ای که در دستم بود ، چند قدم دور تر از اسماعیل میرزا راه

میرفتم

به قدری خجالت زده شده بودم که حتی نمیتوانستم سرم را بالا بگیرم ولیکن چاره‌ای به غیر از قبول کردن کمک

اسماعیل میرزا نداشتم چون به نظر میرسید او تنها کسی است که از مردن و دچار شدن به بیماری وبا، باکی

ندارد

با اینکه من از بیماری وبا در امان مانده بودم و اثرباری از بیماری در من رویت نمیشد ولی هنور مردم از من دوری

میگردند ، برای مدقی به اطرافیانم فکر کرده بودم ، پوران که با فرزندش سرگرم شده بود و آقا میرزا هم که چشم

دیدن من را نداشت و بازگشت به خانه‌ی او برایم غیر ممکن بود در ضمن اینکه آقا میرزا همراه با کنار

گذاشتن ننه رباب قید من را نیز زده بود و تنها چیزی که برایش اهمیت داشت، دستمزدی بود که از اعتمادالدوله

ها به خاطر خدمت کردن من به پوران میگرفت

با فکر کردن به این موضوع که از اعتمادالدوله ها دیگر چیزی به آقا میرزا نمیرسد لبخند تلخی روی لبانم نقش

بست و رفتن به خانه‌ی اسماعیل میرزا و برای مدتی مفقود شدن را فرصتی میدیدم تا برای آینده ام چاره‌ای

بیندیشم

اسماعیل میرزا روبروی یک در بزرگ چوبی توقف کرد و دست در جیب آرخلق گران قیمت ترمه اش (آرخلق

ردای بلندی بوده که تا روی زانو میرسید و آرخلق ژمندان بسیار فاخر بوده است) کرد و کلیدی خارج کرد و با

ان در را باز کرد

عجب بود که این خانه به نظر بزرگ می‌امد ولی هیچ دربان یا قاپوچی برای حفاظت نداشت!

بعد از گذشتن از یک دالان بلند به حیاط خانه رسیدیم که مثل بقیه‌ی خانه‌ها در ان چاه آب و یک حوض وجود

داشت البته با این تفاوت که در حوض گرد آبی رنگ خانه‌ی اسماعیل میرزا به جای آب گرد و غبار بود و به غیر

از دو باغچه که بدون هیچ اثری از سبزی و آبادی در قسمتی از حیاط به چشم میخورد، هیچ اثری از باغ و گل و

گیاه نبود

در سمت راست حیاط ایوان بزرگ و سرتاسری قرار داشت که اسماعیل میرزا با چند قدم بلند خودش را به بالای

ایوان رساند و به گوشه ای ترین قسمت ایوان رفت و درب یکی از اندرونی ها را با یک فشار محکم باز کرد و گفت

خیلی پاکیزه نیست ولی حداقل اینجا در امان هستی

در حالی که به پایین آمدن اسمایل میرزا از پله های ایوان نگاه میکردم پرسیدم: پس بقیه ی اهل خانه کجا هستند ؟

اسمایل میرزا که به پایین پله ها رسیده بود گفت این خانه به غیر از من اهل دیگری ندارد و از جلوی چشمانم دور

شد

از صدای کوییده شدن در متوجه رفتن اسماعیل میرزا شدم هنوز از بہت حرفی که شنیده بودم پاهایم روی زمین

چهار میخ شده بود و توان حرکت نداشتم

روبنده ام را با دست بالا زدم و در حالی که به این خانه بزرگ نگاه میکردم در دل به خود ناسزا میگفتم

قرس از تنها بودن با یکم مرد غریبه در یک خانه بزرگ روی همه درد و رنجی را که میخواستم از آن ها فرار

کنم پوشانده بود

از طرفی قدر دان اسماعیل میرزا بودم که به من پناه داده بود و از طرفی میدانستم که حضورم در این خانه چقدر

حرف و حدیث و دهن لقی های خاله زنک های ور وره جادو را در پی دارد ولی از آنجایی که جایی برای رفتن

نداشتم خودم را آرام کردم و یکی، یکی از پله های ایوان بالا رفتم

در ایوان پنج در وجود داشت که در وسط شاه نشین بود و دو در دیگر سمت چپ و سمت راست شاه نشین قرار

داشت

به انتهای ایوان که رسیدم نگاهی به اندرونی که به من داده شده بود گردم روبروی در دو تاقچه قرار داشت که

روی آنها دو گلدان گل قرار داشت و دو مخدہ و یک فرش دست باف که همه‌ی اسباب و وسایل این اندرونی

بودند

به سمت دیگر حیاط نگاه کردم به نظر مטבח و قهوه خانه و یکی دو اتاق دیگر نیز در سمت دیگر حیاط قرار داشت

این خانه از خانه‌ی ابوالفتح خان کوچکتر بود اما چند برابر از خانه‌ی آقا میرزا بزرگتر بود

حالا فهمیدم که چرات این خانه قاپوچی نداشت زیرا نه باغی بود و نه استبل و نه آغلی و نه حتی اهل خانه‌ای

فقط کمی اسباب خانه بود که به خاطر خاک زیادی که روی آنها نشسته بود همه بیرنگ و روح شده بودند

فشاری که از ناراحتی و ترس بر من وارد شده بود را تنها با کار کردن مرحوم گذاشتم و بعد از گذاشتن بقچه ام در

اتفاق مشغول شدم

این طور به نظر میرسید که برای مدتی باید با چادر و چاقچوق زندگی کنم چون حتی برای جارو کردن خاک

کف حوض نیز چاقچوق برنداشتم زیرا در هر لحظه احتمال آن میرفت که اسماعیل خان در را باز کند و به خانه

بیاید

کنار حوض گرد ابی رنگ که حالا جاروشده بود نشستم و فکر کردم که حالا باید به اسماعیل خان بگویم که برای

پر کردن حوض میرآب خبر کند

به دور تا دور خانه‌ی ساکت و بزرگ نگاه کردم و دوباره احساس سرما و تنهایی بر من غلبه کرد من اکثر مواقع

احساس تنهایی میگردم ولی هرگز چنین آشکارا تنها نبودم زیرا همیشه یا ننه رباب و یا دیگران از جمله پوران

دخت در کنار من بودند ولی حالا در کنار حوضی که گویی سالهاست رنگ آب را بر خود ندیده، نشسته ام و به

این خانه‌ی بی روح نگاه میکنم و به دنیای بیرحمی که باعث شده بود، من در خانه‌ی یک مرد تنها و بیگانه پناه

بگیرم فکر میگردم

علاوه بر غم سنگینی که بر روی دوش داشتم گرسنگی زیاد نیز به من فشار آورده بود به مطبخ رفتم ولی مطبخ

نیز مثل بقیه ای قسمت های خانه خاک گرفته بود و مشخص بود که مدت زیادیست که در این مطبخ غذایی طبخ

نشده است

صدای باز شدن در خانه باعث شد که روبنده بیندازم و از مطبخ خارج شوم

اسماعیل میرزا وارد حیاط شد و نگاهی متعجب به حیاط و حوض جارو شده انداخت و چینی به ابرو داد و گفت

من شما رو به کنیزی به این خونه نیاوردم

به سمت اسماعیل میرزا رفتم و گفتم: من به خواست خودم حیاط رو آب و جارو کردم اسماعیل خان راستیاتش به

خاطر فرار از بد بختیهام به کار کردن پناه میبرم و اینطوری سرگرم میشم

اسماعیل میرزا به سمت حوض رفت و داخل حوض آبی رنگ را نگاه کرد و گفت: باید به میراب بسپارم تا حوض را

آب کند و بعد از مکث کوتاهی بقچه ای را که در دست داشت به سمت من گرفت و گفت: من روزانه در قهوه خونه

یا کاروان سرای مادر شاه غذا میخورم و غذای نیم روزت را خریده ام

با دیدن بقچه درون دستان مردانه‌ی اسماعیل میرزا خوشحال شدم چون حداقل او به یاد من و گرسنگی شدن

من بود و برایم غذا خریده بود، بقچه را از اسماعیل خان گرفتم و بعد از شستن دستهایم به اندرونی خودم رفتم و

ابکوشتی را که اسماعیل میرزا خریده بود را با اشتها‌ی فراوان بلعیدم

امروز به راه اندازی و پخت و پز غذا در مטבח فکر کرده بودم و تصمیم داشتم هرچه زودتر ترتیب پخت نان و غذا را

در مטבח خانه‌ی اسماعیل میرزا بدهم

امروز به راه اندازی و پخت و پز غذا در مטבח فکر کرده بودم باید هرچه زودتر ترتیب پخت نان و غذا را در مטבח

خانه‌ی اسماعیل میرزا بدهم

سه روز از حضور من در خانه‌ی اسماعیل میرزا گذشته بود و در این مدت به غیر از ناشتاپی که اغلب نان و شیر یا

نان و پنیر بود، نهار و شام را اسماعیل میرزا از کاروان سرا برای من به خانه می‌آورد و بدون اینکه چیزی بگوید

بقچه‌ی غذا را پشت در اندرونی که در آن بودم میگذاشت و من که از جذبه و ابروهای گره شده‌ی اسماعیل میرزا

گریزان بودم بعد از اطمینان از رفتن او، بقچه را بر میداشتم و از گرسنگی زیاد غذایی که در بقچه بود را تقریباً

میبلعیدم

در این مدت به غیر از یکی دوبار، دیگر جلوی اسماعیل خان ظاهر نشده بودم زیرا از ابهت مردانه اش گریزان

بودم و از طرف دیگر به خاطر تنها بودنمان در این خانه‌ی بزرگ از رویرو شدن با او حذر میکردم

دیروز عصر اسماعیل خان با میراب به خانه آمدند و من دزدگی از پنجوه‌ی اندرونی آنها را نگاه میکردم و حالا با

وجود حوض گرد آبی رنگی که پر از آب شده بود، حیاط جان تازه‌ای گرفته بود

این اولین باری بود که میخواستم به تنها‌ی خانه‌ای را اداره کنم و اینکار برایم تجربه‌ای شیرین بود و حالا که خانه

را نظافت کرده بودم باید آن را به خانه‌ای با نشاط تبدیل میکردم و برای روح دادن به این خانه‌ی بی روح به

کمک اسماعیل میرزا نیاز داشتم، به همین دلیل عزم کردم تا ظهر که اسماعیل میرزا برایم غذا می‌آورد

از اندرونی خارج شوم و با او درباره‌ی تصمیماتی که گرفته بودم صحبت کنم

چیزی که فکر من را مشغول کرده بود درخواستم از اسماعیل میرزا به خاطر گلکاری و درخت کاری در باغچه

ها بود زیرا باغچه‌ها به قدری خشک و بی آب و علف بودند که ظاهری رقت انگیز به حیاط خانه داده بودند

نزدیک به اذان ظهر بود که چادر و چاقچوق پوشیدم و منتظر آمدن اسماعیل میرزا شدم چون خوب فهمیده بودم

که اسماعیل میرزا قبل از گفته شدن اذان ظهر، سری به خانه میزند و نهار مرا با خود می‌آورد

با شنیدن صدای پاهای مردانه‌ی اسماعیل میرزا نفس عمیقی کشیدم و از اندرونی خارج شدم

به نظر میرسید که اسماعیل میرزا از دیدن من روی ایوان متعجب شده بود، به نظر میرسید که پاهاش روی زمین

میخ شده بود چون بعد از دیدن من قدمی از قدم برنداشت و زیر لب ذکری گفت

از پله های ایوان پایین رفتم و در نزدیکی اسماعیل میرزا که در حیاط ایستاده بود رفتم و سلام کردم و بدون اینکه

جواب سلام را از زبان اسماعیل میرزا شنیده باشم نفس عمیق کشیدم و شروع به سخنرانی کردم زیرا خوب

میدانستم که اگر اسماعیل میرزا با آن صدای مردانه و پر جذبه اش دهان باز کند و کلامی بگوید همه‌ی نقشه

هایم نقش بر آب خواهد شد و رشته‌ی کلام و افکارم از دست خواهد رفت

وقتی به خود م آمدم که تمام افکارم، از خرید آرد و خوار و بار و ... برای پختن غذا گرفته تا خرید گل و نهال

از دوره گرد گل فروشی که هر هفته با صدای بلند انواع گل و گیاهانی که داشت را جار میزد، همه را به زبان

آورده بودم اما عجیب بود که در تمام این مدت اسماعیل میرزا به روبنده ام خیره شده بود و هیچ کلامی به زبان

نیاورده بود

فقط خدا میدانست که در ذهنش چه میکندرد برای لحظه‌ای ترس بر من مستولی شد ولی ترس را کنار زدم و دستم

را برای گرفتن بقچه‌ی غذا جلو بردم

اسماعیل میرزا که گویی با حرکت دست من ذهنش دوباره فعال شده بود بقچه را به دستم داد و با صدای پر

جذبه و کمی خشن گفت : قبلًا متذکر شده بودم که تو رویه گنیزی نیاوردم پس نیازی به رفت و روب در این خانه

نبوده است

تمام شجاعتم را جمع کردم و در جواب به اسماعیل میرزا گفتم : اسماعیل خان من پیش از این گفته بودم که رغبت

ندارم بیکار باشم و به بدبختی هام فکر کنم پس شما هم به من بی پناه کمک دهید تا بدبختی ها م رو با رفت و روب

و کار خونه فراموش کنم

اسماعیل میرزا سری تکان داد و آرخلقش را از تن خارج کرد و روی رخت آویز حیاط انداخت و مشغول وضو

گرفتن در کنار حوض آب شد

احساس میکردم که اسماعیل میرزا از اینکه این خانه رنگ و بویی تازه به خود گرفته خیلی ناراضی نیست به همین

دلیل امیدوار شدم و بعد از بالا رفتن از ایوان نگاهی دوباره به اسماعیل میرزا که مشغول پوشیدن آرخلقش بود

کردم و وارد اندرونی شدم

چند لحظه بعد صدای درب چوبی به گوش رسید که خبر از رفتن اسماعیل میرزا میداد

امروز برخلاف بقیه ای روزها اسماعیل میرزا زودتر از همیشه و نزدیک به غروب آفتاب با مرد گاریچی به خانه آمد

روی کاری کیسه های زیادی بود که کاری چی آنها را از روی کاری در نزدیکی مطبخ پایین گذاشت و رفت

بعد از رفتن گاریچی چادر و چاقچوق پوشیدم و به حیاط رفتم، در دل به قلب مهربان اسماعیل میرزا آفرین میگفتم

با اینکه او چهره ای جدی داشت و ولی قلب مهربانی در سینه اش میتپید، اسماعیل میرزا به من پناه داده بود و با

احترام گذاشتن به خواسته‌ی من جایگاهش را در ذهنم برتر کرده بود چون تا به حال هیچ مردی به خواسته‌های

من اهمیت نداده بود البته تنها مرد زندگی من آقا میرزا بود که خواست خودش برایش از همه چیز مهم تر بود

نزدیک به در مطبخ ایستادم و در سکوت به اسماعیل میرزا که اخرين کيسه را روی طاقچه‌ی مطبخ میگذاشت نگاه

کردم

مردی بلند قد با چهره ای گندم گون و چشمهاي زيبا و جذاب عسلی رنگ، ييني متوسط و سبيل هاي خوش فرم

قهوه ای

اسماعیل میرزا روی هم رفته چهره ای زیبا و مردانه داشت و اقتدار و جدیتی که از خصوصیات او بود جذابیتش را

دو برابر میکرد اما این مرد با این همه جذبه چرا هنوز تنها زندگی میکرد و همسری نداشت؟!

از رفتاری که این مرد تنها با من داشت خوشحال بودم ولی در عین حال بغضی سنگین در گلویم نشسته بود، مثل

سگی بودم که بعد از سال های زیادی که زیر باران بوده و نامردمی دیده و حالتا شخصی پیدا شده بود که دست

نوازشی روی سرش کشیده است

در همین افکار بودم که اسماعیل میرزا دستافش را به هم گوبید تا اثری که از برداشتن کیسه ها روی دستش بود را

بزداید و به سمت در مطبخ حرکت کرد

قبل از خارج شدن اسماعیل میرزا از مطبخ وارد مطبخ شدم و سلام کردم

اسماعیل میرزا جواب سلام را داد و خواست که از مطبخ خارج شود ولی من سریع روبروی او ایستادم و با صدای

ملایمی گفتم :اممنونم که به حرف های من اقبال برگشته احترام گذاشتید، من توی هفت آسمونا یه هم ستاره

ندارم اسماعیل خان ، حالا که شما به خواست من اهمیت دادین ، این محبت و خوبی شما رو هرگز فراموش نمیکنم

اشک در چشم‌مانم جمع شده بود و صدایم با گفتن جمله‌ی آخر اشکارا میلرزید

اسماعیل میرزا که حال من را درک گرده بود ترجیح داد در سکوت مطبخ را ترک کند

اشکهایم را پاک کردم و به سمت کیسه هایی که روی طاقچه‌ی مطبخ گذاشته شده بود رفتم

هشت روز از زمانی که اسماعیل خان با گاری چی به خانه آمده بود میگذشت و من در تمام طول شبانه روز در

خانه تنها بودم و احساس تنها و غریبی ام بارها بیشتر از قبل شده بود

درست بود که صاحب این خانه به من لطف داشت ولی هر دو نفر ما از هم گریزان بودیم

آخرین باری که اسماعیل خان را دیدم و با او صحبت کردم، هشت روز پیش در مطبخ بود و شاید او نیز دلیلی

برای گریزان از من داشت چون این روزها برای نماز صبح از خانه خارج میشد و تا پاسی از گذشتن شب به خانه باز

نمیگشت

احساس میکردم که وجود من در این خانه باعث صلب آرامش صاحبخانه شده است و از طرفی من هیچ کس را

برای همزبانی نداشم و در این روزها بیشتر از همیشه افسرده و تنها بودم

گاهی به خاطر اینکه صدایم را فراموش نکنم با صدای بلند با خودم حرف میزدم و بعد مثل انسانهای مجنون با

صدای بلند میخندیدم، خنده ای که در پایان به صدای حق گریه هایم منتهی میشد و گاهی همدم من حوض

آبی رنگ و گل ها و نهال هایی بودند که اسماعیل خان با کمک باغبان پیر در باغچه کاشته بود

گاهی خودم را با طبخ غذا سرگرم میکردم ولی اسماعیل خان حتی یک مرتبه هم از غذاهایی که پخته بودم

نخورده بود حتی چند بار شب هنگام غذاها را در طبق قرار دادم و نزدیک به آمدن اسماعیل خان طبق را در

ایوان گذاشتم ولی اسماعیل میرزا به غذا دست نزدیک بود و من از این بابت بسیار ناراحت و دلگیر شده بودم

دنیا برایم تیره و تار تراز هر زمان دیگری بود، بارها آرزو کرده بودم ای کاش که وبا گریبان گیر من نیز شده بود

تا با ننه رباب به دیار باقی میرفتم شاید آنجا زندگی روی خوشی به من نشان میداد

در این روزها، بارها و بارها برای خود آرزوی مرگ و رفتن از این دنیای ناعادل را داشتم

بارها وجودم را در این خانه اضافی دیده بودم و روانبود که این مرد به خاطر وجود میهمانی چون من آسایش

خود را در خانه اش از دست بدهد

بارها به این موضوع فکر کرده بودم و بالاخره مجبور به گرفتن این تصمیم شدم، با اینکه جایی برای رفتن نداشتمن

ولی بیش از این ماندنم در این خانه جایز نبود، چون میهمان مثل باران است و باران زیاد کسالت آور

میشود، چادر و چاقچوق پوشیدم و بقجهای لباسم را نیز بستم و شب هنگام، وقتی که اسماعیل خان خسته به خانه

بازگشت برخلاف همیشه که از او گریزان بودم، خودم را به او رساندم و در مقابل او ایستادم و سلام کردم

اسماعیل خان از حضور من، در آن وقت شب در مقابلش متعجب شده بود

سلام را جواب گفت و منتظر شد تا بفهمد چه در سر دارم که تا این وقت از شب برای گفتن حرفی بیدار مانده

ام، شاید فکر میکرد قرار است دوباره از نقشه های دلگرم کننده ام سخن بگویم اما برخلاف تصورش وقتی دهان

گشودم از رفتن از این خانه صحبت کردم و از او تشکر کردم که در این مدت من را در این خانه تحمل کرده است و

به او گفتم که فردا بعد از طلوع خورشید آن خانه را برای همیشه ترک خواهم کرد

اسماعیل خان با شنیدن حرفهای من شوکه شده بود شاید او به حضور من در خانه اش دل خوش کرده بود، او با

صدایی گرفته و ناراحت پرسید: ایا در این خانه به تو سخت گذشته؟ برای چه عزم رفتن کرده ای؟

لبخندی زدم، لبخندی که اسماعیل خان از زیر رو بندمشکی ام ندید، اما قلخی آن را حس کرد

از او فاصله گرفتم و پشت به او، رو به ایوان ایستادم و گفتم: اسماعیل خان راه رفتنی را باید رفت وقتی که من

برای اولین بار به این خانه آمدم خوب میدانستم که روزی باید این خانه را ترک کنم و حالا این میهمان مزاحم

صاحبخانه است و آسایش صاحب خانه را صلب کرده و باید هرچه زود تر رفع زحمت کند

به سمت ایوان قدم برداشتم که احساس کردم کسی از پشت سر گوشه‌ی چارقدم را گرفت

به سمت او برگشتم و با دقت چهره اش را موشکافی کردم و در چشمان عسلی پر جذبه اش ترسی دیدم، ترسی که

پشت این چهره‌ی مغورو پنهان شده بود

مکث کوته‌های کرد و پرسید: من حتی نام تو را نمیدانم

با صدای ملايمى خندیدم

اسماعیل خان که از خنده‌ی من متعجب شده بود با تحکم گفت: کجای حرف من خنده دار بود؟

گوشه‌ی چارقدم را کشیدم و با این کار گوشه چارقد که در دست اسماعیل خان بود آزاد شد و گفتم تقریباً نزدیک

به 10 روز است که من در این خانه زندگی می‌کنم، فکر نمی‌کنید برای پرسیدن این سؤال دیر شده؟!

اسماعیل خان سگمه هایش را در هم کشید و گفت: حتی اگر دیر شده باشد میخواهم بدانم زنی که در این مدت در

خانه ام بوده چه نام دارد.

با صدای آرامی گفتم که اسم من اختراست.

اسماعیل خان دوباره پرسید: چند سال داری؟

از سؤال های اسماعیل خان کلافه شده بودم، حالا که داشتم از این خانه میرفتم قازه به یاد آورده بود که نام و

نشان من را بپرسد.

اسماعیل خان که از لحن صحبت من دلخور شده بود، اخمهایش بیشتر شد و گفت: بعد از اینجا کجا خواهد رفت؟

این سؤال او دقیقاً سؤالی بود که در این دو روز گذشته بارها از خودم پرسیده بودم و هر بار جوابی برای آن نیافرته بودم.

وقتی که سکوت من طولانی تر از حد معمول شد، اسماعیل خان به حماقت من پی برد و در حالی که دندان هایش را به هم میفرشد زیر لب گفت: ای نادان، بدون داشتن هیچ مقصدی میخواهی به کجا بروی؟! اصلاً خبر نداری که بیرون از این خانه چه خطراتی در کمین توست!

قدم زنان به سمت حوض آب رفتم و روی لبه‌ی حوض نشستم و دستم را درون آب حوض کردم و از سردی آب، اعماق وجود یخ بست

زیر لب گفتم: اینجا دیگر جای من نیست اصلاً شاید در این دنیا جایی برای من وجود نداشته باشد

اشکهایم سرازیر شده بود و اینبار بدون هیچ شرمی در مقابل این مرد گریه میکردم، گریه ای بی صدا ولی شانه هایم از شدت غم و اندوه زیاد به لرزه در آمده بود

اسماعیل خان به حوض نزدیک شد و با فاصله‌ی زیادی از من لب حوض نشست و گفت: باید با پدرت صحبت کنم

با یادآوری آقامیرزا گریه هایم شدیدتر شد و در مقابل اسماعیل خان به التماس درآمدم که حرفی به آقا میرزا

نزند

من از آقامیرزا گویزان بودم و دوست نداشم که بار دیگر به آن خانه‌ی قدیمی که اینک رنگ و بویی از ننه رباب

در آن نبود بازگردم

سکوت بین من و اسماعیل خان حاکم شده بود

اسماعیل خان پیچی به سبیل بلندش داد و گفت: تنها یک راه برای حل این موضوع وجود دارد

فصل یازده

راه حل اسماعیل خان

دو روز از راه حلی که اسماعیل خان برای حل مشکل داده بود، میگذشت و در این دو روز حسابی با افکار منفی و

مثبتی که در قفس ذهنم رژه میرفتند، مشغول بودم

هزاران مرتبه به راه حلی که اسماعیل خان پیشنهاد داده بود فکر کرده بودم و خوب میدانستم که فقط با قبول

کردن این پیشنهاد میتوانم سرپناهی داشته باشم در غیر اینصورت بدون هیچ مقصد و حتی داشتن جایی برای

رفتن باید این خانه را ترک میگردم

فکر و خیال به قدری گریبان گیر من شده بود که تمام شب را بیدار بودم و بالاخره بعد از کلی بالا و پایین

کردن موضوع، امروز صبح قبل از خروج او از منزل، تصمیمی را که گرفته بودم با او مطرح کردم و قرار شد که

او برای گرفتن رضایت آقا میرزا به دیدار او برود

هرچند که خوب میدانستم آقا میرزا با فهمیدن این موضوع از خوشحالی سر از پا نخواهد شناخت چون حتی در

خواب نیز نمی دید که نوه‌ی اعتمادالدوله‌ی بزرگ خواهان دخترش شود حتی اگر که این ازدواج موقت باشد

با اینکه رضایت آقا میرزا را قطعی میدانستم ولی دلشوره‌ی عجیبی داشتم و بیشتر از همه نگران قضاوت

پوراندخت بودم و نمیدانستم که عکس العمل او بعد از شنیدن این خبر چه خواهد بود

اسماعیل خان مرد دل رحم و مهربانی بود و از طرفی او یک مرد زیبا، با چهره‌ای جذاب بود و من خوب میدانستم

که بسیاری از زنان و دختران جوان آرزوی ازدواج با چنین مردی را دارند اما من هیچ حسی شبیه به خوشحالی

نداشتم زیرا خوب میدانستم که این ازدواج موقت و سوری چیزی نیست که من همیشه در آرزویش بودم و فهمیدم

که امروز آرزوهایم را فدا کرده ام تا نیاز‌های زندگی ام را بر آورده کنم، من امروز تمام امید و آرزوهایم را به

خاطر داشتن یک سرپناه به هیچ فروخته بودم و بیشترین احساساتی که امروز داشتم ترس و اضطراب و غم بود

تقریباً تمام ساعات امروز را استرس داشتم و حالا دیگر من با اسماعیل خان ازدواج کرده بودم هرچند که این

ازدواج موقتی فقط توافقی بین من و او بود، ولی باز هم احساس میکردم که دلم به این مرد، گرم شده است

همان طور که فکر میکردم آقا میرزا با شنیدن این خبر خوشحال شده بود و گمان میبرم که برای رضایت دادن به

این ازدواج از اسماعیل خان چیزی درخواست کرده باشد ولی اسماعیل خان اصلاً در اینباره حرفی نزدیک بود

آقا میرزا حتی برای دیدن من نیز نیامد و من و اسماعیل خان بدون هیچ کس و کاری عقد کردیم.

خطبه‌ی عقد ما برای سه ماه جاری شد و من امیدوار بودم که هر چه زودتر جایی برای رفتن پیدا کنم تا مجبور

نباشم بعد از این مدت دوباره به اسماعیل خان تکیه کنم و با حضورم برای او مزاحمت ایجاد کنم.

با اینکه ازدواج ما ازدواج دائم نبود و هیچ رسم و رسومی در آن اجرا نمیشد ولی دوست داشتم حداقل رسم دیدن

چهره ام توسط اسماعیل خان اجرا میشد

روی لبه‌ی حوض نشسته بودم و به ارزوهایی که بر باد رفته بودند فکر میکردم

بعد از مدتی به اندرونی که در انتهای ایوان قرار داشت رفتم و بقچه ام را گشودم

چارقدی که ننه رباب برای گشايش بختم دوخته بود را برداشتم و در حالی که آن را در بغل گرفته بودم و زار

میزدم به خواب رفتم

دو روز بود که به عقد اسماعیل خان در آمده بودم ولی هنوز در خانه رو بند و چادر و چاقچوق میپوشیدم

امروز لباس گل داری را که پوراندخت به من داده بود را پوشیده بودم و طبق عادتی که در من بوجود آمده بود

سرمه کشیدم و موهای پشت لبم را سیاه کرده بودم

تصمیم داشتم که با شرایط فعلی انس بگیرم به همین خاطر بعد از چند روز، امروز به مטבח رفتم و مشغول پختن

آش شدم

نزدیک ظهر وقتی که اسماعیل خان به خانه آمد، غذا را در طبق گذاشت و به اندرونی اسماعیل خان نزدیک شدم و

از ترس اینکه مبادا بار دیگر غذایش را نخورد یا اینکه غذا را به حال خود رها کند چند ضربه به در چوبی زدم

صدای اسماعیل خان بلند شد که از من میخواست تا وارد اندرونی اش شوم

این اولین باری بود که اسماعیل خان از من چنین چیزی میخواست و من با به یاد آوری این موضوع که در حال

حاضر من همسر او هستم آهی کشیدم و با طبق بزرگی که در دست داشتم وارد اندرونی شدم

اندرونی اسماعیل خان با اشیا زیبا و قیمتی تزیین شده بود و بسیار زیبا بود

اسماعیل خان با دیدن من و غذاهایی که در دست داشتم به من نزدیک شد و طبق پراز غذا را از دستم گرفت و

روی زمین قرار داد

اسماعیل خان به من نزدیک شد و درست در مقابل من ایستاد و گفت: دلیل اینکه بین ما محرومیت بوجود آمده این

بود که تو راحت باشی و مجبور نباشی که با چادر قاقچوق در خانه بگردی و دیگر اینکه بتوانی با خیال آسوده در

این خانه سکوفت کنی، اما بر خلاف قصور من، از روزی که به من محروم شده ای بیشتر از قبل از من گریزان شدی

سپس مکث کوتاهی کرد و گفت : اگر به من اجازه بدھی میخواهم رو بندہ ات را بالا بزنم تا چشمم به جمال این

آخر آسمانی روشن شود

از اینکه از من برای دیدن چهره ام اجازه گرفته بود خوشحال شدم و از این مرد به خاطر این همه محافظه کاری

سپاسگذار بودم

حق با او بود حالا دیگر دلیلی نبود که من از او چهره پنهان کنم زیرا اینک او همسر من بود و میتوانست بدون اجازه

ی من هر کاری انجام دهد ولی اسماعیل خان به قدری مرد بود که از من اجازه میگرفت

بنابر این با سر به درخواست اسماعیل خان جواب مثبت دادم و او تا جایی که امکان داشت به من نزدیک شد

لمس دستهایش با رو بنده ام راحس میکردم و بدون اینکه دلیلش را بدانم در دل آرزو میکردم که ای کاش از دید

این مرد جذاب ،من زیبا و طناز باشم

از طرفی نیز خوشحال بودم که حداقل یکی از رسم های ازدواج درباره ی من اجرا میشد و خود اسماعیل خان

رو بنده ام را بالا میزند تا چهره ام را برای اولین بار ببیند و من مجبور نشدم که به صورت ناگهانی چهره ام را بر

اونمايان کنم

با بالا رفتن روبنده ام به چشمهاي عسلی اسماعيل خان خیره شدم و چشمان او را دیدم که در چشمانم گره خورده بود

بود

اسماعيل خان با صدای بلند بسم الله الرحمن الرحيم گفت و چشم از چشمان من برداشت

و من که کمی شیطنتم گل کرده بود مطابق با رسوم و برای اینکه در این خانه حکم روان باشد پایم را به سمت پای

اسماعيل خان بردم تا پایش بگذارم اما او که از نیت من با خبر شده بود سریعاً پا پس کشید و نبرد

سنگینی بین ما بوجود آمد

با اینکه هیچ میهمانی نبود که ما را تشویق کند و برای برد و باخت ما هلهله کند اما هر دو به سختی سعی بر

بردن داشتیم

و در آخر من با زیرکی پایم را روی پای مردانه‌ی اسماعيل خان گذاشتم و البته پایم را روی پای او فشار دادم به

طوری که آه از نهاد اسماعيل خان برخواست و من به خاطر این بود دستها را بر هم میکوبیدم و صدای خوشحالی

من ، فضای اندرونی اسماعيل خان را پر کرده بود و او بی حرکت به خوشحالی من نگاه میکرد

کنار بقچه ام نشسته بودم و در حالی که البسه‌ی داخل آن را زیر و رو میکردم به اسماعيل خان فکر میکردم و با

یاد آوری پیاله‌ی آشی که با اشتها خورده بود نفسی از سر آسودگی کشیدم و فکر کردم که بعد از این نباید در

طبع غذا کوتاهی کنم و تا زمانی که در این خانه زندگی میکنم باید چنان غذاهای خوبی طبخ کنم که اسماعیل خان

بعد از این هرگز به غذاهای کاروان سرا فکر نکند

سرخوش در همین افکار به سر میبردم که صدای کلون در خانه بی وقهه به گوش رسید

در این مدت کسی به خانه ی اسماعیل خان رفت و آمد نداشت و من با شنیدن صدای کلون در که بی وقهه و با

شدت بر در گوبیده میشد با دلهره و ترس از روی زمین بلند شدم

از شدت اضطراب دستانم یخ زده بود و در یک لحظه به پوران دخت فکر کردم و اینکه شاید او برای گلایه کردن از

من، به خانه ی اسماعیل خان آمده باشد

از طرفی متعجب شده بودم که چقدر سریع خبر به گوش پوراندخت رسیده بود از پشت پنجره ی اتاق اسماعیل

خان را دیدم که به سمت دالان بلند میرفت تا در را به روی آن شخص عجول باز کند

صدای جیغ و شیون زنی به گوش میرسید، من صدای پوران را به خوبی میشناختم اما این صدا شباهتی به صدای

پوراندخت نداشت، افکار گوناگونی به سمت حجوم آورده بود روی زمین میخکوب شده بودم اما

به سختی جسم کرخت شده ام را به ایوان کشاندم و با دقت ییشتی به صداهای زن گوش دادم که فحاشی میکرد و

من را بدکاره خطاب میکرد

با ورود اسماعیل خان و آن زن به حیاط خانه تازه متوجه اوضاع آشفته و نابسامانی که بوجود آمده بود شدم

قمر سلطان در حالی که رو بندش را بالا زده بود و چارقدش را دور کمر بسته بود وارد حیاط شد و بعد از اینکه

نگاه سطحی و گذرا به دور حیاط انداخت، به ایوان نگاه کرد و با دیدن من که بارنگ و رویی پریده و مسخ شده

روی ایوان ایستاده بودم، شروع به گفتن حرفهای نیش دار و فریاد کشیدن کرد

حرف های او مثل پتگی بود که بر سر من گوییده میشد

زنیکه‌ی هر جایی اگه باباشو ندیده بود حالا ادعای پادشاهی میکرد بعد هم نگاهی به اسماعیل خان کرد و داد زد

احمق که به بازار نره بازار میگنده! تو اگه زن میخواستی چرا به من نگفتی پسره‌ی احمق؟

این قافله تا حشر لنه همین حالا صیغه رو پس میخونی این دختره‌ی غربتی تیکه‌ی ما نمیشه، اسمال یادت که نرفته

تو کی هستی؟ تو نوه‌ی اعتمادالدوله‌ی بزرگی هیچ وقت فراموش نکن که احترام امام زاده به متولی بستگی

داره این زنیکه‌ی ولگرد از خر افتاده، خرما پیدا کرده و توی ساده لوح هم به دامش گرفتار شدی اصلاً از قدیم

گفتن از آن نترس که های و هو داره از کسی بترس که سر به تو داره، این ضعیفه عجب مظلوم نمایی میکرد و دور

پوران دخت میچرخید نگو که از این دمبریده هر کاری بگی بر میاد

عزمه را جزم کردم و برای دفاع از خودم ، در جواب ارجحیف قمر سلطان صدایم را بلند کردم و گفتم : خانم جان

شما اصلاً نمیدونید که موضوع چیه ، چرا الکی شلوغش میکنید ؟ اصلاً خر ما از کُرگی دم نداشت . من کی افتادم

زیر پای ...

هنوز حرفم تمام نشده بود که قمر سلطان مثل بیر زخمی پله های ایوان را دو تا یکی کرد و خودش را به من رساند

و موهای مشکی و بلندم را دور دستان تو از مندش پیچید و فریاد زد حالا دیگه بلبل زبونی میکنی زنیکه ای احمق

! فکر میکنی خیلی اسمال خاطر خواهت شده ؟ خیال باطل به خودت راه نده که بچه ای من چند ساله که پی هیج

زنی نرفته حالا هم که توی هرزه رو گرفته و اسه اینه که از قدیم گفتن نو باشه ، جل باشه بچم زن میخواسته خجالت

کشیده بیاد به ننه اش بگه ولی تو وصله ای تن ما نیستی هرزه بهتره هرچه زود تر بار و بنه ات رو جمع کنی تا

خودم ننداختم بیرون از این خونه

قمر سلطان به قدری موهایم را میکشید و با موهایم ، سرم را به چپ و راست میچرخاند که از درد ضعف کرده

بودم و دیگر توان مقابله با او را نداشم صدای پای اسماعیل خان را میشنیدم و آخرین چیزی که به یاد

دارم تلاشی بود که او برای نجات من از دست مادرش یعنی این زن خونخوار میگرد در همین حین درد عمیقی

در سرم پیچید که به خاطر برخورد سرم با ستون ایوان ایجاد شده بود و از شدت درد دنیا کاملا در مقابل

چشمانم تیره و تار شد و آخرین صدایی که شنیدم صدای دور شدن قمر سلطان بود که میگفت : اسمال اگه صیغه

ی این هر زه را پس نخونی عاقبت میکنم و بعد صدای اسماعیل خان بود که به این دیو دو سر میگفت: فقط دعا کن

که بلایی سر این دختر بیچاره نیاورده باشی اگه تو من رو عاق کنی من هم تو را عوق میکنم تا کار دست خودم

ندادم از اینجا برو

صدای آشنایی میشنیدم، صداهایی که به روح خسته ام گرما میبخشد کم کم آن صداهای دلگرم کننده را بیشتر

و بیشتر میشنیدم عمه ملوک بود که با اسماعیل خان صحبت میکرد

صدای اسماعیل خان نکران بود و عمه ملوک به او دلگرمی میداد که من به زودی به هوش میآیم

صدای آشنایی میشنیدم، صداهایی که به روح خسته ام گرما میبخشد کم کم آن صداهای دلگرم کننده را بیشتر

و بیشتر میشنیدم عمه ملوک بود که با اسماعیل خان صحبت میکرد

حروف های انها را میشنیدم ولی مغذم هنوز کاملا هشیار نشده بود تنها چیزی که در آن لحظه فهمیدم این بود که

عمه ملوک به اسماعیل خان گفت که دوباره برای دیدن من خواهد آمد و از اسماعیل خان خدا حافظی کرد و رفت

مراجع جدیدترین رمان های ایرانی و خارجی www.love98.ir

بعد از رفتن عمه ملوک صدای قدم های سنگین اسماعیل خان را شنیدم که به من نزدیک شد و در کنار من روی

زمین نشست

در آن حالت نیمه بیداری از حضور اسماعیل خان ترسیده بودم اما نمیتوانستم حرکتی به بدنم بدهم

ناگهان گرمای دست های مردانه‌ی اسماعیل خان را روی دست هایم احساس کردم و حس ناشناخته‌ای تمام

وجودم را در بر گرفت و صدای گرم و غمگین این مرد را میشنیدم که نامم را صدا میزد

وقتی که اسماعیل خان جوابی از من نشنید شروع به صحبت کرد حرفهایی در باره‌ی قمر سلطان و یک زن میزد که

من چیزی از آن متوجه نشده بودم و در آخر از من معذرت خواهی کرد و خودش را به خاطر آسیب دیدن من

سرزنش میکرد

با حرارت دستان اسماعیل خان گردش خون در جسم من شدت گرفته بود و سعی بر باز کردن چشمانم کردم

اسماعیل خان که حرکت کردن چشم هایم را دیده بود دستم را رها کرد و از من دور شد

به سختی چشمانم را باز کردم و به قدری احساس تشنگی میکردم که زبان در دهانم نمیچرخید با صدایی که بیشتر

شبیه به ناله بود آب خواستم و اسماعیل خان خیلی زود از تنگ سفالی روی تاقچه برایم آب آورد

اسماعیل خان بسیار دستپاچه شده بود گویی که در حین ارتکاب جرم او را گرفته باشند

بعد از اینکه جرعه کمی آب نوشیدم به سرعت از من فاصله گرفت و رو بروی پنجره اندرونی ایستاد و به

حیاط خیره شد و با لحن شرمنده ای گفت: من از شما عذر خواهی میکنم که به خاطر آن زن صدمه دیدید و من

برای دفاع و کمک به شما دیر کردم

متعجب از شنیدن کلمه‌ی آن زن از اسماعیل خان پرسیدم: منظورتون از زن، ننه‌ی خودتون هست؟

با اینکه پشت به من ایستاده بود ولی میتوانستم گره شدن ابرو اش را حدس بزنم او بعد از سه ثانیه سکوت که

بینمان مستولی شد با لحن جدی و محکمی گفت: من ننه‌ای ندارم یعنی سالهاست که آن زن با من غریبه شده بعد

هم با صدای خیلی آرامی که به سختی شنیده میشد گفت: سالهاست که عزیزانم را با هم دفن کرده‌ام مادرم را نیز

با عزیزانم به خاک سپردم

از حرفی که میشنیدم متعجب شدم با اینکه خوب میدانستم اختلافی بین قمر سلطان و اسماعیل خان وجود دارد و

با چشم خود م رفتار اسماعیل خان را با قمر سلطان دیده بودم ولی فکر نمیکرم این اختلاف اینقدر عمیق و جدی

باشد

صدای باز و بسته شدن در چوبی اندرونی خبر از بیرون رفتن اسماعیل خان از اندرونی میداد نگاهی به اطرافم

انداختم و در یک لحظه دریافتیم که در اندرونی اسماعیل خان و روی تشك پنبه‌ای او خوابیده‌ام

به سختی از روی زمین برخاستم و یکی دو قدم به سمت در اندرونی حرکت کردم اما چشمانم سیاهی رفت و اتاق

دور سرم شروع به چرخیدن کرد دستم را به دیوار تکیه داده بودم تا از سقوطم جلوگیری کرده باشم چند لحظه

بعد صدای پای مردانه‌ی اسماعیل خان به گوش رسید که به من نزدیک شد و با گفتن اینکه چرا از جایت بلند شدی

کتف من را در دست گرفت و دوباره روی تشک نشاند و با لحن گله مندی گفت: به مطبخ رفته بودم تا برات شربت

بیارم اما به نظر میرسد که زیاد برای رفتن عجله داری ولی باید بگم که اون زن تا زمانی که من اجازه

ندادم هرگز نمیتوانه تو رو از این عمارت بیرون کنه پس بهتره که حرفهای احمقانه‌ای را که شنیدی فراموش کنی

با یاد آوری شدن حرفهای بی شرمانه‌ی قمر سلطان داغ دلم قازه شد ولی هیچ چیز برای گفتن نداشتم تنها سکوت

من و اشکهایی که سرازیر شده بود بیانگر حرفهای زیادی بود که از غم و اندوه درونم نشات میگرفت

اسماعیل خان که پی به عمق غم و ناراحتی من برد بود روبروی من ایستاد و قد بلند و رشیدش از همیشه بلند تر به

نظر میرسید

چشمان عسلی و خوش رنگ او که همیشه از خیره شدن به من گریزان بود در چشمانم قفل شده بود و من بی اراده

محظی تماشای این مود قدر قمند و با صلابت شده بودم

_شانه های من به قدر کافی پهن هستند تا بتوانی به آن تکیه کنی، تا زمانی که در این عمارت و در کنار من باشی،

از همه کس و ناکسی و از همه چیزی محفوظ هستی

به شرافتم قسم که تا زمانی که کنار من باشی از تو محافظت میکنم و هرگز اجازه نمیدم که انفاقی مثل امروز بیوفته

دختر

اسماعیل خان بعد از گفتن این حرف از اندرونی رفت و من را با یک دنیا فکر و خیال تنها گذاشت

لحن کلام او و صدای مردانه اش و نگاهش که تا عمق وجودم رخنه کرده بود بارها و بارها در تصوراتم منعکس

میشدند و باور نمیکردم که در این دنیا بزرگ کسی تکیه گاه من شده باشد

تا به حال هیچ کس از من نخواسته بود که به او تکیه کنم و شنیدن این درخواست از زبان این مرد، از شیرین ترین

سمخ های جهان شیرین تر و گرمابخش تر بود

مدتی گذشت ولی خبری از اسماعیل خان نشد به احتمال زیاد از خانه خارج شده بود بعد از خوردن پیاله ای از

شربت کمی از کرختی بدنم کم شد

به سختی از جایم برخاستم و قدم به ایوان گذاشتم حدسم درست بود و من در خانه تنها مانده بودم خودم را به

اندرونی ام رساندم و در همین حین متوجهی لباس گل گلی که پورانم به من داده بود شدم لباس آغشته به خون

شده بود دستی به سرم کشیدم و درد تمام وجودم را فرا گرفت

ولی بیشتر از اینکه به خاطر زخمی شدنم ناراحت باشم ، اقبال نحسم را لعنت کردم

این هم از روز اولی که مثلا شوهرم از من رو نمایی کرده و چهره ام را دیده بود امروز به جای اینکه با بزرگ و

ساز و دهل از من رونمایی شود ، باز خم سر و فوش و بد دهانی قمر سلطان از من رونمایی شد

آه بلندی کشیدم و به سقف آسمان نگاه کردم و با صد ایی که به گوش میرسید گفتم : خدایا به جای اینکه روی

پیشانی من خوش اقبالی بنویسی ، پیشانی ام را با خاکستر سیاه کردی ؟ بعد هم بر شیطان لعنت فرستادم و با

صدای بلند خدا را شکر کردم و طبق عقیده ای که داشتم گفتم : ناشکری نمیکنم خدا حتما که مصلحتی توی کار

تو هست

همیشه از نه رباب شنیده بودم که خدا بنده ها را با سختی ها امتحان میکند و باید در همه حال خدا را شکر گذار

بود و این از کودکی آویزه ی گوش من شده بود و من در تمام لحظه های سخت همیشه شکر گذار بودم

خودم را به آینه‌ی روی تاقچه رساندم و با دیدن موهای پریشان و رنگ پریده‌ام اشک در چشمانم حلقه بست نه

به خاطر مظلومیتم بلکه به خاطر اینکه احساس میکردم دیگر جلوی اسماعیل خان هیچ آبرویی ندارم چون فکر

میکردم که او به جای دیدن من با چهره‌ای زیبا و بزرگ شده من را با این قیافه‌ی در هم دیده است

با خود فکر کردم که ای کاش میتوانستم به گرمابه بروم چون آخرین باری بود که به گرمابه رفته بودم بعد از

فوت ننه رباب بود

با خود فکر کردم که امروز هر طور که شده به گرمابه خواهم رفت

با فکر کردن به گرمابه داغ دلم تازه شده بود عجب گرمابه‌ای میرفتم! متفاوت از همه‌ی نو عروسان، نه سازی

بود و نه آوازی که پس از خارج شدن من از گرمابه برایم خوانده شود

به اشکی که منتظر جاری شدن بود اجازه‌ی فرود ندادم و با آستین لباس گل گلی چشمانم را پاک کردم

از روزی که به خانه‌ی اسماعیل خان پناه آورده بودم به غیر از یک مرتبه، دیگر هر گز از این خانه خارج نشده

بودم

ترس من از دیده شدنم توسط همسایه ها و زنان فضول و وراج باعث شده بود که در این مدت در سکوت و بدون

سر و صدا در این خانه زندگی کنم اما حالا من زن اسماعیل خان بودم پس دلیلی نداشت که از رفتن به

گرمابه یا مکان های دیگر خود داری کنم

با اینکه حال خوشی نداشتم ولی از دیدن چهره ی پریشانم در آینه عزم را جزم کردم که بقچه بر بندم و به

نزدیک ترین گرمابه ی محله بروم

من در خانه ی اسماعیل خان هیچ کدام از اسبابی که یک زن برای نظافت و بزرگ در گرمابه نیاز داشت را

نداشتم

کیسه ای که برای نکهداری سکه هایم در بقچه گذاشته بودم را باز کردم و به آخرین سکه هایی که برایم باقی

مانده بود نگاه کردم

چیز زیادی از پس انداز قدیمی برایم باقی نمانده بود و اکثر پس اندازی که داشتم را صرف رفتن به امامزاده

داوود و خاکسپاری ننه رباب کرده بودم

لباس گلدوزی شده ای که حاشیه های طلایی داشت و شانه ی چوبی و سرمه دان اهدایی پوراندخت را برداشتم و

دیگر البسه ی لازم را درون بقچه گذاشتم و از بین سکه هایی که برایم باقی مانده بود یک سکه برداشتم و بعد از

چادر و چاقچوق کردن از خانه خارج شدم

دلشوره ی عجیبی داشتم و حالم خوش نبود اما بالاخره گرمابه را پیدا کردم و این بار شانس با من یار بود که

گرمابه در نوبت زنانه بود

از دلال حمام چیزهایی نظیر حنا و سفیدآب و چوبک (شبیه صابون برای شستشو) و غالیه (داروی طبی و بسیار

خوبشبو که ترکیباتی از مشک و انبر که موی را با آن خصاب میکردند) خریدم

شاید میخواستم یا بزک کردن دست و پاهایم با حنا و خصاب کردن و سرمه کشیدن و بزک کردن آبروی ریخته شده

ام جلوی اسماعیل خان را دوباره به دست آورم

در دل دعا میکردم که اسماعیل خان تا غروب به خانه نزود تا اینکه نگران من نشود

نمیدانستم که او سواد خواندن و نوشتن دارد یا خیر شاید اگر سواد داشت برایش سیاهه ای میگذاشتم تا نگران

نشود یادش به خیر آن روزهایی که من از پوران دخت خواندن و نوشتن را یاد میگرفتم

به یاد دارم که پوران میگفت که در نه سالگی به مدت دو سال به مکتب خانه رفته است و خواندن و نوشتن را به

خوبی آموخته است، پوران در روزهایی که هنوز کنیزش بودم و با هم به انتظار بازگشت ابوالفضل خان در

ایوان مینشستیم از وقت استفاده میگرد و به من خواندن و نوشتن یاد میداد

در سربینه‌ی گرمابه سکوهاي بلندی بود که روی آن رخت میگندند و زن دلاله روی يكی از همین سکوها نشسته

بود و با دقت و کنجکاوی مرا برآنداز میگرد خیلی زود با اسباب و وسایل لازم از دالان تاریکی گذشم و در صحنه

حمام را باز کردم و سلام دادم به صحنه گرمابه رفتم و از خزینه طاس بزرگی آب گرم برداشتم و طبق رسما

قدیمی عمل کردم و بر سر دو زن مسن که در صحنه گرمابه نشسته بودند و مشغول کیسه کشی و شستشو بودند،

آب گرم ریختم

دلیل اینکار را نمیدانستم ولی از وقتی که به یاد دارم همه‌ی کوچکترها بعد از وارد شدن به گرمابه و سلام کردن

با صدای بلند این کار را انجام میدادند و به محض ورود به صحنه حمام خود را موظف میدانستند که یک طاس آب

گرم بر سر و بدن آنها بریزند و بدین وسیله ابراز احترام و ادب کنند بسا اتفاق میافتد که یک یا چند نفر از آنها در

حال کیسه کشی و شستشو بودند و احتیاجی نبود که اب گرم روی سر و بدنشان ریخته شود

آن روز دو ساعت تمام را در گرمابه بودم و دست و پاهایم را با کمک یک زن مهربان حنا گداشتم و غالیه بر سر

مالیدم و بعد از تمیز شدن و بزرگ کردن راهی خانه شدم

به نظر می‌رسید که اسماعیل خان به خانه بازگشته است و من در آن لحظه فقط خدا، خدا می‌کردم که اسماعیل

خان نگران نشده باشد و بر من غصب نکند.

با هزارن دلهره و ترس از دلان باریک خانه عبور کردم و وقتی که به حیاط خانه رسیدم با دیدن اسماعیل خان که

روی پله‌های ایوان نشسته بود و سرش را در دست گرفته بود با خود گفتم: ای دل غافل، اختراز چیزی که

می‌ترسیدی به سرت او مد.

ناگهان با یادآوری ننه رباب و کتک‌هایی که از آقا میرزا خورده بود ترس بر من قالب شد و از بابت دلهره‌ی

شدیدی که داشتم تمام تنم یخ بست.

اسماعیل خان که متوجهی حضور من شده بود از روی پله‌های ایوان بروخت و بدون گفتن هیچ کلامی درست در

مقابل من قرار گرفت و دست‌های سنگین و مردانه اش را بالا برد و من که خودم را برای خوردن یک سیلی محکم

از این دست‌های پر قدرت آماده کرده بودم چشم‌مانم را محکم روی هم فشردم اما بر خلاف تصور، رو بند سفید از

روی صورتم کنار رفت و من با دو دلی و ترس چشم‌هایم را گشودم و اینبار تنها چیزی که پر رنگ تر و واضح تراز

همیشه دیدم دو چشم عسلی رنگ بود که با حیرت و تعجب به چشم‌های سیاه من دوخته شده بود

هر چه بیشتر به آن پیاله‌ی لبریز از عسل نگاه میکردم بیشتر غرق میشدم و نیرویی ماورائه چشم‌های ما را بیشتر و

بیشتر به هم جذب میگرد به طوری که من توان چشم برداشتن از چشمهاخوش رنگ او را نداشت اما بعد از چند

لحظه اسماعیل خان بر این نیرو و کشن غلبه کرد و برای لحظه‌ای پلک‌هایش را روی هم گذاشت و بدون هیچ

کلامی از خانه بیرون رفت

مدت کوتاهی از رفتن اسماعیل خان گذشته بود اما من هنوز در حیاط ایستاده بودم و مسخ چشمان عسلی او بودم

بین من و اسماعیل میرزا حرف و کلامی رد و بدل نشده بود و دد سکوت به هم چشم دوختیم اما چشم‌های ما حرف

های زیادی رد و بدل کرده بودند و من به خوبی در چشم‌های او تنهایی، اضطراب، اشتیاق و شاید ترس راحس

. کرده بودم.

فصل دوازدهم

ماجرای یک پایان غم انگیز

شب از نیمه گذشته بود و من در تمام مدت روز به اسماعیل خان فکر کرده بودم و آن چشم های جذاب و غمگین

لحظه ای من را به حال خود نگذاشته بود

از همه بدتر اینکه بیخواب شده بودم و خودم را با خاطر این احساسات سرزنش میکردم

هزاران بار با خود گفته بودم که نباید به این مرد دل بیندم مخصوصاً اینکه بعد از خروجش از خانه تا دیر وقت به

خانه باز نگشته بود و من حدس میزدم که او با خاطر روبرو نشدن با من تمام مدت را در خارج از خانه سر کرده بود

و این موضوع غم و ناراحتی من را افزون میکرد

آه بلندی کشیدم و از روی تشک پنه ای که با پارچه‌ی گلدار ملحفه شده بود برخاستم و به پنجره‌ی اتاق نزدیک

شدم اما در نهایت تعجب درون حوض آب انعکاس یک نور را دیدم

کنجکاو شده بودم که این نور در این وقت شب از کجا سرچشمه میگیرد

پنجره‌ی اتاق را به آرامی باز کردم و انبوه هوای تازه و خنک به داخل اندرونی رسوخ کرد

سرم را کمی از پنجره خارج کردم و اسماعیل خان را دیدم که چراغ فیتیله‌ای در دست دارد و آرخلاق پوشیده و

ارسی بر پا کرده پاور چین، پاور چین از پله‌های ایوان پایین رفت و سپس از خانه خارج شد

ترس و شک تمام وجودم را در بر گرفته بود و با خودم فکر میکردم که چرا اسماعیل خان نیمه شب خانه را ترک

کرد؟

خوب میدانستم که در شب کشیکچی ها در کوی و بروز نگهبانی میدهند و از عابرین اسم شب را خواهند پرسید اما

اسماعیل خان از کجا اسم شب را میدانست؟!

افکار زیادی در ذهنم رژه میرفتند و به دلپره و ترس من دامن میزدند

نzedik به سپیده‌ی صبح بود که اسماعیل خان به خانه بازگشت اما افکار منفی دست بردار من نبودند

اینبار کسی که از اسماعیل خان گریزان شده بود من بودم زیرا شک و تردید تمام وجودم را پر کرده بود در آن

روز طبق ناشنایی اسماعیل خان را خیلی زود پشت در اندرونی او گذاشته بودم و به اندرونی که به من داده شده

بود باز گشته بودم

بعد از اینکه از رفتن اسماعیل خان اطمینان پیدا کردم مشغول رختشویی شدم و برای پختن طعام به مטבח رفتم

نُزَدِيک بِه ظَهَرَ بُودَ كَه صَدَائِي كَوبَه يَلْكَه يَ درْ چَوْبَه خَانَه بِه صَدَاء درَ آمدَ از صَدَائِي نَازَكَ يَلْكَه متَوجَه شَدَمَ كَه

زنِی در را میگوید

با به یاد آوردن اتفاق دیروز و خشم قمر سلطان ترس در دلم نشست

نه اینکه از قمر سلطان ترس داشته باشم فقط از آبرو ریزی و سر و صدا جلوی در و همسایه حذر داشتم

خوشبختانه بر خلاف تصور من کسی به غیر از عمه ملوک پشت در نبود

عمه ملوک با مهربانی من را در آغوش دلگرم کننده اش گرفت و گفت: ننه اختر دیروز چقدر دلنگرانفت بودم الهی

که این قمر سلطان گور به گور بشه که این بلا رو به سر تو آورد

لبخند زدم و گفتم: نگران نباش عمه جون حالا که چیزی نشده

عمه ملوک سگرمه های پرپشت و به هم پیوسته اش را در هم گشید و گفت: دیروز خبر که به گوش این زن رسید

مثل اسفند رو آتیش شد

وقتی چادر چاقچوق کردنش رو دیدم شصتم با خبر شد و پشت سرش راه افتادم

نمیدونی ننه اسماعیل ننه مرده چه حال شده بود عینه و مرده رنگ به صورتش نبود

خیلی دلم میخواست که عمه ملوک بیشتر درباره‌ی اسماعیل خان و دلنگرانیش میگفت اما او نگاهی به من کرد و

گفت: خدا را صد گرور شکر که سلامتی ننه

به مطبخ رفتم و از سماور ذغالی دو پیاله چایی ریختم و از نانی که خودم پخته بودم و آن را با شیره‌ی خرما

شیرین کرده بودم برای پذیرایی از عمه ملوک به اندرونی بردم

عمه ملوک که چانه اش حسابی گرم شده بود و من حسابی گوش شنیدن داشتم دلم از این همه تنهایی به درد

آمد و از شنیدن حرف‌های عمه ملوک لذت میبردم

عمه ملوک از پوراندخت سخن میگفت که درباره‌ی موضوع آوارگی و رجوع من به خانه‌ی اعتماد الدوله‌ی

بزرگ فهمیده بود و از این بابت خیلی خودش را سرزنش میکند

عمه ملوک میگفت که پوران به زودی برای دیدن من به خانه‌ی اسماعیل خان خواهد آمد

با به یاد آوردن روز‌های سخت بعد از فوت ننه رباب آهی کشیدم و به عمه ملوک گفتم: من از پوران خرده‌ای به

دل نگرفته‌ام

عمه ملوک لبخند تلخی زد و گفت: هی ننه این دختر هم عجب پیشونی نوشته داره! از درد ما علاجی به خر میکه

خانم باجی

اخه تو که خبر نداری این پوران بخت برگشته حتی بعد از به دنیا آوردن محمود میرزا برای ابوالفضل خان هنوز

عنان مردش رو تو دستش نداره و ابوالفضل بدون اجازه قمر سلطان آب توی حلقومش گیر میکنه

قبل از پوران دخت ابوالفضل خان از زنش نا راضی نبود اما او فقط به خاطر امر قمر سلطان زن بیچاره را طلاق

داد و از خانه بیرون کرد

برخلاف ابوالفضل اسماعیل غیرت داره و اون خدا بیامرز شوکت خیلی برای ابوالفضل عزیز بود ولی امان از این

دنیا...

عمه ملوک مکث کوتاهی کرد و ادامه داد از سه تا چیز باید ترسید، دیوار شکسته و سگ درنده و زن سلیطه

بعد هم پشت دستش را به دهان گرفت و دندان هایش را روی آن فشرد و گفت: خدا آخر عاقبت همه را به خیر کنه

اما اختر خوب حواس است به قمر سلطان باشه فنه میترسم مثل شوکت و طفل معصومش خدای نکرده، زبونم لال،

بلایی هم سر تو بیاره

از حرف های عمه ملوک متعجب بودم با اینکه خوب میدانستم که اسماعیل خان با قمر سلطان رابطه‌ی خوبی

ندارد ولی هرگز دلیلش را نمیدانستم و هر گز فکر نمیکردم که قمر سلطان بلایی بر سر شوکت خانم زن مرحوم

اسماعیل خان آورده باشد

من که بیش از حد درباره‌ی اسماعیل خان کنگاوه بودم خودم را برای سوال پرسیدن از عمه ملوک آماده کرده

بود ولی صدای قدم های مردانه‌ی اسماعیل خان مانع ادامه‌ی صحبت‌های عمه ملوک شد

عمه ملوک که از حضور اسماعیل خان در خانه‌اش شده بود نگاه پر معنایی به من کرد و گفت: ننه از من به تو

نصیحت که هر وقت شوهرت او مدد خونه آب دست بود بزاری زمین و برای استقبال از مردت برب

لیخند تلخی زدم و خجالت زده گفت: شما که از دلیل ازدواج من و اسماعیل خان خبر دارید عمه ملوک

عمه ملوک لبخندی زد و گفت: اره ننه جون من خبر دارم ولی آرزوی این پیروز اینه که هم تو و هم اسماعیل بعد

از اینهمه مصیبت از حالا به بعد خوشحال باشید، اگه خدا بخاد و تو هم یه کم تلاش کنی میتونی برای همیشه قلب

این مرد رو در اختیار بگیری ولی باید یه ریزه سیاست زنونه داشته باشی و برای خودت توی دل اسماعیل

خان جا باز کنی

با حرف عمه ملوک کمی از رفتارم خجالت کشیدم و از اندرونی خارج شدم و به استقبال اسماعیل خان رفتم

اسماعیل خان کنار حوض نشسته بود و دست و صورتش را میشست

سلام کردم و با خوشرویی از پله‌های ایوان به سمت سرازیر شدم اما اسماعیل خان خیلی سرد جواب سلام من را

داد و بدون اینکه سرش را بلند کند و من را نگاه کند به سمت ایوان رفت

و قبل از اینکه او را از حضور عمه ملوک در خانه با خبر کنم به اندرونی اش پناه برد

از رفتار اسماعیل خان دل آزرده شده بودم و احساس سبک شدن میگردم و با بت اینکه به استقبال او رفته بودم

خودم را سرزنش کردم

بعد از اینکه نزد عمه ملوک بازگشتم ترجیح دادم که از رفتار سرد و بی توجهی اسماعیل خان حرفی نزنم

عمه ملوک که آماده‌ی رفتن شده بود خیلی زود خدا حافظی کرد و خانه را ترک کرد

به یاد دارم که به خاطر آن اتفاق بارها و بارها خودم را به خاطر حماقتم سوزنش کرده بودم و احساس میگردم

که خودم را به این مرد تحمیل کرده‌ام و از بی توجهی و سردی رفتار اسماعیل خان بسیار دلگیر و سرخورده شده

بودم

از روزی که عمه ملوک به دیدن من آمده بود مدقی گذشته بود و من در این مدت به شدت از رویه رو شدن با

اسماعیل خان گریزان بودم و بیشتر شبیه به موشی بودم که با دیدن گربه به نزدیک ترین سوراخ، برای مخفی

شدن پناه میبرد

از طرفی اسماعیل خان نیز برای حرف زدن و دیدن من هیچ قلاشی نمیگردد و من حدس میزدم که شرایط و اوضاع

کاملاً بر وقف مراد اوست

از دور کارها و رفتارهای اسماعیل خان را زیر نظر داشتم و گاهی متوجهی خروج شبانگاهی او از خانه میشدم

در قضاوت کارها و رفتارهای اسماعیل خان دچار شک و دو دلی شده بودم

از طرفی محبت‌ها و مهربانی‌ها و چشم‌های تنها و غمگین اسماعیل خان و از طرف دیگر رفتارهای ضد و نقیض و

غیبت‌های شبانگاهی او باعث شده بود که افکارم در هم و آزار دهنده باشند

باور کردنش برای من سخت بود بلآخره بعد از مدت‌ها او روی من نشسته بود و کودکش را در آغوش داشت

دیدن مادر شدن پوراندخت برای من به قدری خوشایند بود که لبخند از روی لبهايم محو نمیشد

محمود پسر بچه‌ی بانمک و ملوسی بود و حسابی برای من عزیز بود

پوران دخت و من حرف‌های زیادی برای گفتن داشتم

من از نه رباب و روزهای سختی که گذرانده بودم برای پوران سخن میگفتم او درباره‌ی به دنیا آمدن محمود و

انتظارش برای بازگشت من به خانه‌ی اعتماد الدوله‌ها سخن میگفت

مهمنترین و البته ناراحت کننده ترین خبری که از زبان پوران دخت شنیده بودم در مورد بدري بود همان دختر

سبزه و لاغر اندامی که با او روزهای زیادی را سپری کرده بودم

آخرین باری که بدري را دیده بودم درباره‌ی ازدواجش با غلام سیاه فهمیده بودم و برایش آرزوی خوشیختی

کرده بودم و اما امروز خبر ناراحت کننده‌ی بیماری بدري که مرض الموت یا همان وبا بود را فهمیده بودم

پوران دخت میگفت که اعتماد الدوله‌ی بزرگ درباره‌ی ایجاد قرنطینه سخن میگفته که بوسیله‌ی صدر اعظم

میرزا تقی خان امیر کبیر ایجاد شده و برای جلوگیری از شیوع وبا و طاعون، در مرازهای شهری قرنطینه‌هایی

ایجاد شده که مسافران را چند روزی در آنجا نگه میدارند و دود میدهند و بعد آنها را روانه میکنند

همچنین ایجاد مکان‌هایی که در آنجا از افراد بیمار پرستاری میکنند

پوران دخت درباره‌ی بدري سخن میگفت که هیچ کسی را نداشت تا برای او دلسوزی کند و از او پرستاری کند و

ابوالفتح خان نیز از ترس شیوع بیماری در خانه‌اش بدري را از خانه بیرون انداخته بود و در حال حاضر بدري

در یکی از مریض خانه‌هایی که مبتلایان در آن به سر میبردند تحت مراقبت بود

شیوع وبا و طاعون خیلی از عزیزان ما را از ما میگرفت و باعث کشته شدن عده ای از مردان و زنان و حتی

کودکان معصوم میشد

با فکر کردن به بدروی تصمیم گرفته بودم که هر طور که شده برای ملاقات بدروی به مریض خانه بروم زیرا شاید

این آخرین دیدار من و بدروی در این دنیای فانی باشد

درباره ی قرنطینه ها یی که ساخته شده بود چیز هایی شنیده بودم و میدانستم که ایجاد این قرنطینه ها

باعث کسب اطلاعات بیشتر حکیمان مکتب سینایی درباره ی این بیماری ها میشود و از طرف دیگر شنیده بودم که

بعضی از مردم از سیستم این قرنطینه ها بهره مند و کمی با طب غربی نیز آشنا شده بودند

اینطور که پوراندخت میگفت: بدروی به تازگی بیمار شده بود و من امیدوار بودم که او در مریض خانه ، درد و

عذابی را که ننه رباب در خانه تحمل کرده بود تجربه نکند

به هر سختی که بود بالاخره به ملاقات بدروی رفتم ولی این بدروی کجا و آن بدروی فرز و چالاک همیشگی کجا!

صورت سبزه ی بدروی رنگ زرد به خود گرفته بود و به نظر میرسید که درد و رنج بیماران مبتلا به وبا در مریض

خانه نیز کمتر از درد و رنج ننه رباب نیست

بدری با دیدن من قطره‌ی اشکی از چشم‌اش جاری شد و قبل از اینکه من دهانم را برای گفتن حرفی باز کنم اخ

هایش را در هم کشید و گفت: تو نباید به مریض خانه می‌آمدی

لبخندی زدم و به چهره‌ی زرد و چشمان گود رفته اش نگاه کردم و گفتم: برای دیدن یک دوست قدیمی لازم

دیدم که به مریض خانه بیایم.

بدری لبخند زد لبخندی که در آن هزاران غم و اندوه پنهان بود

لبهایش می‌خندید ولی چشم‌هایش می‌بارید و این نهایت اندوه و غم این زن بود

نزدیک تر شدم و خواستم دستان لاغر و زنگ پریده اش را در دست بگیرم ولی او دستهایش را به قندی کنار کشید و

گفت: اختر به من نزدیک نشو، تو باید زندگی کنی و زندگی خوبی داشته باشی

لبخند تلخی زدم و با این که حقیقت ماجرا را میدانستم به بدری گفتم: از این ستون به اون ستون فرجه انشالله تو

هم توی این مریض خونه شفا پیدا می‌کنی وزندگی طولانی را تجربه می‌کنی

بدری با سر آستین لباسش که چندان نیز تمیز نبود اشک چشمانش را پاک کرد و گفت : پیاله‌ی عمر من لبریز شده و

اگه خیلی زنده باشم ده روز بیشتر نیست و امیدی برای بیشتر زندگی کردن ندارم

من از بچگی با سیاه بختی بزرگ شدم با شور بختی ازدواج کردم و به غربی میمیرم، اشک‌های بدری سرازیر شده

بود و حالت دگرگون بود به سختی قدحی را که جلوی دستش بود برداشت و در آن قی کرد و من مات و مبهوت به

عذاب کشیدن او نگاه میکردم

چشمان بدری فرمز و بی حال بودند و اخرين چيزی که از او شنیدم اين بود که من تنها کسی بودم که بعد از مبتلا

شدنش به وبا او را ترد نکرده و خوشحال بود که برای آخرین بار من را میبینند و امید داشت که در دنیای دیگر باز

هم با من دیدار کند

بدری از من خواست که هر جه زودتر از مریض خانه بروم و من با کوله باری از خاطرات که با او گذرانده بودم او

را ترک کردم و فکر کردم که زندگی چقدر نا عادلانه و بیرحم است

خوب میدانستم که بدری برای مدت زیادی زنده نخواهد بود و حالت هر روز بدتر از روز قبل خواهد شد و

افسوس میخوردم که چقدر ساده انسانها از کنار هم عبور میکنند و میتوانند کسی را که به آنها بارها و بارها خوبی

کرده است را به خاطر منفعتشان دور بیندازند و ترک کنند

دلم گرفته بود از غربت و تنهايی بدري و همه ي بدري ها يي که با همه ي تلاشی که در زندگی کردند خيلي

راحت کنار گذاشته شدند و در هیچ کتاب و داستانی اسمی از آنها برده نخواهد شد

دلم گرفته بود به خاطر ننه رباب و تمام زنانی که برای راضی نگه داشتن دیگران از خود گذشتگی میکنند و قبديل

میشوند به کنیز ، کنیزهایی که لحظه های تلخ تنهايیشان را با هیچ کس نمیتوانند قسمت کنند و در آخر با حس

تنهايی و اندوه با این زندگی نا عادلانه خدا حافظی میکنند

در هنگام بازگشت به خانه بارها از ریختن اشک هایم جلو گیری کرده بودم اما وقتی که به خانه رسیدم تازه متوجه

شدم که نفس در سینه ام حبس شده و قلبم سنگین شده و حس خفگی دارم

چندین بار محکم بر سینه ام کوبیدم تا اینکه هوا راهی برای ورود به شش های من پیدا کند و با شروع نفس

کشیدن من ، صدای زجه زدن هایم نیز بلند شد و گمی از غم و اندوه و زخم هایی را که در سینه داشتم با زجه

زدن و اشک ریختن التیام دادم

فصل سیزدهم

نا گفته ها

در بین صدای زجه های من صدای مردانه ای به گوش رسید که دلیل زجه زدن هایم را جستجو میکرد

سرم را بلند کردم و اسماعیل خان را دیدم که پیاله‌ی آبی را به سمتم گرفته بود و من را به آرامش دعوت میکرد

با دستانی که از شدت غم و اندوه لرزان شده بود پیاله‌ی آب را از او گرفتم و جرعه‌ای سر کشیدم

برخلاف همیشه که از من دوری میکرد، بازویم را گرفت و کمک کرد تا روی لبه‌ی حوض بنشینم

پیاله‌ی آب را که از دست لرزانم گرفت بود، دوباره به سمتم گرفت

اما عجیب بود که او از پناهگاهش خارج شده بود زیرا مدتی بود که از هم گریزان بودیم و اوقاتی را که در خانه

بود در اندرونی اش پناه میگرفت و به هیچ وجه آنچه را ترک نمیکرد مگر هنگامی که بخارتر روبرو نشدند با من، با

احتیاط از خانه خارج میشد یا به مستراح میرفت

اما اکنون در کنار من روی لبه‌ی حوض نشسته بود و با تعجب پیاله‌ی آب را به سمتم گرفته بود

با کمی تأمل و تعجب پیاله را از دستش گرفتم و جرعه‌ای دیگر نوشیدم

صدای مردانه‌ی اسماعیل خان در گوشم پیچید: چه اتفاقی افتاده که تو اینقدر پریشان شده‌ای؟

با خود فکر کردم که چقدر دلم برای شنیدن این صدا تنگ شده بود و چقدر وجود او بر روی زخم هایی که بر روح

و قلبم وارد شده بود مرحم بود اما افسوس که امیدی به عشق و علاقه‌ی او نسبت به من نبود.

انقدر از دیگران بی توجهی دیده بودم که به خاطر توجهی که به من کرده بود بعض کرده بودم و دهانم برای گفتن

هیچ حرفی باز نمیشد

دست های مردانه اش را برای تسکین دادن به من روی شانه هایم گذاشت و با این کار چیزی درون من فرو

ریخت و صدای تپش قلبم را به وضوح میشنیدم

او همسر من بور اما هنوز روابط بین ما هیچ تغییری نکرده بود به غیر از روزی که در مقابل او بدون حجاب بودم و

یعنی از من رو نمایی شده بود که آن را هم قمر سلطان به کاممان تلخ کرده بود

نژدیک شدن اسماعیل خان به من باعث بیدار شدن احساسات خفته ام شد و به یکباره بعض و ناراحتی ام را به

هیجان تبدیل کرد که تا بحال تجربه نکرده بودم احساس گرما و دلگرمی بی نظیری که از دست او به من انتقال

یافته بود حس عجیبی را به من منتقل میکرد و من به خاطر این تجربه‌ی ناگهانی و غریب‌هه بودن با این احساسات،

سراسیمه خودم را به عقب کشیدم

اسماعیل خان که دستش بین زمین و هوا مانده بود دستش را مشت کرد و به روی پاهاش گذاشت و بعد از چند

دقیقه سکوت از جایش برخاست تا دوباره در اندرونی اش پناه بگیرد

اما من از ترس دوباره تنها شدن دهان باز کردم و از بدري گفتم از روزهایی که در کنار هم گذرانده بودیم ، از

ناکامی هایش ، از تنها هایش ، و از غریبانه رفتنش و از ترس اینکه مثل بدري غریبانه بمیرم ، سخن گفتم و

اسماعیل خان راه رفته را دوباره بازگشته بود و در کنارم نشسته بود و به حرف هایم گوش میداد.

حالم بهتر بود چون گوشی شنوای برای درد و دل کردن یافته بودم و کسی که حرف های من را میشنوید کسی بود که

وجودش برایم سرشار از آرامش بود .

بدون اینکه بخواهم قمام لحظاتم با فکر کردن به اسماعیل خان لبریز شده بود

اما نیمه شب ها هنوز اسماعیل خان از خانه خارج میشد و این موضوع حسابی فکر من را مشغول کرده بود

به یاد دارم عمه ملوک به دیدن آمده بود و من از آمدنش بسیار خوشحال بودم شاید میتوانستم جواب سوالهایم را

از زبان این پیرزن مهربان و وراج بشنوم

بعد از پذیرایی از عمه ملوک روبروی او نشستم و او شروع به صحبت درباره‌ی محمود و شیرین کاری‌هایش و

پوران دخت و قمرسلطان و کرد اما من بیشتر مشتاق بودم که عمه ملوک درباره‌ی اسماعیل خان حرفی بزنده تا

من بتوانم از او سوالهایی که در ذهنم بود را پرسم

اما عمه ملوک درباره‌ی همه به غیر از اسماعیل خان سخن میگفت، به ناگاه ذهنم جرقه‌ای زد و به یاد حرفی که

دفعه‌ی پیش عمه زده بود افتادم

به یاد دارم که او میگفت باید مراقب قمر سلطان باشم تا خدای نگرده بلایی که بر سر شوکت خانم و طفل

معصومش آمده بر سر من نیاورد.

وقتی که عمه ملوک از قمر سلطان سخن میگفت فرصت را غنیمت شمردم و گفتم: عمه ملوک دفعه‌ی پیش درباره‌ی

شوکت خانم و طفل معصومش سخن میگفتند و اینکه ننه‌ی اسماعیل خان بلایی بر سر آن‌ها آورده است

عمه ملوک آهی کشید و دستش را به نشانه‌ی سکوت روی بینی گذاشت و گفت: این موضوع یک راز پنهانیاست

که در بین خانواده‌ی اعتماد الدوله‌ها دفن شده، اما اگر این راز را برای تو گفتم این را بر کسی اشکار نکن

برای فهمیدن موضوع به عمه ملوک اطمینان دادم که این راز را با خود نگه خواهم داشت

عمه ملوک بالاخره لب به سخن گشود و از اسماعیل خان گفت و از شوکت خانم که زن زیبا و سیه چشمی بوده که

دل و دین اسماعیل خان را برده بوده و اسماعیل خان که بر خلاف برادرش فردی زن دوست و خانواده دوست

بوده و بر خلاف ابوالفضل خان از قمر سلطان حرف شنی نداشته و شوکت خانم عنان زندگی خود و همسرش را

در دست داشته اما هنگامی که چند صباحی از ازدواج اسماعیل خان و شوکت خانم گذشته بود ولی آنها بچه

دار نشده بودند و اسماعیل خان که با طلاق دادن شوکت یا ازدواج مجدد با خواسته‌ی قمر سلطان مخالفت

کرده بود باعث حسادت و بخل قمر سلطان می‌شود و موجب می‌شود که او با آب غسل می‌ت، برای اسماعیل خان

شربته درست کند و شربت را به اندرونی اسماعیل خان ببرد اما از شور بختی شوکت خانم پیاله‌ی شربت را سر

می‌کشد و در بستر بیماری می‌افتد و در همان روزها بود که حکیم باجی متوجه بارداری شوکت خانم شد اما

افسوس که دیگر دیر شده بود و شوکت و طفل معصومش بر اثر بیماری دنیا را ترک کردن

قمر سلطان برای سرد کردن علاقه‌ی پسر کوچکش به شوکت به خوراندن آب غسل می‌ت به اسماعیل خان روی

آورده بود اما نتیجه‌ی حسادت این زن دامن گیر شوکت بیچاره و طفلاش شد

قمر سلطان خوشحال بود که پرسش به آن شربت لب نزده است اما خوشحالی او زیاد دوام نداشت

زیرا خیلی زود اسماعیل خان دلیل بیمار شدن شوکت را فهمید و از آن پس خانه‌ی اعتماد الدوله‌ها را ترک

کرد و به این عمارت روی آورد

با شنیدن این راز بزرگ از زبان عمه ملوک مات و مبهوت به دردی که اسماعیل خان کشیده بود فکر میکردم

اکنون میتوانستم دلیل تنفس را از قمر سلطان درک کنم

اکنون میتوانستم کمی بیشتر او را بشناسم و درک کنم که چرا وقتی پا به این خانه گذاشت همه چیز خاک گرفته و

بی روح بود

نگاهی به عمه ملوک انداختم و با صدای پر اندوهی گفتم : عمه ملوک مزار شوکت خانم در کدام قبرستان است ؟

ای کاش میشد که به مزارش سری بزنم

عمه ملوک که از گفتن این اتفاق غم انگیز اشکش جاری شده بود با چارقدش اشک چشمش را پاک کرد و گفت : ای

وای دختر تو نمیدونی که چه روزگاری بود وقتی که میخاستند شوکت خانم را دفن کنند

اسماعیل خان رضایت به دفن شوکت خانم در هیچ قبرستانی نمیداد ولی در آخر راضی شد که در انتهای باغ

شوکت را به خاک بسپارند تا هر روز به دیدارش بروند اما افسوس که بعد از چندی اسماعیل خان ، خانه‌ی اجدادی

اش را ترک کرد و شوکت و طفلش در انتهای باغ غریب و تنها دفن شده اند

با شنیدن این حرف به یاد همین بس افتادم که همیشه در آخر باغ ، شعر میخواند و درباره‌ی کودکی حرف میزد و

برایش نقاشی میکشید

به یاد سایه ای افتادم که نیمه شبها به سمت باغ میرفت و من مدت‌ها با آن سایه انس گرفته بودم

با چشمانی که از تعجب گرد شده بود به عمه ملوک نگاه کردم و گفتم : اما شوکت و طفلاش غریب نیستند

عمه ملوک با تعجب گفت : تو چه میدانی نه ؟ خاک طبع سردی دارد و اسماعیل خان فقط هر چند ماه یکبار به

خاطر دیدن همین بس به خانه‌ی پدری اش می‌آید و سری یه شوکت می‌زند و بعد از رفتنش تا ماه‌ها باز نمی‌گردد

با صدای ملايمی گفتم : اما او تقریبا هر شب به مزار شوکت خانم می‌رود

عمه ملوک که از حرفی که می‌شنید متعجب بود کنجکاو به من نگاه کرد و من برای او از هر شب دیدن سایه در خانه

ی اعتماداًالدوله‌ها و غیبت‌های شبانه‌ی اسماعیل خان گفتم و اینبار چشمان عمه ملوک بود که با شنیدن این

موضوع درشت و درشت تر می‌شد

خیلی خوشحال بودم که بالاخره راز غیبت‌های شبانه‌ی اسماعیل خان را فهمیده بودم و احساس می‌کردم که بعد از

فهمیدن واقعیت‌های زندگی او بیشتر از قبل او را می‌شناسم و یک پله به او نزدیک تر شده‌ام

اما افسوس که با هم بودن ما زیاد دوام نداشت و یک ماه بیشتر از مدت صیغه‌ی ما باقی نمانده بود

پوران دخت از من خواسته بود تا بعد از اتمام مدت صیغه دوباره به نزد او بروم اما چه کنم که دلم به این کار نیز

راضی نبود

بارها و بارها با خود فکر میکردم که ای کاش میشد برای همیشه در این خانه بمانم و خوب میدانستم که این فقط

یک رویا ی محال است

به یاد حرف های قمر سلطان افتادم که من را در شان پسرش و خانواده اش نمیدید و با خود فکر کردم که اگر

دوباره به خدمت پوران دخت بازگردم باعث خار و خفیف شدن خودم در برابر این زن متکبر میشوم

تصمیم گرفته بودم تا برای رهایی از این مشکل به دیدن آقا میرزا بروم تا شاید کار جدیدی برایم سراغ بگیرد

هرچند که از آقا میرزا نیز تقریباً نا امید بودم اما او حکم ریسمان پوسیده ای را داشت که میخاستم برای آخرین

بار به آن چنگ بزنم تا شاید بتوانم خودم را بالا بکشم

با خود فکر میکردم که ای کاش زمان متوقف میشد و من مجبور نبودم که از این مرد با صلابت و مهربان دور شوم

با به یاد آوردن حرفی که اسماعیل خان قبل از خوانده شدن صیغه‌ی موقت گفته بود خوب میدانستم که بعد از سر

رسیدن زمان مقرر، بدون شک باید از این خانه بروم

اسماعیل میرزا به من گفته بود که در این سه ماه فرصت دارم تا جایی برای رفتن پیدا کنم و بعد با اسودگی خیال از

خانه‌ی او بروم.

قلبم با یاد آوری این حرف به تنگ می آمد، شاید اگر این حرف را نزد هنوز میتوانستم به بودن در خانه ای او

فکر کنم اما حالا تنها چاره ای من امید بستن به آقا میرزا بود کسی که به راحتی من و ننه رباب را دور انداخته بود

فصل چهارده

حس تلخ جداگانه

این روزها اسماعیل خان زودتر از همیشه به خانه می آمد و من هم در کنار باغچه ای که اینک در آن گلهایی زیبا

وجود داشت زیلو (زیر اندازی با جنس حصیر) می انداختم و بساط چای و شربت و میوه و آجیل را فراهم میکردم

و برای راحتی بیشتر چراغ نفتی را آماده میکردم و با امدن اسماعیل خان یکی دو ساعتی را در کنار هم

میگذراندیم

شاید اسماعیل خان نیز مانند من از به سر رسیدن موعد صیغه ناراحت بود ولی در تمام این مدت هیچ کدام درباره

ی این موضوع سخن نگفته بودیم

هر دوی ما بیشتر از قبل به هم انس گرفته بودیم

مرجع جدیدترین رمان های ایرانی و خارجی www.love98.ir

در این چند روز گذشته فقط در کنار هم مینشستیم و به گل های باعچه نگاه میکردیم و گاهی درباره‌ی علاقه‌مان به

گلهای گیاهان و یا داشتن مرغ و خروس در خانه حرف میزدیم

در آن روز نیز مثل روزهای گذشته بعد از آمدن اسماعیل خان به خانه روی زیلو نشستیم

به یاد دارم که در آن روز برای اولین بار درباره‌ی خودمان صحبت کردیم

در مرور روزی که برای اولین بار در خانه‌ی ابوالفتح خان او را دیده بودم

اسماعیل خان از فهمیدن این موضوع متعجب شده بود و خوشحال بود که من اولین دیدار مان را به یاد دارم

او میگفت که هر گز فکر نمیکرد که زنی که با رو بند در حیاط خانه‌ی ابوالفتح خان بود اینک در کنارش نشسته

باشد

و همینطور درباره‌ی مرد خشنی که در آن شب سر و گله اش پیدا شد سوال کرد و من درباره‌ی غلام سیاه و

ماجرای ورودم همراه با پوران دخت به خانه‌ی پدری او و همچنین در باره‌ی بدری و ازدواجش با غلام

سیاه حرف زدم

به نظر میرسید که اسماعیل از صحبت کردن با من غرق در لذت شده بود و برای فهمیدن ماجراهای گذشته سر تا پا

گوش بود

اسماعیل خان حدود فاصله و رفتارش با من را رعایت میکرد و این باعث میشد که بیشتر در کنار او احساس راحتی

داشته باشم هر چند که قلبم را کاملا به او باخته بودم و بودن در کنار او علاوه بر آرامش و راحتی، برایم حسی

شیرین شبیه به عشق و هیجان به همراه داشت.

من نیز در خانه لچک (روسی) بر سر میکردم که او را معذب نکنم

گاهی فکر میکردم که ای کاش بعد از رفتنم از این خانه، چیزی به یادگار باقی بماند چیزی شبیه به خاطرات

خوب که او هرگز فراموششان نکند

دلم میخاست که هر بار که اسماعیل خان من را به یاد می اورد از من به خوبی یاد کند و حتی گاهی به اندازه‌ی

یک سر سوزن برای من دلتگ شود

چه آرزوهایی داشتم خواستن عشق پسر کوچک خانواده‌ی اعتماد الدوله‌ها چیز کمی نبود و من به قول قمر

سلطان یک کنیز ناچیز بودم واو کوچکترین نوہ‌ی یک خانواده‌ی سرشناس بود

به یاد افسانه ها و داستان هایی که در کودکی ننه رباب برایم تعریف میکرد افتادم، داستان هایی که در آن کنیز

هابه خانه ی وزرا و ملازمان دربار و یا حتی به قصر پادشاه میرفتد و و در آخر با پادشاه یا یکی از افراد

سلطنتی ازدواج میکردند

لبخند تلخی زدم و با خود گفتم : اختر این داستان ها هیچ کدام حقیقت ندارند بنابر این باید از این دلبستگی که به

اسماعیل خان پیدا کرده ای دست بکشی و برای رفتن و دل کندن از این خانه و اربابش آماده باشی

به روزهای آخر حضور من در این خانه نزدیک میشدیم و طبق یک برنامه ی همیشگی من و اسماعیل خان یکی، دو

ساعت از شب را در کنار هم میکذراندیم

آن شب بر خلاف شبهای گذشته اسماعیل خان لب به سخن گشود و از همسر اولش شوکت خانم صحبت کرد

و من خوشحال بودم که او من را لایق دانسته و درباره ی همسر مرحومش با من درد و دل میکند

آنشب اسماعیل خان تعریف میکرد، شوکت دختر یکی از اعضاء دارالحکومه بوده است و پدرش نقش به سزاگی در

امور مملکتی داشته است

قمر سلطان در یکی از بزم های سلطنتی که در آن شرکت کرده بودند شوکت را انتخاب میکند و بعد از انجام

تدارکات و رسم و رسومات، شوکت و اسماعیل با هم ازدواج میکنند

اما یکسال بعد از ازدواج آنها، پدر شوکت خانم براثر بیماری دار فانی را وداع میگوید

اسماعیل خان چیزی درباره ی سالهای بچه دار نشدنشان و روزگارانی که سپری کرده بودند برایم تعریف نکرد و

بیشتر درباره ی شوکت و صورت زیبایش و پوست روشن و گیس های مشکی همیشه بافته شده اش و از همه مهمتر

اخلاق و معرفت و مهربانی اش چنان با عشق سخن میگفت که من با شنیدن حرف های او بیشتر و بیشتر احساس نا

امیدی میکردم و با خود فکر میکردم من کنیز هرگز به چشم این مرد زیبا و جذاب نخواهم بود و حتی اگر زیبا و

جذاب باشم اما مثل شوکت دختری از خاندان سلطنتی نیستم

برایم ناراحت کننده بود که مردم من را با آن همه احساس و عشقی که به اسماعیل خان داشتم دست کم میگرفتند

و در دیدگاه آنها من لایق ازدواج با این مرد نبودم

اما چرا؟!

من که تمام احساسات انسانی که شامل درک و شعور و این عشق و احساس بود را در خود میدیدم و چرا فقط به

دلیل اینکه دختر فلان الدوله و بیسار و السلطنه نبودم باید دست کم گرفته میشدم ؟

برای لحظه ای چنان غمگین شدم که

به خدا معرض شدم ولی سریع پشت دستم را گاز گرفتم و توبه کردم

اسماعیل خان در حالی که هندوانه‌ی خنک را در دهان میگذاشت بدون اینکه بداند در ذهن من چه غوغایی

است ، این حرکت را از من دید و با صدای بلند شروع به خنده‌یدن کرد

از اینکه بلاخره صدای خنده‌ی او را میشنیدم بسیار خوشحال شدم و همراه با او خنده‌یدم

تا جایی که میدانستم و دیده بودم اسماعیل خان خنده‌یدن را فراموش کرده بود و فقط گاهی هنگام بازیکردن با

همین بس با صدای بلند میخنده‌ید و حالا صدای خنده‌های مردانه اش فضای حیاط را پر کرده بود و تا وقتی که

چشم‌های همچون عسل او با چشم‌مانم گره نخورده بود به خنده‌یدنش ادامه داد و صدای طنین خنده‌هایش من را به

یک خلسه‌ی شیرین بود

اینبار بر خلاف همیشه هیچ کدام از ما نگاهش را از دیگری نمیدزدید و من توانستم یک دل سیر به چشم‌های

مردانه و افسونگر او نگاه کنم و در این اقیانوس لبریز شده از عسل غرق و غرق تر بشوم

در حالی که چشم از چشمان او بر نمیداشتم با خود فکر کردم که تمام خاطرات این خانه و همچنین تصویر این

چشم ها را تا آخر عمر با خود به یادگار خواهم برد و هرگز آنها را فراموش نخواهم کرد.

امشب آخرین شب و آخرین فرصت با هم بودن من و اسماعیل خان بود و فردا مهلت صیغه‌ی ما به پایان میرسید

به هر طریقی که شده بود با خودم کنار آمده بودم و خودم را برای رفتن آماده کرده بودم

تصمیم داشتم که برای امشب تدارکاتی بینم و طبق معمول چای و قلیان و میوه و آجیل و شربت را تدارک دیده

بودم و میخواستم طعام خوشمزه‌ای درست کنم و آخرین شب بودنم در این خانه را برای اسماعیل خان به یاد

ماندنی کنم

تصمیم به پختن گوفته گرفته بودم و با خود میگفتیم که بعد از گذشتن این شب، فردا صبح به خانه‌ی آقا میرزا خواهم

رفت

کاملاً آماده بودم که فردا از این خانه و از مردی که عاشقش بودم بگذرم و دوباره برای کنیزی به خدمت گرفته

شوم

گوشت هایی را که از قصابی زیر گذر خریده بودم را در هونگ سنگی ریختم و مشغول کوبیدن شدم

مدتی نگذشته بود که صدای گوش در من را از ادامه‌ی کار باز داشت و برای باز کردن در رفتیم و در کمال تعجب

آقا میرزا را دیدم

آقا میرزا وارد خانه شد و به من گفت که برای بردن من به خانه اش به دنبال من آمده و هر چه زود تر آماده‌ی

رفتن شوم

از اینکه آقا میرزا اینقدر ناگهانی در پی من آمده بود شکه شده بودم و زبانم برای گفتن هر چیزی قاصر بود

چقدر با خودم کلنگار رفته بودم و خودم را برای فردا آماده کرده بودم ولی امروز نمیخواستم که از این خانه

برو姆

من برای امروز آماده نبودم حتی از اسماعیل خان خدا حافظی هم نکرده بودم

به سختی و با تنه پته گفتم اما هنوز یک روز از موعد عقد باقی است

آقا میرزا که وارد حیاط خانه شده بود روی پله های ایوان نشست و چشمش به هونگ سنگی افتاد

لبخند کجی نثار من کرد و گفت : یک روز بالا و پایینش توفیری نداره زودتر آماده شو

با حالت نزار و با قدم های کوتاه به سمت آخرین اندرونی که در کنج ایوان قرار داشت رفتم، همانجا یک که برای

اولین بار و در اوج بی پناهی ام به خاطر لطف و مهربانی اسماعیل خان پناهگاه امنی برایم شده بود

با خود فکر کردم که تمام نقشه هایی که کشیده بودم نقش برآب شده و حتی آخرین لحظه ها و خاطراتیکه قرار

بود با اسماعیل خان بسازم برایم تبدیل به یک رویا شده بود

چه کاری از دست من برمی آمد به غیر از اینکه مطیع حرف آقا میرزا باشم چون اگر اطاعت نمیکردم از فردا

جایی برای ماندن نداشتم و تنها امیدم پیدا شدن یک کار جدید بواسه‌ی آقا میرزا بود

گوبی که برای هر لحظه بیشتر بودن در این خانه داشتم جان میدادم و به هر طریقی که میشد وقت کشی میکردم

بارها و بارها خدا را صدا کردم و از او خواستم که اسماعیل خان تا قبل از رفتن ما به خانه بازگردد شاید او

میتوانست جلوی رفتن من را بگیرد

چیز زیادی نمیخاستم همه‌ی چیزی که میخواستم فقط یک امشب بود تا بتوانم برای اخرين بار در کنارش بنشينم و با

او حرف بزنم

به یاد بدری افتادم و حرف هایی که آخرین بار به من زده بود و فکر کردم من هم مثل بدری هیچ سهمی در این

دنیا ندارم و قرار است برای همه‌ی زندگی افسوس بخورم

دنیا برای امثال من و بدری به قدری بی رحم و کوچک بود که حتی هیچ امکان و جایی برای تحقق یافتن ناچیز

ترین آرزوهایمان نداشت

همیشه از دیگران شنیده بودم که میگفتند الهی به چه کنم، چه کنم نیوفتی و حالا خیلی خوب معنی حرف آنها را

میفهمیدم

زیرا هر چند ثانیه یک بار از خودم میپرسیدم چه کار کنم یا از خدا میخواستم راه چاره ای جلوی پایم بگذارد

صدای آقا میرزا از حیاط به گوش میرسید که میگفت: اختر کجا رفتی ورپریده؟ مگه برداشتن چهار تا تکه رخت

بدرد نخور چقدر طول میکشه

؟

با شنیدن صدای آقا میرزا حسابی دست و پایم را گم کردم ورنگ از رخم پرید

با شناختی که از آقا میرزا داشتم میدانستم که اگر صبرش تمام شود عاقبت خوشی در انتظارم نخواهد بود، بنابر

برای اخرين بار به اندرонی که در اين مدت در آنجا بودم نگاه کردم و سیاهه ای را که با عجله برای اسماعیل خان

نوشته بودم روی تاقچه گذاشتم و با بقچه‌ی بزرگی که در دست داشتم از اندرонی خارج شدم

آقا میرزا در حیاط مشغول قدم زدن بود و با دیدن من که آماده و چادر چلقچوق پوشیده از اندرونی خارج شدم به

سمت دالان خانه رفت تا از در خارج شود و من که هنوز کمی امید داشتم آقا میرزا را صدا کردم و او را از رفتن باز

داشتم و آخرین تلاشم را برای نرفتن انجام دادم و گفتم : آقا میرزا فقط همین امشب رو هم بازار بمونم اسماعیل

خان برگرده ببینه نیستم ناراحت میشه

آقا میرزا سگمه هایش را در هم کرد و گفت : ای دختر بی حیا ، انگار توی این مدت خیلی هم به تو بد نگذشته

از فکری که آقا میرزا میگرد شرمزد شدم و گفتم : آقا میرزا حداقل صبر کن تا هونگ را تمیز کنم

در واقع امید داشتم که آقا میرزا قبول کند و من بتوانم دوباره برای مدتی وقت کشی کنم تا زمانی که اسماعیل

خان به خانه بازگردد

اما بر خلاف تصورم آقا میرزا سگمه هایش بیشتر در هم رفت و گفت : تو هم مثل اون ننه ات فقط شایسته

ی کنیز بودنی ، و با گفتن این حرف به سمت در خانه رفت

این هم آخرین تیری بود که به از کمان من خارج شد اما به هدف نخورد

برای آخرین بار به حیاط و باغچه های گل کاری شده و حوض آب نگاه کردم و اشکی که از چشم روان شده بود

را پاک کردم و رویند سفیدم را روی صورت انداختم و به دنبال آقا میرزا راهی شدم

فصل پانزدهم

جنون

با آقا میرزا سوار بر درشکه شدیم و از بخت بد، امروز دوباره راهی خانه‌ی آقا میرزا شدم

در تمام طول مسیر زیر روبند سفیدم و در سکوت اشک میریختم

با ورود به خانه‌ی آقا میرزا تمام خاطرات غم انگیز گذشته، مخصوصاً روزهای بیماری و مرگ نابه هنگام ننه

رباب و روزهای سختی که افسرده و غمگین بعد از مرگ دلخراش او در این خانه سپری کرده بودم، جلوی

چشم‌انم جان گرفته بود و زنده شده بود

هنگامی که برای آخرین مرتبه از این خانه بیرون رفتم، با خود فکر کردم که دیگر هرگز پا به این خانه‌ی

منحوس نخواهم گذاشت و دیگر هرگز این حیاط کوچک و حوض رنگ و رو رفته و اتاق‌هایی که روزی در دست ننه

رباب بود و همیشه در حال تمیز کردن آن بود را نخواهم دید اما چرخ گردون هزاران چرخ خورد و من دوباره در

این حیاط ایستاده ام و خاطرات تلخ و رنج و محنت‌هایی که ننه رباب کشیده بود را به یاد می‌آورم

آقا میرزا وارد اندرونی شده بود و من برای مدتی مسخ در خاطرات تلخ گذشته بدون حرکت در حیاط ایستاده

بودم و با یاد آوری تلخی روزگاران قدیم کامم تلخ شده بود

به یاد دارم که در آن شب تا سپیده‌ی صبح اشک ریختم و بارها با خود فکر کردم که ای کاش اسماعیل خان سیاهه

ای را که روی تاقچه برای او گذاشته ام را دیده و خوانده باشد

بارها از خودم پرسیدم که ایا او از رفتن من خوشحال است با اینکه او نیز مثل من در آتش غم و فراق میسوزد و هر

بار جواب خود را اینگونه میدادم که بالاخره از دست آدم پر حرفی مثل من راحت شده است پس حتما

خوشحال است و میتواند در تنهایی و با راحتی از فراق شوکت، سوگواری کند

با بیرون آمدن من از خانه‌ی اسماعیل خان دیگر هیچ خبری از عمه ملوک و پوران دخت نبود

اقا میرزا نیز هنوز هیچ کاری برای من دست و پا نکرده بود و من گاهی با یادآوری شب آخری که به خاطر او

خراب شده بود حرص میخوردم و حسرت میگشیدم

در تنهایی هایم اشک میریختم و با خود میگفتم که به همین زودی همه من را فراموش کرده‌اند و هیچ کس به یاد

من نیست و از من هیچ سراغی نمیگیرد

حال آن روزهای من توصیف ناشدنی بود و در همه‌ی لحظه‌هایی که تنها بودم از شدت غم و اندوه خون‌گریه

میکردم و به آینده‌ای نامفهوم و ترسناکی که در انتظارم بود می‌اندیشیدم

بارها و بارها زندگی حال و آینده‌ام را مرور کرده بودم و متوجه شده بودم که هیچ امیدی برای خوشبختی و

سعادت من وجود ندارد

من مدت زیادی در خدمت پوران دخت بودم ولی اینکه هیچ پول و یا حتی پشتوانه‌ای نداشم تا به آن امیدوار

باشم و هیچ نقطه‌ی امیدی برای رهایی من از این بزرخ جهنمی وجود نداشت و همه‌ی امیدم به یاس و ناامیدی

مبدل شده بود

همه‌ی حرف‌ها و قول‌های آقا میرزا برای پیدا کردن یک کار خوب، به فراموشی سپرده شده بود و

هیچکدام عملی نشده بود و من با ناامیدی تمام برای فرار از دست افکار پریشان و کشنده‌ای که به سراغم می

آمد و برای سرگرم شدن به سکینه زن صیغه‌ای آقا میرزا در انجام کارهای آشپزخانه از جمله نمک سود کردن و

ترشی و مربا درست کردن کمک میکردم تا شاید بتوانم با انجام این کارها کمی از درد و رنجی که دامنگیر مشده

بود را فراموش کنم

و اما آقا میرزا که تصمیم گرفته بود به سفر حج برود و قرار بود که با کاروانی از شتر از مسیر جبل به این سفر

برود در حال تدارک ملزومات سفر بود و از آنجایی که این مسیر سخت و طاقت فرسا بود و همیشه در کاروان

های حجاج عده‌ی زیادی از مردم جان خود را از دست میدادند آقا میرزا نیز میخواست همه‌ی کارهای معوقه

اش را انجام دهد و با دلی امن و راحت به حجاز برود

بیشتر از دو هفته از بازگشت من به خانه‌ی آقا میرزا نگذش بود که در یکی از روزها، آقا میرزا به خانه آمد و

بدون هیچ مقدمه چینی اعلام کرد که تصمیم دارد من را به عقد دائمی پسر حاج محمد علی زراعی در بیاورد

آقا میرزا میگفت که پسر حاج زارعی نجار است و حجره اش در نزدیکی خانه‌ی ابوالفتح خان قرار دارد و علاوه

بر نجاری کار نازک کاری و حکاکی روی چوب نیز انجام میدهد

با شنیدن تصمیمات و حرف‌های آقا میرزا، شوک بزرگی به من وارد شده بود و توان گفتن هیچ حرفی به آقا میرزا

را نداشم و با زبانی که سنگین شده بود و در دهان نمیچرخید تنها و تنها به صورت تکیده‌ی آقا میرزا و حرکات

دهانش که میگفت میخواهد قبل از رفتنش به سفر حج سر و سامان گرفتن زندگی من را ببیند و با خیالی امن به

این سفر سخت و طولانی برود، مینگریستم و تمام روزهای زندگی در دناکم و تمام خاطراتی که در خانه‌ی

اسماعیل خان داشتم و هنوز در ذهن و قلبم میدرخشید را به یاد آوردم و با خود فکر کردم که هیچ راهی برای

سعادت و خوشبختی من وجود ندارد زیرا اینک در بروزخی هستم که خود نا خواسته آن را ساخته ام، نه میتوانستم

به گذشته ای که به آن دلبسته شده بودم باز گردم و نه میتوانستم در اینده با هیچ مرد دیگری به غیر از اسماعیل

خان خوشبخت شوم و با رفتن و پناه گرفتنم در خانه ای اسماعیل خان، تمام آرزوهایم نابود شده بود و بعد از

این، تنها از من پوکه ای باقی میماند که بدون هیچ حسی به این زندگی نفرین شده ادامه خواهد داد

بغض و غم و ناراحتی، از شوکی که به من وارد شده بود به قدری زیاد بود که نفس هایم سنتگین شدند و چشممانم

سیاهی رفت و تصویر چهره ای آقا میرزا در جلوی چشممانم تار و تار ترشد و خوشبختانه در تاریکی مطلق فرو رفت

صدای زجه و التماس های من فضای کوچک خانه ای آقا میرزا را پر کرده بود اما آقا میرزا خونسرد چایی مینوشید

و گوشش به التماس های من بدھکار نبود

زجه و التماس گردن های من به قدری دلخراش بود که سکینه نیز حاضر شده بود، بخاطر من پیش آقا میرزا

وساطت کند تا شاید آقا میرزا از حرفش کوتاه بیاید اما افسوس که مرغ آقا میرزا یک پا بیشتر نداشت و به هیچ

عنوان نظرش تغییر نمیکرد

کم کم به این نتیجه رسیده بودم که التماس ها و تقدیمهای من برای منصرف کردن آقا میرزا کار بیموده ای است

و به زودی باید به خواست آقا میرزا تن در بدhem و به عقد پسر جوان حاج زارعی در بیایم

از نظر همه اقوام و آشنايان که از ازدواج موقت من با اسماعيل خان بیخبر بودند میشنیدم که میگفتند من دختر

ترشیده ای هستم و خیلی از وقت ازدواجم گذشته است و گاهی بعضی از زنان که برای هم صحبتی با سکینه به

خانه ای آقا میرزا میآمدند، با دیدن من به حالت دلسوزانه ای میگفتند حیف که این دختر با اینهمه زیبایی هنوز

ازدواج نکرده و اگر ازدواج کرده بود تا حالا دو سه تا بچه ای ترگل، ورگل پس از اخته بود و

البته من خوب میدانستم که حرف های آنها بوعی حقیقت میداد ولی دیگر حرفهای خاله زنگ ها برایم بی اهمیت

شده بود ، به نظر میرسید این حرف ها به گوش آقا میرزا نیز رسیده است چون همه ای حس جاه طلبی اش را

درباره ای ازدواج من با افراد مربوط با دربار و ثروتمندان به یکباره کنار گذاشته بود و تصمیم داشت که هر طور

شده قبل از سفر به مکه من را به عقد دایم کسی دریاورد تا از بیشتر شدن حرف و حدیث ها جلوگیری گند و

خیالش نیز از بابت من راحت شود

اما افسوس که آقا میرزا خبر نداشت که طعنه و کنایه های زنان فوضول و حرف و همچنین جوانی و کم سن و سال

بودن مردی که قرار بود با او ازدواج کنم برایم اهمیتی نداشت و من مرد پخته و جا افتاده ای که سرد و گرم

روزگار راچشیده بود بر مرد جوان خام و بی تجربه ای مثل پسر حاج زارعی ترجیح میدادم و از حرف و حدیث

مردم بیفکر هرگز دلسرد و نا امید نمیشدم

این روزها کمتر از قبل التماس میکردم و شاید پذیرفته بودم که من هم مثل بدروی سهم زیادی از این

زندگی ندارم و آرزو میکردم که هر چه زودتر به یک بیماری صعب العلاج دچار شوم و هرگز مجبور نباشم که به

عقد مرد دیگری به غیر از اسماعیل خان در بیایم

زمان به سرعت سپری میشد و متأسفانه نه اثرب از بیماری بود و نه آقا میرزا از تصمیمش منصرف میشد

چند روز بیشتر به مراسم خواستگاری رسمی باقی نمانده بور و من در غم و اندوه غوطه ور بودم

سکینه که دلش به حالم سوخته بود دوباره با مجمع غذا به سراغم آمد و اسرار کرد که کمی از غذا را بخورم

، ولی این روز ها هیچ اشتہایی به غذا خوردن نداشتم و مجمع غذا همچنان مثل دیگر موقع دست نخورده باقی

ماند

قرار شده بود که در آخر همین هفته مرد های خانواده‌ی داماد برای خواستگاری و صحبت درباره‌ی مسایل

ازدواج و تعین مهریه و شیر بها و ... به خانه‌ی آقا میرزا بیایند و چون موعد سفر آقا میرزا نزدیک بود قطعاً به

زودی مراسم عقد و عروسی برگزار میشد

با فکر کردن به مراسم عروسی تمام عضلات بدنم منقبض شده بود و بدنم به رعشه افتاده بود ، در این مدت بارها و

بارها به خوردن مرگ موش فکر کرده بودم و هر بار مردن را به ازدواج با این مرد ترجیح داده بودم

شاید اگر اعتقاداتم ضعیف بود ، از انجام این گناه بزرگ سر باز نمیزدم و این زندگی نکبت بار را به پایان میرساندم

اما از خشم خدا و مجازاتی که بعد از انجام این گناه گریبان گیرم میشد هراس داشتم

تنها چیزی که این روز ها به آن پناه برده بودم نگارش خاطراتم بود و خدا را شکر میکردم که از پوران دخت

خواندن و نوشتمن را آموخته بودم تا بتوانم زخم های عمیق قلبم را با نوشتمن تسکین دهم ، افکارم حسابی درهم و

به هم ریخته بود اما با ورود آقا میرزا به خانه رشته‌ی کلاف به هم پیچیده‌ی افکارم از هم گسیخته شد

مدتی هر دو در سکوت به سر بردیم اما آقا میرزا خیلی زود شروع به صحبت کرد و گفت: با غذا نخوردن تو، نظر

من عوض نمیشه دختره‌ی گیس برباد

نگاهی گذرا به آقا میرزا انداختم و دوباره در سکوت سرم را به زیر افکندم

آقا میرزا آهی کشید و گفت: الحق که دختر رباب هستی

با شنیدن اسم فنه رباب اشک از چشمانم سرازیز شد و بغضنم ترکید

از شدت غم و اندوه نفس کشیدن برایم سخت شده بود و دیگر تحمل اینکه با آقا میرزا در این اندرونی غمباز

بمانم را نداشتیم

به سمت در چوبی رنگ پریده رفتیم و به آقا میرزا نگاه کردم و تمام جراتم را جمع کردم و گفتم: آقا میرزا حلالت

نمیکنم مطمئن باش از این به بعد دختر رباب هیچ وقت حلالت نمیکنه

انتظار داشتم که آقا میرزا به سمتم حجوم بیاورد و مرا زیر مشت و لگد بگیرد اما برخلاف تصورم آقا میرزا هیچ

عکس العملی نشان نداد و تنها سکوت کرد و برای اینکه حالم بهتر شود و نفس کشیدن برایم راحت تر شود به

حیاط خانه رفتیم

در شش ماه گذشته

خوب به یاد دارم که روز قبل از مراسم خواستگاری آقا میرزا از تصمیمش منصرف شد و خواب دیدن نه رباب را

بهانه‌ی بر هم زدن این مراسم گرد

آقا میرزا میگفت که نه رباب به خواب او رفته و از دست او ناراحت بوده است و وقتی که با او تنها بودم و سکینه

برای نماز به مسجد رفته بود به من گفت که او نه رباب را دوست داشته و دیگر هرگز زنی مثل نه رباب برای او

پیدا نخواهد شد و اینکه او در حق نه رباب خیلی بد کرده است و این کار را برای خوشحالی روح نه رباب انجام

میدهد

البته من متوجه شده بودم که حرفی که به آقا میرزا درباره‌ی حال نگردنش زده بودم نیز چندان در تصمیم او بی

اثر نبود

به هر حال آقا میرزا به زودی رهسپار سفر حج بود و میخواست که قبل از رفتن از همه‌ی کسانی که او را میشناسند

حالیت طلب کند

و اما من که با به هم خوردن این ازدواج بسیار خوشحال بودم و حرف‌های آقا میرزا را درباره‌ی ننه رباب شنیده

بودم به خاطر این لطف آقا میرزا تمام کینه‌ها و ناراحتی‌هایی که از او داشتم را به فراموشی سپردم

اما آقا میرزا با تنها ماندنم در این خانه موافقت نمیگرد و میگفت اینکار باعث دامن زدن به حرف و حدیث مردم

میشود و تصمیم بر این شد که برای مدتی نزد خواهر بیوه و تنهای آقا میرزا یعنی عمه معصومه بروم، او زنی پیر و

شکسته بود که سالها در خانه‌ی کوچکش به تنهایی زندگی میگرد

با این که زنی اخمو و عبوس بوداما من از رفتن به خانه‌ی او خوشحال بودم

بنابر این اینبار نیز بقچه‌ام را برداشتم و بعد از رهسپار شدن آقا میرزا به سفر حج به خانه‌ی عمه معصومه رفتم

زندگی با عمه معصومه از چیزی که فکر میگردم بهتر بود او زنی با چهره‌ی عبوس و اخلاق تند بود اما قلبی مهربان

داشت

گاهی با عمه ملوک به بازار میرفته‌م و هر روز با هم برای خواندن نماز و قرآن به مسجد کوچک و قدیمی نزدیک

خانه‌ی عمه میرفته‌م

ماه رمضان شروع شده بود و من برای اقا میرزا دعا میکردم که به سلامت از سفر حج بازگردد

زنان و مردان ژروتمندی که سواد نداشتند و از خواندن قرآن محروم بودند قرآن خیرات میکردند تا وسیله‌ی

قرائت سایرین را تدارک دیده باشند (قرآن در زمان قاجار به صورت چاپی وجود نداشته و به صورت خطی

استنساخ میشده است)

عمه معصومه نیز با اینکه ژروتمند نبود اما یک قرآن خیرات کرد و گاهی من به خواست عمه برای او با صدای بلند

قرآن میخواند

در این روزها هر کسی که روزه نمیگرفت در دیدگاه مردم فردی بی دین و لا قید بود و خانواده اش با او بد

رفتاری میکردند تا جایی که حتی ظرف غذای آن فرد روزه خوار را در کنار حوض خاک مال میکردند تا شاید آن

فرد توبه کند و

به روزه گرفتن ترغیب شود

خیرات در زمان افطار نیز به قدری کار نیکویی بود که همه از هم سبقت میگرفند و خرما و تر حلواهی که با نان

بود یا آش و شله زرد را به رهگذران خیرات میگردند و اصلاً رسم نبود که خیرات را به در و همسایه بدهند و

خیرات فقط مخصوص نیازمندان و رهگذران و کارگران بود و محال بود که وقت افطار صدای فقیری بلند شود و

چند نفر از خانه برای غذا دادن به او از خانه خارج نشوند

در این ماه صیام شهر حال و هوای عجیبی به خود گرفته بود و شب ها رفت و آمد در شهر آزاد بود و اسم شب و

بگیر و بیندی در کار نبود

در مساجد بزرگ ناطقان معروفی سخن میگفتند و خیلی از مردم به این جلسات میرفتند تا مسائل دینیشان را

پرسند و حل کنند

قوم و خویشان برای ثواب رساندن سر افطار هم وارد میشدند و مثل اهل خانه افطار میگردند

در شب های قدر مردم به مساجد و تکیه ها میرفتند و تا صبح به راز و نیاز میپرداختند و در روز بیست و هفتم به

بچه ها جوراب نو میپوشاندند و آنها به مراسم شب قدر می آورند

در این شب های قدر من با دلی شکسته خدا را صدا میزدم و از او میخواستم که به من کمک کند

عمه معصومه که گویی در این شباهی قدر پی به دلتنگی و غم درون من برده بود با من مهربانتر شده بود و کمتر

سگرمه هایش را در هم میکرد

و بالاخره روز عید فطر فرا رسید و چون اکثر مردم روزه میگرفتند و ماه روزه گشوده میشد ، شور و شوقی

جالب در میان مردم بوجود آمد از قدیم میگفتند روز عید نباید در خوردن غذا زیاده روی کرد خوانواده ها هم

رعایت میکردند که بچه ها بیش از معمول غذا نخوازند تا دل درد نگیرند

مطابق با رسم در روز عید به خانه‌ی بزرگترها میرفتند و همه در این شادی شریک میشدند

دو ماه از ماه مبارک رمضان گذشته بود و در این مدت یکی دو مرتبه پوراندخت و عمه ملوک را دیده بودم

شنیده بودم که همین بس به خانه‌ی بخت رفته است و قمر سلطان کمی ناخوش احوال است

امیدوار بودم که عمه ملوک یا پوراندخت از اسماعیل خان به من خبری بدنهند اما هیچ کدام حرفی درباره‌ی

اسماعیل خان نمیزدند و شرم و حیا باعث می‌شد که من نیز چیزی در اینباره از آن‌ها نپرسم

مراجع جدیدترین رمان های ایرانی و خارجی www.love98.ir

زمان به سرعت سپری میشد اما من هنوز به چشم های عسلی رنگ آشنا و مهربان اسماعیل خان فکر میکردم و

هنوز حتی ذره ای از عشق و علاقه ام به او کم نشده بود و این دوری نتوانسته بود فکر و خیال او را در ذهن من

کمنگ کند

در یکی از روزهای پاییزی وقتی که تنها برای خرید پارچه به بازار رفته بودم اسماعیل خان را دیدم و حسابی

از خود بی خود شدم به حدی که صدای ضربان قلبم را میشنیدم و نفس هایم بلند و کشیده شده بود و از شدت

هیجان پاهایم بی حس شده بود

با اینکه رو بند سفید چهره ام را پوشانده بود و اسماعیل میرزا نمیتوانست من را شناسایی کند ولی بی اختیار خودم

را از دید او پنهان کردم و به او که آرخان طلا کوبی مجللی پوشیده بود و رو بروی حجره‌ی زرگر باشی ایستاده

بود خیره شدم

ناگهان زنی که به نظر ثروتمند میرسید و دو کنیز به همراه داشت که وسایل او را حمل میکردند به اسماعیل خان

نزدیک شد و بعد از گفت و گوی مختصری با هم وارد حجره‌ی زرگر باشی شدند

با اینکه زن رو بند سفید داشت و من چهره‌ی او را ندیده بودم اما هیچ حس خوبی نداشتم و احساس میکردم که

اسماعیل خان را از دست داده ام

افکار پریشان زیادی در سرم میچرخید و از لن جایی که اسماعیل خان هیچ زنی را در نزدیکی خود نداشت با خود

فکر کردم که دلیل سکوت عمه ملوک و پوران دخت درباره‌ی اسماعیل خان همین موضوع بوده است و به احتمال

زیاد اسماعیل خان دوباره ازدواج کرده و آنها میخواستند با سکوت در باره‌ی اسماعیل خان این موضوع را از من

مخفي کنند

در آن روز بدون اينكه هيچ خريدی انجام بدهم با حال نزاری به خانه بازگشتم

عمه معصومه که گويي پي به حال زار من بوده بود به من نزديك شد و دليل حالم را پرسيد و من نگرانی ام برای

آقا ميرزا را بهانه کردم و مدت‌ها بی صدا اشک ريختم و برای قلب بیچاره ام عزاداري کردم

روزها در پي هم ميگذشت و حتی در روزهای عید سعید غدیر و عید قربان بر خلاف همه‌ی مردم که اين اعياد را

جشن ميگرفتند و شادي ميکردند، من افسرده و ناخوش احوال بودم و

عمه معصومه متوجه شده بود که از روزی که برای خريد پارچه به بازار رفته ام تا کنون حال و روز خوشی ندارم و

چندین بار در اينباره از من سوال پرسیده بود و من هر بار برای اين حال و روزی که گرييان گيرم شده بود بهانه

اي ميتراشيدم

زندگی سه ماهه‌ی من به عنوان زن صیغه‌ای اسماعیل خان تبدیل به یک راز شده بود که به غیر از چند نفر کسی

از آن با خبر نبود، رازی که در قلبم دفن شده بود و از آتش آن راز همه‌ی وجودم می‌ساخت و خاکستر می‌شد

فصل هفدهم

بازگشت حاجاج و یک اتفاق غیرمنتظره

سفر آقا میرزا شش ماه و اندی به طول انجامیده بود و ما خبری از آقا میرزا نداشتم

از طرفی غم و ناراحتی من بخاطر ازدواج مجدد اسماعیل خان و از طرفی نگرانی ام برای آقا میرزا مرا به جنون

کشانده بود

مدتی طولانی بود که اختر همیشگی نبودم و تبدیل به یک انسان افسرده و ساکت شده بودم

ماه ها بود که از عمه ملوک و پوران دخت بی خبر بودم و حالا که دلیل آفتابی نشدن شان را خوب میدانستم

تمایلی به ملاقات با آنها نداشتم زیرا میترسیدم که این واقعیت تلخ را از زبان آنها بشنوم و همین اندک غروری که

برایم باقی مانده بود را نیز از دست بدهم

احتمالاً ان ها نمیخواستند خبر ازدواج اسماعیل خان را به من بدهند از این رو از رویا رویی با من فرار میکردند

کاروان های حجاج یکی پس از دیگری به شهر و دیار خود بازمیگشتند و البته همه ی کاروان ها در سفر تلفات

زیادی داده بودند و من از همیشه بی قرار تر و نکران تر بودم

این روزها من و عمه مخصوصه برای سلامتی آقا میرزا نذر و نیاز میکردیم و بی صبرانه منتظر بازگشت او بودیم

بلاخره کاروانی که آقا میرزا با آن به سفر رفته بود بازگشت و حجاج خسته از راه، به خانه و کاشانه ی خود

بازگشتند

تعداد زیادی از حجاج ناخوش احوال بودند و تعدادی در راه جان باخته بودند اما به لطف خداوند آقا میرزا سالم

و سلامت به خانه رسید

بلاخره بعد از مدت‌ها با آمدن آقا میرزا از سفر لبخند روی لبهای من نمایان شد

یک هفته از آمدن آقا میرزا از حج میگذشت و هنوز در خانه‌ی کوچک آقا میرزا رفت و آمد بود و همه‌ی افراد که

ثواب دیدار با حاجی را کمتر از حج نمیدانستند برای دیدار آقا میرزا آمده بودند و آقا میرزا که داستان‌های

زیادی از قبیل راهزنی‌هایی که بین راه شده بود یا کمبود آب و نداشتن بهداشت و تشنگی و... برای تعریف داشت

حسابی میهمانان را سرگرم میگرد

پلاخره بعد از یک هفته زندگی به حالت عادی بازگشت و گاهی آقا میرزا از حملات راهزنان به کاروان آنها تعریف

میگرد و میگفت که در یکی از این حملات دو الی سه نفر از حجاج که کمی از کاروان فاصله گرفته بودند مورد

غارت راهزنان قرار گرفته و کشته شده بودند

یا تعریف میگرد که به دلیل بی آبی حتی آب داخل قلیان نیز برای رفع تشنگی استفاده نمیشد و نبود بهداشت باعث

بیماری و مرگ تعداد زیادی از حجاج شده بود

داستان‌های سفر حج آقا میرزا بسیار جالب و شنیدنی بود و من از شنیدن آنها خسته نمیشدم و گاهی از آقا میرزا

میخواستم که از سفر و اعمال حج و مدینه و حجاز برایم تعریف کند و با اشتیاق به تعریف‌های آقا میرزا گوش

میسپرد

بیشتر از دو هفته از بازگشت آقا میرزا از سفر حج گذشته بود و جالب بود که آقا میرزا بعد از بازگشت از سفر حج

تبديل به آدم دیگری شده بود صبر و بردباری او در کارها بیشتر شده بود و کمتر از کوره در میرفت و عصبانی

میشد و دیگر از حرف های تند و ناراحت کننده ای که میزد خبری نبود و خشم و عصبانیت اقا میرزا جایش را به

مهربانی و خوش خلقی داده بود

خدا را شکر میکردم که این سفر تاثیر خوبی روی آقا میرزا گذاشته بود او تصمیم داشت که دیگر برای ابوالفتح

خان کار نکند و به زودی در بازارچه‌ی زیر گذر که تقریبا در نزدیکی خانه قرار داشت یک حجره‌ی خار و بار

فروشی باز کند، او این روزها در تدارک انجام کارها‌ی لازم برای راه اندازی حجره بود

به لطف و گرم خداوند بالاخره یک ماه بعد از بازگشت از سفر حج آقا میرزا توانست کار جدید را آغاز کند

و حجره‌ی خار و بار فروشی باز شد

در یکی از همان روز‌ها بود که بعد از چندین ماه پوران دخت به ملاقات من آمد

دلم برای او خیلی تنگ شده بود و با دیدنش سخت او را در آغوش گرفتم اما شکم ور قلمبیده‌ی پوران خبر از

آبستن بودنش میداد و من به این خاطر حسابی ذوق زده شده بودم اما عجیب بود که در تمام مدت پوران دخت آن

دختر همیشه شاد حتی برای لحظه‌ای لبخند روی لبهاش نمایان نشد گویی که غم و ناراحتی زیادی روی دوشش

سنگینی میگرد

مدت ها با او به گفت و گو نشستم و سکینه که خودش را در جمع دو نفره‌ی ما اضافه می‌دید در این مدت به خانه‌ی

ملوک خانم زن همسایه رفته بود

پوران دخت اخبار ناراحت کننده و غیرمنتظره‌ای آورده بود

حالا دلیل غم و ناراحتی او را درگ می‌کنم من با دیدن کسی که مدت‌ها بود که دیگر به من تعلق نداشت با زنی

دیگر بسیار آشفته شده بودم و حالا پوران دخت باید شریک زندگی اش را با دیگری قسمت می‌کرد

چه دردی برای یک زن سخت‌تر از این بود، و من چگونه میتوانستم اشکها و گریه‌های پوران دخت را تسکین دهم

? تنها کاری که میتوانستم برای او انجام دهم دلداری دادن او بود که این نیز چیزی از غم و اندوه او کم نمی‌کرد

پوران دخت میگفت که چند روز بعد از آخرین دیداری که با هم داشتیم حال قمر سلطان رو به و خامت رفته

است و در آخر بیماری او را از پای در آورده و قمر سلطان در بستر بیماری با این دنیا وداع کرده است

دلیل اینکه پوران دخت و عمه ملوک مدت‌ها از من بیخبر بودند اتفاقات زیادی بود که پشت سر هم زندگی خانواده

ی اعتماد الدوله ها را تحت تاثیر قرار داده بود

مراجع جدیدترین رمان های ایرانی و خارجی www.love98.ir

چند ماه بعد از مرگ قمر سلطان ابوالفضل خان به اخرين وصيت ننه اش عمل ميکند و با اينكه پوراندخت طفل

دومش را آبستن بوده همسر دوم اختيار ميکند و برای پوران دخت که هميشه در ناز و نعمت و خوشی بود حضور

هوو بسي باعث رنج و درد و بدبوختي پوران بود

به لطف خدامعه ملوک حائل خوب بود و به وسیله‌ی پوران دخت برایم پیغام فرستاده بود که به زودی برای

مقالات با من به خانه‌ی آقا میرزا خواهد آمد

پوران دخت درباره‌ی همین بس و هووی جدید و چشم سفیدش و بقیه‌ی اعضای خانه‌ی اعتماد الدوله‌ها صحبت

کرد او حتی اخبار کوتاهی از خانم بزرگ و ننه‌ی ابوالفتح خان داشت اما در میان همه‌ی این اخبار حتی

کوچکترین اشاره‌ای به اسماعیل خان نکرد و دوباره با فکر کردن به ازدواج اسماعیل خان به زخمی که در قلب

بوجود آمده بود، نمک پاشیده شد

حداقل پوران دخت من را برای درد دلهايش داشت اما من هیچ کسی را نداشتم که از قلب تکه شده ام با او

سخن بگویم

در آن روز مدت‌ها با پوران حرف زدم و او را دلداری دادم و از او خواستم که بیشتر توجهش را معطوف به محمود

و نوزادش که به زودی پا به این دنیا می‌گذارد بکند و از فکر کردن به هووی جدیدش دست بردارد تا دوباره

بتواند از زندگی لذت ببرد

من همه‌ی این حرفها را به پوران دخالت می‌زدم در حالی که باور داشتم که این زخمی که ابوالفضل خان بر قلب و

روح پوران دخت وارد کرده است حتی بعد از مرگ نیز از بین نخواهد رفت.

بعد از رفتن پوران دخت غم و اندوه زیادی بر سینه ام چنگ انداخت

چطور امکان داشت که پوران، دختر یکی یکدانه‌ی ابوالفتح خان اینگونه احساس تنهایی و بد بختی داشته باشد

و شنیدن مرگ قمر سلطان نیز شوک بزرگی برای من بود با اینکه دل خوشی از او نداشتم اما خبر مرگ او مرا بسیار

ناراحت گرده بود و با خود فکر کردم که آیا اسماعیل خان قبل از مرگ ننه اش با او آشتبایی کرده یا اینکه بعد از

مرگ آن زن خودش را به خاطر این جدایی مادر و فرزندی سرزنش کرده است؟

آن روز افکار من پریشان و در هم بود اما خوبشخانه زمان التیامی بود برای همه‌ی زخم‌ها و درد‌هایی که

زندگی بر ما وارد می‌گرد

چند روز بعد از دیدار با پوران دخت آقا میرزا به خانه آمد

رفتارش نشان میداد که برای گفتن حرفی این پا و آن پا می‌کند

اما بالاخره به من که در ایوان نشسته بودم و سنگریزه های برق را که داخل مجمع ریخته شده بود جمع آوری

میگردم نزدیک شد و در کنار م نشست و بعد از مکث کوتاهی درباره‌ی وجود خواستکاری جدید صحبت کرد

من که از این شرایط خسته شده بودم و از ازدواج اسماعیل خان نیز با خبر بودم بین صحبت آقا میرزا پریدم و

گفتم: هر چه صلاح شماست، من حرفی نمیزنم و خوب میفهمم که صلاح و مصلحت من اول به دست خدا بعد

در دست شماست و اگر شما بخواهید من چشم بسته این ازدواج را قبول میکنم

آقا میرزا لب به سخن گشود و خواست اطلاعاتی درباره‌ی داماد و خوانواده اش به من بدهد اما من از او خواستم

که در اینباره سخن نگویید تا مبادا که از تصمیم منصرف شوم

شاید با خود فکر میگردم که اگر بدانم چه کسی به خواستکاری من امده و یا اسم و رسم خانواده اش را بشنوم

اینبار نیز با آقا میرزا مخالفت کنم

آقا میرزا نفسی عمیق کشید و گفت: هی دختر بین دست روزگار چقدر بنی بشر را پخته میکنه، اختری که من

میشناختم هیچ وقت به این پدر پیش اعتماد نداشت

لبخندي زدم و گفتم : آقا ميرزا شما هم هيج وقت تا اين حد مهربون نبوديد و هيج وقت نظر من رو نميختايد و

همشه اجرای تصيمياتون از هر چيزی مهمتر بود

آقا ميرزا لبخند تلخی زد و گفت : عمر به قدری کوتاهه که تا خوب و بد روزگار را ميچشی و راه درست و نادرست

رو از هم تشخيص ميدي باید بار سفر بیندي ، بعد مکث کوتاهی کرد و گفت : هميشه ميخواستم که تو مثل ننه رباب با

ادم يك لا قبائي مثل من ازدواج نکني اگر بد خلقی ميکرم و سختگير بودم فقط ميخواستم که تو مثل ننه ات

بدبخت و سيه روز نشوی ، ولی حالا خوب ميفهمم که پول و ثروت خوشبختی به همراه ندارد و بارها و بارها در راه

حجاز ديدم که چطور افراد ثروتمند مردند در حالی که تنها چيزی که با خود ميرددند رضایت قلبی ديگران و

اعمالشان بود

با شنیدن حرف های آقا ميرزا دلگرم شدم و گفتم : شاید حالا که ما تغيير کردیم دنيا نيز برای ما تغيير کند

آقا ميرزا با شنیدن اين حرف لبخندي زد و دستش را به سمت آسمان برد و الهی امين بلندی گفت و بعد در حالی

که از جايش بر ميختاست گفت : انشالله که اخر و عاقبت به خير بشى دختر

آقا ميرزا در کنار حوض رفت و وضو گرفت و بعد از آن به حجره رفت

در تمام طول روز به آقا میرزا فکر میکردم و خوشحال بودم که میتوانم به او اعتماد کنم و یک تکیه گاه محکم

داشته باشم

این روزها مثل قبل احساس تنهایی نمیکردم من آقا میرزا را داشتم و همینطور عمه معصومه که این روزها گاهی به

دیدن ما میآمد و چند روزی را در خانه‌ی ما میماند و میهمان ما بود

قرار بر این بود که اخر هفته مراسم خواستگاری برگذار گردد

در یکی از همین روزها بود که عمه ملوک و پوران دخت به دیدن من آمدند و از آنجایی که عمه معصومه نیز در

خانه‌ی ما بود با عمه ملوک رابطه‌ی خوبی برقرار کرد و حتی گاهی به صورت مرموزی با هم پیچ پیچ میکردند و من

از اینکه عمه معصومه و عمه ملوک با هم صمیمی شده بودند خوشحال بودم

شب خواستگاری فرا رسید و من از تصمیمی که گرفته بودم ناراحت نبودم حالا که اسماعیل خان ازدواج کرده

بود، من نیز باید ازدواج میکردم تا خیال آقا میرزا نیز از بابت من راحت باشد

قرار بود که مردهای هر دو فامیل در منزل آقا میرزا جمع شوند و قرار و مدار ازدواج را بگذارند و من که

میترسیدم از تصمیم درباره ای ازدواج منصرف شوم در روز خواستگاری و زمانی که میهمانها به خانه آمدند به زیر

زمین پناه بردم

امروز آینده‌ی من رقم میخورد و من دلشوره‌ی عجیبی داشتم و همچنین سعی داشتم که دیگر به آن مرد مهربان و

سخاوتمند که مدت‌ها بود با یادش زندگی میکردم فکر نکنم و باعلاقه و عشقی که به او داشتم خدا حافظی کنم و او

را به گوشه‌ی متروک و تاریکی از قلبم هدایت کنم

فصل هجدهم

پایان حسرت

بلاخره مراسم خواستگاری تمام شد و آقا میرزا با این ازدواج موافقت کرده بود و قرار بود که فردا مادر و کسان

داماد برای بله بران و نامزدی به خانه‌ی کوچک ما بیایند

به یاد دارم که در آن شب خواب به چشمانم نمی‌امد و دلشوره‌ی عجیبی داشتم و حتی در اعمق قلبم غمی بود

که سعی بر نادیده گرفتن آن داشتم

سکینه و عمه معصومه با اشتیاق فراوانی به بازار رفته بودند و برایم رخت و لباس نو خریده بودند

آن لباس ها را پوشیدم و گیس های بلندم را خار کردم و به رسم ایام گذشته که مدت‌ها بود آن را به کار نبرده

بودم از سرمه استفاده کردم و از دیدن خودم در آینه‌ی منبت کاری شده که از دارایی‌های ننه رباب خدا بیامرز

بود غرق در لذت شدم

بعد از ورود میهمانها به خانه و اندرونی و مراسم‌بله بران که در آن شرایط نقدی و جنسی از قبیل چند دست لباس

یا مخارج عقد و .. تعین میشد بالآخره به اذن عمه معصومه به اندرونی فرا رفتم اما بعد از وارد شدن به اندرونی

از چیزی که میدیدم شوکه شدم

حضور ننه مونس و عمه ملوک و پوران دخت و ننه‌ی همین بس و دیگر زنان خانواده‌ی اعتماد الدوله باعث تعجب

من شده بود

ننه مونس به سختی از روی زمین برخاست و من را در آغوش کشید، چند ثانیه مات و مبهوت با دهانی باز به

میهمانان نگاه میکردم ننه مونس من را از آغوشش دور کرد و گفت اختر دلم و است تنگ شده بود

و بعد به سراغ شال ترمه ای که گوشه‌ی اندرونی گذاشته بود رفت و و یک کاسه‌ی نبات از میان آن بیرون کشید

و در داخل کاسه انگشت‌تر طلایی زمردی را برداشت و به سمتم آمد و گفت حالا که قمر سلطان به رحمت خدا رفته

من به جای ننه‌ی اسماعیل تو را برای نوه ام نامزد میکنم و انگشت را در انگشت تپل و سفید من فرو کرد و صورتم را

بوسید

صدای هلهله و شادی فضای اندرونی گوچک خانه‌ی آقا میرزا را پر کرده بود و من حس میگردم که در گوشه‌ای

از اندرونی ننه رباب ایستاده است و به من لبخند میزند در آن لحظه از خوشحالی میلرزیدم و پاهایم توان ایستادن

نداشت

در گوشه‌ای از اندرونی نشستم و به شادی کردن همه‌ی کسانی که آنها را میشناختم نگاه میگردم

اما خوشحالی من دقیقه‌ای بیشتر پایدار نبود زیرا با به یاد آوردن زنی که همراه با اسماعیل خان در بازار دیده

بودم دوباره آشفته خاطر شدم و با خود فکر کردم که شاید من را به عنوان زن دوم اسماعیل خان خواستگاری

کرده اند ولی این نیز با عقل من جور در نمیآمد چون با شناختی که از اسماعیل خان داشتم او مردی نبود که زن

دوم اختیار کند و در تمام مدتی که من در خانه‌ی او زندگی میگردم او را مردی نجیب و وفادار به زن

و همسر شناخته بودم

تمام فکر و ذکر من در آن لحظه فهمیدن حقیقت درباره‌ی آن زن بود از روی زمین بلند شدم و خواستم خودم را

به دوست دیرینه‌ام پوراندخت برسانم تا شاید بتوانم از زیر زبان او حرفی بیرون بکشم، در یک لحظه انقدر در

حسرت بیشتر دانستن بودم که ناگهان پایم با تنگ آب برخورد کرد و آب روی فرش دستباف قدیمی ریخت

صدای صلوات فرستادن زنها بلند شد و همه آب را نشانه‌ای بر روشنایی و خیر و خوشی دانستند و من از خجالت

اتفاقی که افتاده بود دوباره بر سر جایم رفتم و بدون پرسیدن سوال از پوراندخت در گوش‌های نشستم

در میان زنان خوانواده‌ی اعتماد‌الدوله زنی بود که او را نمی‌شناختم او هیکل معمولی و پر داشت و چهره‌اش نسبتاً

خوب بود و من حدس می‌زدم که آن زن هووی پوراندخت و زن دوم ابوالفضل خان است

با فکر به اینکه زن دوم اسماعیل خان می‌شوم ناراحت و از خود بیزار شدم اما من قبول کرده بودم که به این

ازدواج تن در بدhem و بهترین قسمت این موضوع وجود اسماعیل خان به عنوان داماد بود مردی که در این یک سال

گذشته لحظه‌ای عشق به او را فراموش نکرده بودم بنابر این سکوت کردم و دیگر از هیچ کسی درباره‌ی

اسماعیل خان سوال نپرسیدم

تاریخ روز عقد و عروسی مشخص شده بود و همه در حال انجام تدارکات لازم از جمله تهیه ی جهاز و خرید عقد و

دعوت میهمانان برای مراسم بودند

دو روز قبل از مراسم عقد، جهازی را که مقدار کمی از آن را ننه رباب و بقیه را آقا میرزا و سکینه و عمه

معصومه در این اوآخر محیا کرده بودند، از قبیل رختخواب، فرش دست باف و تاقچه پوش و پرده و ظروف مسی

و بود را بوسیله ی چند راس قاطر که از خانه ی داماد فرستاده شده بود با ساز و دهل به خانه ی اسماعیل خان

بردند

خنچه های عقد را نیز با سلیقه چیده و آماده کرده بودند

در بین خنچه ها چند عدد قلاب جواهر کل الماس بود که روبند را با آن متصل میکردند و من خیلی آنها را دوست

داشت و طبق معمول همیشه خونچه هایی که شامل طلا و نقره و هفت دست رخت دوخته و نبریده، چند جفت کفش

بعلاوه ی کفش اطلس سفید که برای روز عقد بود و مقداری چای و حنا و صابون و آبلیمو و آینه ی قدی و لوازم و

اسباب آرایش و ... فرستاده شده بود

در روز عقد من لباس سفید پوشیده بودم و کفش های اطلس سفیدی که روی خونچه فرستاده شده بود را بر پا

داشت

در آن روز قبل از حمام، مشاطه من را بند انداخته بود و بعد از حمام بزک کرده بود و من بسیار زیبا شده بودم

به قدری که از نگاه کردن در آینه سیر نمیشدم

خیلی زود در حالی چادر سفیدی روی سر و صورت داشتم در اندرونی روبروی سفره‌ی عقد و جانماز محمل

مروارید نشسته بودم و قرآنی که جزیی از مهریه ام بود را در دست داشتم و سوره‌ی نور را میخواندم

دو زن سپید بخت بالای سر من پارچه‌ی سپیدی را نگاه داشته بودند و زن سپید بخت دیگری مشغول به ساییدن سر

قند روی سر من شد

آخوند مردی ریش سفید بود و با آقا میرزا پشت در اندرونی نشسته بود و در اندورون میگفت

برای سومین بار میپرسم ، سرکار خانم اختر رمضانی اجازه میدهید شما را به عقد دائمی و قایمی و همیشگی

جناب مستطاب آقای اسماعیل اعتماد دالدوله در بیاورم صداق (مهریه) یک جلد کلام الله مجید، یک جام آینه ،

یک جفت لاله ، هفت دست لباس دوخته و هفت دست پارچه‌ی نبریده ، یک عقیق پنج تن ، چند قطعه جواهر ، شمايل

مرتضی علی (ع) و هزار تومان پول بر ذمه‌ی داماد میباشد، به بندۀ اجازه میدهید ؟

با اینکه خطبه‌ی عقد برای من جاری میشده‌ام اما گویی که من در این عالم نبودم و شاید این حس من به خاطر

خوشحالی زیادی بود که نصیبم شده بود

عمه ملوک به من نزدیک شد و چند اشرفی طلا به عنوان زیر لفظی در دستم گذاشت و زیر لب گفت: انشاالله که

آخر و عاقبت به خیر بشی

زیر لفظی را در دستم فشار دادم و به اسماعیل خان فکر کردم، به آن چشم‌های رنگ عسل که به احتمال

زیاد اینک نگرانی و اضطراب در آن موج میزد و با فکر به او لبخندی زدم و با صدایی بلند گفتم: با توکل به

خداآوند و با اجازه‌ی آقا میرزا و بزرگترهای مجلس به

صدای هلهله و شادی بلند شد و مطرب در حیاط و پیرامون حوض شروع به نواختن آهنگ‌های مخصوص کرد و

میهمان گف میزدند و هلهله میکردند

تقریباً شش روز از خوانده شدن خطبهٔ عقد میگذشت و من در حسرت دیدار اسماعیل خان مثل مرغی پر کنده

بال بال میزدم و دعا میکردم که هر چه زودتر این جشن و سرور به پایان برسد و بالاخره بعد از اینهمه مدت موفق

به دیدار اسماعیل خان شوم

با اینکه از بی معرفتی اسماعیل خان دلگیر بودم ولی از اینکه بالاخره خودم را متعلق به او میدانستم غرق در

خوشحالی بودم

در این مدت بارها به این موضوع فکر کردم که چرا اسماعیل خان زودتر خوانواده اش را برای خواستگاری

نفرستاده بود و قبل از من زن دیگری اختیار کرده بود و هر بار به خاطر جواب های احمقانه ای که به خود میدادم

سرخورده و ناراحت میشدم

قرار بود که بالاخره فردا من را دست به دست بدهند، شب هنگام وقتی که به خاطر شوق و اشتباق و همچنین

اضطراب روبرو شدن با اسماعیل خان بی خواب شده بودم از اندرونی خارج شدم و به کنار حوض خانه رفتم

و به تماشای ستاره ها و مهتاب نشستم

خانه غرق در سکوت بود زیرا همه‌ی اهالی خانه و میهمانانی که در این چند روز در خانه‌ی ما اتراء کرده بودند

به خاطر خستگی زیاد به خواب عمیقی فرو رفته بودند

به ناگاه در بین صدای جیر جیر کها و سکوت شب صدای پایی شنیدم

ترس بر من چیره شد و خواستم که هرچه سریعتر به اندرونی باز گردم اما کمی دیر شده بود، زیر نور مهتاب سایه

ی مردی را میدیدم که به من نزدیک میشد و من هراسان دهانم را برای جیغ کشیدن باز کردم که ناگهان دستی

جلوی دهانم را گرفت

قلبم از ترس از جایش کنده شده بود و به تندي در سینه ام کوبيده میشد و قدرت مقابله با آن سایه برایم غیر ممکن

بود، اما با شنیدن صدایی آشنا تمام ترس من تبدیل به هیجان همراه با حسی ناشناخته شد

صدای او بود کسی که برای یک مدت تقریباً کوتاه هر روز صدایش را میشنیدم و محال بود که گوش های من در

تشخیص صدای او اشتباه کنند

به ارامی دست مردابه‌ای که روی دهانم قفل شده بود را برداشت و برای دیدن او به سمتی چرخیدم و سرم را بالا

گرفتم تا بتوانم چهره‌ی او را از نزدیک بعد از گذشت یکسال عذاب و دوری ببینم

خودش بود، اسماعیل خان بود با این تفاوت که چشمان عسلی رنگش بیشتر از هر زمان دیگری برق میزد

فاصله‌ی بین ما کمتر از چهار بند انگشت بود و هر دو بدون هیچ کلامی در زیر نور مهتاب به هم نگاه میکردیم اما

با یک حرکت ناگهانی اسماعیل خان، من در آغوش گرم و مردانه اش جای گرفتم

احساسی که در آغوش گرم اسماعیل خان داشتم توصیف شدنی نبود

آن آغوش گرم و آن دستهای مردانه ای که مهربان و با سخاوت بود و به طرز نا باورانه ای مرا احاطه کرده بود

به قدری آرامش بخش و دلگرم کننده بود که حاضر بودم حتی برای یک لحظه داشتنش جانم را فدا کنم

برای لحظه‌ای با خود فکر کردم که خواب میبینم، خوابی شیرین که در آن سکوت بود و به غیر از صدای جیر

جیرکها و نفس‌های ما هیچ صدایی به گوش نمیرسید

مدتی در همان حالت بودیم اما من با یاد آوری زن اول اسماعیل خان کمی او را از خود دور کردم و به آرامی

گفتم: باور نمیکنم که اسماعیل خان هم کارهای دزدکی اینچنینی انجام بده، اگه کسی بفهمه که زود تر از موعد

برای دیدن همسرت او مددی خیلی بد میشه

اسماعیل خان نگاه عمیقی به صورت گل انداخته‌ی من انداخت و گفت: بیشتر از این تحمل نداشتم، اختر از حالا

به بعد تو زن من هستی و من به خاطر خوشحالی خودم و تو هر کاری میکنم

اسماعیل خان لبخندی زد که برایم از تمام شیرینی‌های دنیا شیرین تو بود

خوشحال بودم که این مرد تنها و افسرده‌ی قدیم، امروز با چشمانی درخشان رو بروی من ایستاده و لبخند میزند

اما هنوز ناراحتی ام را از او فراموش نکرده بودم به همین دلیل ابروهایم را در هم گره کردم و با کمی ناز گفتم:

دست شما درد نکنه اسماعیل خان، بلاخره بعد از یکسال تصمیم گرفتید من رو به عنوان زن دوم خودتون انتخاب

کنید؟

اسماعیل خان که از حرف من یکه خورده بود لبخند روی لبانش محو شد و پرسید منظورت از زن دومم چیست؟

در حالی که لبو لوچه ام را آویزان کرده بودم گفتم: خودم شما را با زتون توی بازار رو بروی حجره‌ی زرگر

باشی دیدم

اسماعیل خان که سعی داشت صدای خنده اش بلند نشود تا مبادا کسی از خواب بیدار شود گفت: نگو که خانم

خانمها زاغ سیای من رو چوب میزند؟

با ناز صورتم را از او گرفتم و گفتم: من زاغ سیاه هیچ کس را چوب نمیزدم، اتفاقی شما را دیدم

اسماعیل خان با دست راستش صورت من را به سمت خودش چرخاند و ناراحتی ام را از پشت سیاهی چشمانم

خواند

شاید فکر میکرد آن قسمت از خانه امن ترین جای ممکن برای ملاقات مخفیانه‌ی ماست چون اهالی خانه فقط

برای عبور از در اصلی از دالان خانه میگذشتند

قاریکی دالان بیشتر از هر جای دیگر خانه بود و من به سختی میتوانستم صورت مردانه و دوست داشتنی اسماعیل

خان را در آن قاریکی ببینم اما گرمای دستهایش که گاهی دستهایم را نوازش میکرد را به خوبی حس میکردم و از

حضورش دلگرم میشدم

اسماعیل خان سرش را به صورتم نزدیک کرد تا صدایش را بهتر بشنوم تا مجبور نشود با صدای بلند حرف بزند و با

صدای دلنوازی زیر گوش من گفت :

اختر تو با رفتن ناگهانی ات خواب و خوراک را از من گرفتی

وقتی که تو به عمارت سرد و بی روح من پا گذاشتی با خودت گرما و عشق به همراه آورده ولی من همیشه به

خاطر این عشق و گرمایی که به همراه خود آورده در عذاب بودم

به خاطر شوکت و مرگ او خودم را مقصرا میدانستم و خوشحالی را بر خودم حرام میدانستم و تو هر روز بیشتر از

قبل قلب و روح من را تسخیر میکردی و این چیزی بود که بر حس عذاب وجودان من دامن میزد

بارها به خاطر اینکه تو را نبینم و وسوسه نشوم تا دیر وقت در کاروانسراها وقت میگذراندم و صبح قبل از طلوع

خورشید از خانه بیرون میرفتم تا با دیدن تو هوایی نشوم

مدتها در عذاب بودم و شبها به خاطر عذاب وجودان به سر مزار شوکت میرفتم و از فرط بدبخشی زار میزدم

تا اینکه بالاخره یک شب شوکت به خوابم آمد و از من خواست که خودم را به خاطر مرگ او سرزنش نکنم، شوکت

میگفت اگر من خوشحال باشم روح او نیز در آرامش خواهد بود اما وقتی که تصمیم گرفتم به تو نزدیک تر شوم و با

تو ارتباط بیشتری برقرار کنم با گذاشتن یک سیاهه روی تاقچه‌ی اتفاق ناپدید شدی

بعد از آن با خودم در گیر بودم و از تو بینهایت دلگیر بودم که بی خدا حافظی من را ترک گرده بودی

قبل از اینکه تصمیمی بگیرم نه قمر بیمار شد و حال او را به وحامت گذاشت و من بعد از بیماری نه قمر از

خودم غافل شدم و در همه‌ی زمان فراغت در کنار بستر نه قمر وقت میگذراندم

اما بعد از مرگ قمر سلطان بالاخره تصمیم را گرفتم

نفس عمیقی کشیدم و با دقیق بیشتری به حرف‌های اسماعیل خان گوش سپردم

اسماعیل خان مکثی کرد و سپس در ادامه‌ی صحبت‌هایش گفت: فکر میکردم که به خاطر تنها بودن در این سالها

ست که همیشه در ذهن و فکر من هستی بنابر این تصمیم گرفتم که با کمک دلاله و عمه ملوک زنی را برای مدتی

به صیغه بگیرم تا شاید حال و هوایم عوض شود

از شنیدن این حرف از زبان اسماعیل خان خیلی ناراحت شدم چون در تمام این یکسال من یقین داشتم که احساس

من به اسماعیل خان یک عشق پاک است اما او تصورش درباره‌ی احساسی که به من داشت چیز دیگری به غیر از

عشق بود و این موضوع باعث شد که کمی از او عصبانی شوم و از او فاصله بگیرم و دستهایش را رها کنم

اسماعیل خان که متوجهی ناراحتی من شده بود دستان مردانه اش را به دور کمر من حلقه کرد و دوباره زیر گوش

من گفت: من اشتباه میکردم اختر

هیچ کس برای من اختر نمیشند

مدتی کوتاه گذشت و خیلی زود صیغه را پس خواندیم و روزی که ما را در حجره‌ی زرگر باشی دیدی، آن زن

برای ستاندن مهربه اش آمده بود

هنوز در قلبم احساس ناراحتی میکردم اما باز باعث خوشحالی بود که من اختر، دختر آقا میرزا و ننه رباب

، اینک تنها همسر اسماعیل خان بودم

بنابر این کینه و حسادت را کنار گذاشتم و دستان سفید و تپل را به دور کمر سبیر اسماعیل خان حلقه کردم

نژدیک به سپیده‌ی صبح بود و کم کم اهالی خانه برای خواندن نماز از خواب بیدار میشدند

من و اسماعیل خان در تمام طول شب مخفیانه به گفت و گو پرداخته بودیم و با اینکه تمام طول شب را بیدار بودیم

ذره‌ای احساس خستگی نمیکردیم

هر دو نفر ما دوست نداشتیم که دیگر حتی برای لحظه‌ای از هم جدا شویم، اما وقت رفتن اسماعیل خان فرا

رسیده بود و من اسماعیل خان را تا در چوبی خانه همراهی کردم

اسماعیل خان قبل از خروج از خانه آه بلندی کشید و گفت: چگونه باید تا غروب امروز صبوری کنم تا تو را به

خانه ام بیاورند

خنده‌ی طنازی تحویل او دادم و گفتم: امشب که به خانه‌ی تو پا گذاشتم فقط با کفن سفید از خانه‌ات خواهم

رفت

اسماعیل خان به من نزدیک شد و گفت: من بی صبرانه منتظر هستم و سپس بوسه‌ی عاشقانه‌ای روی پیشانی ام

گذاشت و از در خارج شد و من را با یک دنیا عشق و اعتماد و خوشحالی و دلگرمی تنها گذاشت

فصل نوزدهم

آخرین دست نوشته‌های آخر

دو روز پیش وقتی که طلعت دختر بزرگ صندوقچه‌ی خاک گرفته‌ی قدیمی را از زیر زمین بیرون کشید دوباره

تمام خاطرات قدیمی برایم زنده شدند و دفتری که سالها پیش در صندوقچه‌ی چوبی که یادگار از ننه رباب برایم

باقی مانده، گذاشته شده بود را دوباره خواندم و بعد از گذر این سالها دوباره در آن خاطره مینویسم

یاد آن دوران به خیر، ایام بر چشم بر هم زدنی گذشتند، به یاد دارم که عصر همان روز با ساز و دهل به خانه‌ی

اسماعیل خان روانه شدم و چه روزهایی را که در کنار اسماعیل خان نگذراندم، روزهایی که گاهی خوش و

شیرین بود و گاهی پر بود از غم و درد و اینک که بعد از هشتاد و دو سال سن به آن روزها نگاه میکنم خوب میفهمم

که زیبایی آن روزها به این بود که همه‌ی آن تلخی‌ها و شیروینی‌ها را در کنار مرد خوبی چون اسماعیل خان

تجربه کردم و پا به پای او سرد و گرم روزگار را چشیدم

اسماعیل خان همیشه برای من همسری و فادر و مهربان و برای فرزندانمان پدری مقندر، دلسوز و نمونه بود

این روزها بیشتر از همیشه دلتگ اسماعیل خان هستم او چهارده سال پیش من را با چهار فرزند پسر و پنج فرزند

دخترمان تنها گذاشت و به دیار باقی شافت

این روزها دلم برای ننه رباب و آقا میرزا تنگ شده است و تمام خوشبختی امروزه را مديون آقا میرزا بودم

مردی که تبدیل به یک تکیه گاهی محکم برای من شده بود و با رفتنش داغ بزرگی بر دلم گذاشت

جوانی و ایام خوش زندگی من شباهت به نسیم خنگی داشت که سریع گذشت و اینک با یاد و خاطرات آن روز

های دلپذیر عمر میگذرانم

امروز که به زندگی گذشته و فرزندان و نوه‌ها و نتیجه‌هایم نگاه میکنم بارها و بارها خدا را شکر میکنم که

خداآوند چنین فرزندانی به من و اسماعیل خان داده است

من اختر در دوران پیری اخرين یادبودهای زندگی ام را سیاهه ای میکنم برای فرزندانم ، هر چند که خوب

میدانم که بسیار بودند دفاتر خاطراتی که گم شدند و نابود شدند و به دست فراموشی سپرده شدند شاید

دفتر خاطرات اختر نیز مثل دیگر خاطرات بر باد رفته ، نابود شود

و گمان میبرم که من نیز مثل دیگر زنانی که قبل تراز من بوده اند و فراموش شده اند ، فراموش می شوم و هیچ

اثری از من در این دنیای فانی باقی نخواهد ماند.

پایان

اختر در سن هشتاد و سه سالگی و در سال 1297 در زمان سلطنت آخرين پادشاه قاجاري احمد شاه قاجار ،

دار فاني را وداع گفت .

نمیدانم که کی آید سراغم

عجل را گوییم ای فرد نیکو

که پایان گیرد ، این چرخ دوارم

کسی نامانده در این دار فانی

نه بهرامی ، نه فرعونی و زالم

نکن بر دیگری بد ، پند بر تو

که این دنیا کم است از خشت خامم

چه میخواهم مگر از دار فانی ؟

فقط یک اسم نیکو بر مزارم

الهام نجفی فر

مرجع جدیدترین رمان های ایرانی و خارجی www.love98.ir